

การวิเคราะห์อุดมการณ์ในแบบเรียนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนไทย: กรณีศึกษา แบบเรียน Direct Method Reader for Thai Students

An Analysis of Ideologies in English Textbooks for Thai Students: A Case Study on Direct Method Reader for Thai Students

มิ่งขวัญ ว่องสันตติวานิช¹⁾, เสน่ห์ ทองรินทร์²⁾, ทอม ฮอย³⁾

¹⁾นักศึกษาปริญญาตรีบัณฑิตสาขาวิชาภาษาอังกฤษศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

²⁾คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

³⁾นักวิชาการอิสระ

Mingwan Wongsantavanich¹⁾, Saneh Thongrin²⁾, Tom Hoy³⁾

¹⁾Ph.D. student in English Language Studies, Faculty of Liberal Arts, Thammasat University

²⁾Faculty of Liberal Arts, Thammasat University

³⁾Independent researcher

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาและวิเคราะห์อุดมการณ์ของแบบเรียนภาษาอังกฤษเรื่อง Direct Method Reader for Thai Students ที่ใช้กับนักเรียนชาวไทยในช่วงทศวรรษ 1930 ถึง 1970 และวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของอุดมการณ์กับบริบทประวัติศาสตร์ของไทย กระบวนการของการวิเคราะห์ใช้ทฤษฎีวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์และการวิเคราะห์เนื้อหา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ แบบเรียน Direct Method Reader for Thai Students จำนวนสามเล่ม การวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วยขั้นตอนการอ่านเนื้อหา การวิเคราะห์ลักษณะทางภาษา และการวิเคราะห์อุดมการณ์โดยเชื่อมโยงกับบริบท ผลการวิจัยพบว่าอุดมการณ์สำคัญของแบบเรียนภาษาอังกฤษดังกล่าวมีสองประเภท คือ อุดมการณ์ชาตินิยมและอุดมการณ์คุณธรรมและระเบียบวินัย อุดมการณ์ชาตินิยมปลูกฝังความรักชาติให้นักเรียน อุดมการณ์คุณธรรมและระเบียบวินัยปลูกฝังให้นักเรียนเคารพผู้ใหญ่และเข้าใจหน้าที่ของตน การวิจัยนี้ช่วยให้ผู้สอนตระหนักถึงความไม่เป็นกลางในแบบเรียนและกระตุ้นให้ผู้สอนมีความคิดเชิงวิพากษ์ต่อเนื้อหาในแบบเรียนมากขึ้น กล่าวคือ สามารถวิเคราะห์มุมมองของผู้เขียนแบบเรียนได้

คำสำคัญ : แบบเรียนภาษาอังกฤษ, การวิเคราะห์แบบเรียน, อุดมการณ์

ABSTRACT

This study aimed to investigate and analyze the ideologies in a series of English textbooks titled *Direct Method Reader for Thai Students* that was used during the 1930s to the 1970s and analyze how these ideologies were linked with Thailand's historical context. The analysis used the theoretical framework of critical discourse analysis and content analysis. The sampling was three volumes of *Direct Method Reader for Thai Students*. Data analysis involved reading the content, analyzing the language features, and analyzing the ideologies in relation to the context. The findings revealed that two dominant ideologies were presented in the series: the ideology of nationalism and the ideology of morality and discipline. The ideology of nationalism inculcated patriotic feelings into students. The ideology of morality and discipline taught students to respect the adults and know their duties. This study could contribute to developing awareness among teachers about the biased nature of textbooks and encourage them to be more critical about the content of their textbooks, that is, be able to analyze the perspectives of the textbook writers.

Keywords : English textbooks, Textbook analysis, Ideology

Introduction

Texts are considered the result of semiotic processes emerging from social agents who produce them in line with social practices and orders of discourse (Fairclough, 2003, p. 21). Thus, texts are not neutral. Instead, they support and reflect the points of view, beliefs, values, and actions of the text producer and therefore offer only a partial story. Janks (2014, p. 20) argued that power relations play a key role in text production; they affect how texts are designed and written, which in turn affects whether those power relations are maintained or challenged. Similarly, Wodak and Meyer (2009) contended that a text is rarely the work of only one

person. Rather, it is produced through the negotiation of power of individuals and institutions.

Teachers and educational organizations produce textbooks to teach students about a specific subject. Despite portraying their respective position as objective, they transmit a certain subjective point of view that is resonated in their language and content. For instance, Salami and Ghajarieh (2015) investigated the representation of men and women in Iranian English as a foreign language (EFL) textbooks. Their findings reveal that the discourse of heterosexuality is endorsed in the textbooks, while other forms of sexuality are considered abnormal. In particular,

homosexuality and single parents are marginalized as “Other.” Salami and Ghajarieh (2015) argued that the discourse on heterosexuality promotes the patriarchal family and masculine hegemony, leading to the discrimination of nonconforming marginalized groups.

Furthermore, Camase (2009) studied a Romanian EFL textbook and found a prevailing discourse of superiority in the book. The discourse of superiority emerges from the fact that Romanians are overrepresented, while non-Romanians are underrepresented in the book. The qualities of Romanians, such as being honest and friendly and living in a beautiful country, are explicitly stated. By contrast, non-Romanians are presented as “Others” in a remote space and time, especially in literature, while there are no qualities within them that are praised.

The available studies examine English textbooks mostly from a pedagogical approach (for example, Chetsurakul, 1993; Saisin, 2003; Angsutam, 2005; Arsairach, 2007; Meesupang, 2009). Harwood (2010, p. 12) observed that many analyses on English language teaching materials, including textbooks, indicate a lack of attention to the context in which the materials are used. Harwood’s observation applies to the case of Thailand where little progress has been made in contextualized textbook analysis. Existing contextualized

analyses in this area merely focus on the classroom as the context, while ignoring the sociocultural context within the classroom. The lack of critical analysis of textbooks may perpetuate the discourse that promotes textbooks as constructing realities. If teachers and students do not know how to read textbooks critically, they may come to trust textbooks as an absolute linguistic and cultural authority. This may then enable those in authority, especially the government, to gain or maintain power by eliminating, changing, or hiding facts of the country’s history or culture. Concurrently, teachers and students may be shaped in certain ideological directions - from passive acceptance of authority to revolutionary zeal because of their adoption of distorted ideas, norms, and values.

Purposes of the study

The purposes of this study were to investigate and analyze the ideologies in a series of English textbooks titled *Direct Method Reader for Thai Students* and analyze how these ideologies are linked with Thailand’s historical context.

Theoretical framework

Critical discourse analysis (CDA) was used in this study. According to Fairclough (1989/2001, p. 18), discourse is “a form of social practice.” Hence, in analyzing discourse, it is

essential to consider the three interrelated dimensions of discourse: (1) verbal and visual texts, (2) discursive practice, and (3) social practice. The first dimension involves the analysis of text through linguistic features. The second dimension is the interpretation of the processes by which texts are produced and received by readers. The third dimension is the explanation of the social conditions that govern these processes.

CDA examines discourse for manifestations of ideology. However, as Wodak and Meyer (2009, p. 8) put it, CDA is not interested in the type of ideology on the surface of culture but rather “the more hidden and latent type of everyday beliefs which often appear disguised as conceptual metaphors and analogies.” CDA scholars are keen to understand how discourse produces social domination. Therefore, they often analyze the language use of the powerful to see how these groups abuse power and in turn how the oppressed may resist such abuse (Wodak & Meyer, 2009, p. 8). Furthermore, according to Van Dijk (2001), CDA attempts to bring about change in social practices and relationships or at least support resistance against inequality and oppression.

Methodology

Textbook sample

The series of English textbooks under examination is *Direct Method Reader for Thai Students* (hereafter *Direct Method Reader*). It was written by M. L. Manich Jumsai, who worked for the Ministry of Public Instruction, which was later renamed the Ministry of Education. *Direct Method Reader* comprises three volumes. The volumes under examination have different editions. The first volume is the third edition published in 1939. The second volume is the second edition published in 1940. The third volume is the eleventh edition published in 1961. The first and second volumes have twenty-five lessons each, and the third volume comprises twenty-six lessons. Under the instruction of the Ministry of Public Instruction, this was the primary English textbook series used in government primary and secondary schools during the 1930s to the 1970s.

Data analysis

The data analysis used content analysis. Detailed reading of the content was conducted in order to find themes. After categorizing the themes, the messages within the themes were analyzed. At the language level, language features, such as vocabulary, verbs, pronouns, modality, voice, metaphor, and inclusion and exclusion were examined. Ideologies were identified based on the

content and language, and the ways in which the ideologies were connected with the Thai historical context were examined.

Findings

1. Nationalism

The dominant ideology found in the series is nationalism. Intertextuality is a primary method used in the series to rouse nationalism, that is, the series draws on several stories about Thai monarchs fighting the Burmese that was recorded in Thai history, especially the stories of three particular kings: King Ramkhamhaeng, King Naresuan, and King Taksin. The stories are shown in Excerpt 1.

Excerpt 1

I see a soldier.

What does he say?

He says “Our land is our home, the soldiers are our fence.”

He means: We must love our country. We must defend our country.

Look at the map.

This was Thailand.

It was Thailand long ago.

It was Thailand eight hundred years ago.

It was the Thailand of King Rama[sic.] Kamhaeng.

He freed the Thais from the Cambodians.

His country was very large.

Look at the second map. This was also Thailand.

It was the Thailand of King Naresuan.

At that time the Burmese came to Thailand.

They came to Thailand many times.

They killed many Thai.

The Thai were not happy.

They were very unhappy.

King Naresuan freed them from the Burmese.

Look at this picture. It is the picture of the Thai army near the River Satong. King Naresuan was in the army. He was sitting on the elephant. He had a gun in his hand. He shot Surakamma, the Burmese general. The Burmese ran away.

Once the Maha-Uparaja of Burma came to Thailand with a large army. King Naresuan fought him at Nong Sarai near Supanburi and killed him.

Look at the third map. This was also Thailand.

It was the Thailand of King Taksin.

He freed the Thais from the Burmese.

At that time the Burmese army came to Thailand. They burnt our capital, Ayudhya. They burnt many Thais. They killed Thai women and Thai children. The Thai soldiers ran away from them. The Thai people were unhappy. Thailand was not free. King Taksin freed them from the Burmese. He was a Thai hero. King Rama[sic.] Kamhaeng was also a hero. They were heroes, Thai heroes. Now look at Thailand to-day[sic].

This is our Thailand.

Love her! Defend her! For Thailand will be very unhappy, if we do not work hard for her and defend her.

Thailand is our home. Our fathers lived in Thailand. Our great grand-fathers also lived in Thailand. Our great-great grandfathers also lived in Thailand. Our children will live in Thailand. Our grandchildren will also live in Thailand. Our great grand-children will also live in Thailand. Long live Thailand! (Jumsai, 1940, pp. 122-129)

At the beginning and at the end of the excerpt, there are statements which encourage nationalism. The statements are about defending the country. As for the stories of three kings, they have the same plot and begin by describing Thai people living in a peaceful land. One day, the Burmese invade, requiring all Thais to unite and fight the invaders under the leadership of the Thai kings. Eventually the Thais win, leaving these kings to be glorified as heroes and saviors of Thailand, which is itself portrayed as the victim of invasion by evil foreigners.

Clearly, the entire story is not told in each instance. They start with the invasion of the Burmese without mentioning the preceding

conflicts and tensions that led to the wars between Burma (present-day Myanmar) and Thailand. As such, parts of the stories are purposely omitted. Moreover, instead of using the term “invade,” the stories use the term “come.” Saying the Burmese “came” to Thailand is a way to avoid being viewed as a country vulnerable to foreign aggression.

Overlexicalization, that is, the use of numerous lexical items for one concept in a particular context, is explicit. This is evidence that there is a preoccupation with a particular dimension of reality, which is normally a site of ideological contention (Fairclough, 1989/2001). The verbs “came,” “burnt,” and “killed” appear repetitively in relation to the Burmese. The use of these verbs emphasizes the evil actions of the Burmese who continually invade Thailand. By contrast, the verb “freed” appears repetitively on the part of the Thai kings. This emphasizes the heroic action of the Thai kings: freeing Thai people from the Burmese. The term “hero(es)” also appears many times, leading to the glorification of the kings as brave, patriotic, and self-sacrificing heroes who save Thailand and return peace and stability.

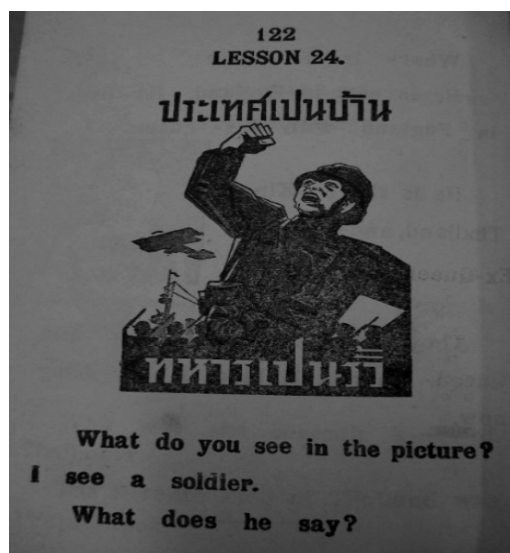


Figure 1. Image of the soldier in *Direct Method Reader for Thai Students*

The excerpt also shows the ways in which nationalism is roused. The inclusive pronouns “we” and “our” are used to establish solidarity with the reader. This helps persuade the reader to believe that Thailand belongs to the reader, and thus, doing something to protect the country is vital. The modal “must” is used to show that defending Thailand is an obligation one cannot deny. The writing style, as clearly seen, is very dramatized to intensify the patriotic feelings of the reader (i.e., Love her! Defend her! Long live Thailand!). Such a writing style includes using an instructive language together with exclamation marks and constructing the country as feminine, which is a European convention.

Furthermore, at the beginning of the excerpt, a metaphor is used. The metaphor is presented as a reported speech of a soldier, who says Thailand is the home of everyone and the soldier is like the fence. From this metaphor, the role of the military to defend the country is justified. What is interesting is the visual image of the soldier. The image is huge, occupying more than half of the page with the soldier in the center. He is raising his clenched fist while looking up and saying, “Our land is our home, the soldiers are our fence,” written in Thai, not in English. That it is written in Thai makes it outstanding, immediately catching the eye of the reader.

In addition, the excerpt shows how history is presented as primordial. By using the grammatical structure “It was ... ,” Thailand

has always been where it is today, and the Thai people have always lived there. This is presented as if the existence of the country is a natural phenomenon similar to the existence of the universe, the Earth, the sun, and the moon. Of course though, this is untrue. Thailand as a modern nation-state with clear boundaries was a newly invented notion.

2. Morality and discipline

Morality and discipline are other important ideologies in the series. There are many dialogues and narratives that talk about the proper roles and duties of children and adults in the series. For instance, Excerpt 2 lists the proper duties of a child, that is, a child must go to school every day, study hard, and follow class rules. The excerpt carries a strong sense of obligation because the modal “must” is used repetitively. A polarization also exists between the diligent and lazy children; the latter are portrayed in an extremely negative way to highlight the proper duties a good child has to perform.

Excerpt 2

Siri must go to school every day. He must walk to school because he has no money. He must learn English, Thai and arithmetic. He learns arithmetic in the morning. He must not talk in class. He must not play in class. Lazy boys talk in class. Lazy boys do not listen to

the teacher. Lazy boys do not learn their lessons. They are bad boys. They play in class. They are very naughty. Diligent boys do not talk in class. They listen to the teacher. They learn their lessons. They always do their sums. The teacher gives them sums to do at home. The diligent boys do these sums at home. The diligent boys always do their home-work. They are good boys. (Jumsai, 1940, pp. 71-72)

In the series, there is a perpetuation of unequal power relations between adults and children. Adult characters are given the role of educators who command and control children. Child characters, on the contrary, take the role of the listener, who do as they are directed by the adults. Child characters have little opportunity to do what they want independently. Most conversations in the series show that adults ask or give orders, whereas children answer or follow those orders. Take Excerpt 3 as an example.

Excerpt 3

Father: Good Morning, children, have you finished your breakfast already?

Chab: Good Morning, Father, we have finished our breakfast, but Anong is still upstairs. She is not up yet. She is still sleeping.

Father: Have you not told her to get up?

Chab: I have told her, Father. She cannot

get up. She is not well. She is ill.
 Father: Then I shall send for the doctor.
 Chab: The doctor has already come.
 He came at seven o'clock. He has
 given her some medicine.
 Father: Has she already taken the medicine?
 Chab: Yes, she has already taken some
 aspirin.
 Father: What has she done to be ill?
 Chab: She has eaten too many Chinese
 noodles, and she has drunk too
 much water.
 Father: Is the doctor still upstairs?
 Chab: No, Father, he has already gone
 home.
 Father: Have you written a letter to Anong's
 teacher?
 Chab: Yes, I have.
 Father: Who has shut that door? It is hot in
 here.
 Chab: I have told the servants to open it.
 They have not opened it. I shall go
 and open it. Did you sleep well,
 Father?
 Father: Yes, very well, thank you, my child. I
 slept very well last night.
 (Jumsai, 1961, pp. 10-13)

In the excerpt, the child character addresses his father with the term "father." This suggests formality and respect for the parents. Formality is also seen in the way the child character answers the questions. The

answers are in full sentences, with the exception of just one - "Yes, I have." There is no use of contractions like "I've told . . ." when answering the questions. This clearly shows that formality is vital when speaking with the adults. Furthermore, the excerpts show that the father leads the conversation. The child character merely answers his questions and follows his commands. This suggests the authority of the father. The child character seems to be a very good boy who is obedient, disciplined, and polite. He also cares about his father by asking at the end if his father sleeps well. Such care, though trivial, suggests that he follows the Thai cultural doctrine on filial piety.

Discussion

The ideologies of nationalism and morality and discipline found in *Direct Method Reader* served the military ruling elite. Examining the political condition, the series was written several years after the Revolution of 1932 when Thailand experienced a political transformation from being an absolute monarchy to a constitutional monarchy. It was not a smooth transformation of political power as members of the People's Party were divided into factions. At that time, fascist leaders were particularly influential around the world, and there were growing movements of nationalism worldwide during

the years prior to World War II (1939–1945). Field Marshal Plaek Phibunsongkhram took power in 1938 and exercised his power to build a new nation (Wyatt, 1982, p. 253). The new nation was aimed to be modernized and widely accepted by the global community.

Influenced by fascism, Phibun's policies included changing the name of Siam to Thailand in 1939. In the same year, he issued a series of cultural mandates (*ratthaniyom*). One issue in the *ratthaniyom* was related to the concept of *siwilai* or civilization as Phibun desired to change the image of the country in the eyes of foreigners from an undeveloped to a civilized one. To become civilized, Thais had to, for example, eat with spoons and forks, follow the dress codes and wear hats when going out, and do everyday activities according to schedule (Phongpaichit & Baker, 2005, p. 208). In addition, they were required to memorize the new national anthem and salute the national flag in public areas. Phibun orchestrated an anti-Chinese campaign to motivate economic nationalism. For instance, he encouraged Thais to buy Thai products to destroy the Chinese market share. He also arrested Chinese businessmen, controlled Chinese schools, and banned Chinese newspapers.

When the Cold War began, after the defeat of Pridi Banomyong who was labeled a communist, Phibun returned to power as the

prime minister and continued his nationalistic policies. He formed a National Culture Council in 1948 and assigned his ally, Luang Wichitwathakan, to write a number of plays, songs, and books to develop nationalism in the people's hearts (Phongpaichit & Baker, 2005, pp. 129–130; 147). School children were required to be taught with Wichit's work. For example, as reported by Wisaphrom (2016, p. 130), a primary student addressed a speech about the people's freedom written by his school principal. The speech ended with the song "Tuen toed chao thai" ("Wake Up, Thais!") composed by Wichit. Under Phibun's second administration (1948–1957), he and Wichit attempted to promote the monarchy and Buddhism as the heart of being Thai (Sattayanurak, 2014, p. 60). In particular, he tried to govern the country according to the paternalistic form of kingship and elevated himself as a supporter of Buddhism (Connors, 2005, p. 529).

Amidst these political conditions, *Direct Method Reader* was written by a representative of the Thai state. Thus, the content of the series was inevitably tied to the discourse in the National Education Schemes of 1933 and 1936. Both schemes provided three types of knowledge: intellectual education, moral education, and physical education, aiming to produce a citizen who could not only pursue a suitable career, but

also serve society as a member of a democratic country (Ministry of Education, 1976, pp. 159–164). To achieve this aim, schools were mandated to include studies about morality, civics, legal rights and duties concerning daily life, the defense of the country, military and police affairs, and health and hygiene (Ministry of Education, 1976, pp. 50–52). As can be seen, the defense of the country and morality and discipline were important issues students needed to be exposed to. Hence, although *Direct Method Reader* was a series of English textbooks written to teach the English language, it also attempted to promote nationalism, especially through the story of royal national salvation to serve the militant ruling elite for the purpose of nation-building. It also taught students to be moral and disciplined to live harmoniously in a hierarchical society.

In Thailand, the production of textbooks used in school is controlled by the state through educational agencies. According to Karnjanasthiti (2001), the Ministry of Education is responsible for textbook production. All textbooks must be checked and approved with the content corresponding to the policies of the state. The textbook author must write based on the criteria and scope set by the Ministry of Education. Those who check the textbook must see whether a publication is written based on the curriculum and has

complete content. As the production of a textbook is controlled by the state, the ideologies that justify and maintain the power of the state are incorporated into the textbooks, as is illustrated by this textbook series *Direct Method Reader*.

Implications

This study could be useful in developing teachers' awareness about how textbooks are discursively constructed. This study highlights that textbooks such as this one under examination are biased because they present only a part of a story and reflect the ideologies of the writers and the state. It helps teachers see bias in textbooks and hence the limited role of textbooks. Teachers may come to realize that all discourses, including those in English textbooks, are subject to ideologies and should be understood only within a particular context. Potentially they may be able to detect, scrutinize, or dismantle ideologies using the critical approaches discussed in this research. By doing so, they may be able to provide their students with stimulating ideas that prompt students to have critical thinking. In other words, this study encourages teachers to view themselves as active users of their textbooks. As Pennycook (1995) pointed out, teachers need to actively question rather than blindly obey the authority of textbook contents. When they find content that implies

stereotypes, they should develop counter-discourses to challenge the stereotypes.

To develop teachers' awareness, it might be helpful if teacher training sessions are conducted, particularly for preservice teachers. In the session, teachers can help one another evaluate the textbooks or materials used in their class. For instance, they can discuss the positioning of particular readings or textbooks as a whole and examine them to see if they contain any biased language or content. They can also brainstorm and map plans for dealing with such bias. If adapting textbook language or content is required, they can also share their ideas, experiences, and techniques to make the textbooks less biased, more relevant, and more meaningful to students. In addition, it might be beneficial if teachers who are more experienced with conducting critical thinking activities can demonstrate how to effectively conduct such activities with the textbooks evaluated in the training session. This could help the less experienced teacher grasp a

clearer picture of the use of critical approaches in the classroom.

Recommendations

Further research should be conducted on gaining the perspectives of textbook users in receiving the ideologies. This study has shown that textbooks are sites where ideologies are constructed and reproduced, but it has not yet proved whether such ideologies could really be transmitted to the reader and how they are mediated. Thus, it is recommended that teachers and students who use textbooks are surveyed on their perceptions of the ideologies discerned in textbooks. Their perceptions would be useful for textbook writers to further develop appropriate learning materials.

Limitation

The original versions of the three volumes of *Direct Method Reader* could not be found. Hence, the subsequent versions were used for analysis.

References

- Angsutam, P. (2005). **Textbook Analysis of an English Textbook for Second-Year Nursing Students at Boromrajonnani College of Nursing, Suphanburi.** Master's thesis, Thammasat University.
- Arsairach, S. (2007). **The Analysis and Evaluation of English Textbooks for Prathomsuksa.** Master's thesis, Silpakorn University.
- Baker, C. & Phongpaichit, P. (2005). **A History of Thailand.** Cambridge: Cambridge University Press.

- Blommaert, J. (2005). **Discourse: A Critical Introduction**. Cambridge: Cambridge University Press.
- Camase, G. (2009). **The Ideological Construction of a Second Reality: A Critical Analysis of a Romanian EFL Textbook**. Master's thesis, The University of Toronto.
- Chetsurakul, N. (1993). **The Analysis of Communicative Activities in English Textbooks for Students in Grade 8**. Master's thesis, Kasetsart University.
- Connors, M. K. (2005). Ministering Culture: Hegemony and the Politics of Culture and Identity in Thailand. **Critical Asian Studies**, 37(4), 523-551.
- Fairclough, N. (1989/2001). **Language and Power (2nd ed.)**. Harlow: Pearson.
- Fairclough, N. (2003). **Analysing Discourse: Textual Analysis for Social Research**. London and New York: Routledge.
- Harwood, N. (Ed.) (2010). **English Language Teaching Materials: Theory and Practice**. Cambridge: Cambridge University Press.
- Janks, H. (2014). **Doing Critical Literacy: Texts and Activities for Students and Teachers**. New York: Routledge.
- Jumsai, M., M. L. (1939). **Direct Method Reader for Thai Students Book 1**. Bangkok: Aksornit.
- Jumsai, M., M. L. (1940). **Direct Method Reader for Thai Students Book 2**. Bangkok: Aksornit.
- Jumsai, M., M. L. (1961). **Direct Method Reader for Thai Students Book 3**. Bangkok: Kurusapha.
- Kanjanasthiti, S. (2001). Asia: A Study on Social Studies Textbooks for Secondary Education. In K. La-onsri (Ed.), **Laos and Thailand: What do We Learn? An Analysis on Social Studies Textbooks**. Bangkok: Five Area Studies Project.
- Meesupsang, P. (2009). **An Analysis of the English Textbook, Smart Choice 2, Student Book**. Master's thesis, Thammasat University.
- Ministry of Education. (1976). **A History of Thai Education**. Bangkok: Ministry of Education.
- Pennycook, A. (1995). English in the World/The World in English. In J. Tollefson (Ed.), **Power and Inequality in Language Education**. Cambridge: Cambridge University Press.
- Reynolds, E. B. (2004). Phibun Songkhram and Thai Nationalism in the Fascist Era. **European Journal of East Asian Studies**, 3(1), 99-134.
- Reynolds, C. J. (1991). Introduction: National Identity and Its Defenders. In C. J. Reynolds (Ed.), **National Identity and its Defenders, Thailand, 1939-1989**. Monash papers on Southeast Asia No. 25. Clayton: Centre of Southeast Asian Studies.
- Saisin, A. (2003). **Content Analysis of the Textbook Used in EG221 of Thammasat University**. Master's thesis, Thammasat University.

- Salami, A. & Ghajarieh, A. (2015). Culture and Gender Representation in Iranian School Textbooks. **Sexuality and Culture**, 20, 69-84.
- Sattayanurak, S. (2014). Nationalism and the Political Movement of Thai Middle Class. In A. Sattayanurak (Ed.), **History of Thai Nation and Society: Family, Community, Commoner Life, Memory, and Ethnic Identity**. Chiang Mai: Chiang Mai University Press.
- Van Dijk, T. A. (2001). Critical Discourse Analysis. In D. Schiffrin, D. Tannen & H. E. Hamilton (Eds.), **The Handbook of Discourse Analysis**. Malden: Blackwell.
- Van Leeuwen, T. (2008). **Discourse and Practice: New Tools for Critical Discourse Analysis**. Oxford: Oxford University Press.
- Wisaphrom, S. (2016). **Ordinary Citizens after the 1932 Revolution**. Bangkok: Matichon.
- Wodak, R. & Meyer, M. (2009). Critical Discourse Analysis: History, Agenda, Theory and Methodology. In R. Wodak & M. Meyer (Eds.), **Methods of Critical Discourse Analysis (2nd ed.)**. London: Sage.
- Wyatt, D. K. (1982). **Thailand: A Short History**. Chiang Mai: Silkworm Books.

พฤติกรรม การเลือกที่พักแรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยในอำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

BEHAVIOR OF THAI TOURISTS IN SELECTING ACCOMMODATION IN MUANG DISTRICT, SURAT THANI PROVINCE

ชุลีวรรณ ปราณีธรรม¹⁾, ณิชชา จารุสิริชัย²⁾, เอกราช เหมาะะประมาณ³⁾

1), 2), 3) วิทยาลัยนานาชาติการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

Chuleewan Praneetham¹⁾, Nisa Charusirichai²⁾, Aekarach Mouepraman³⁾

1), 2), 3) International School of Tourism, Suratthani Rajabhat University

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในการเลือกที่พักแรม และ 2) เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาธุรกิจที่พักแรมในอำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ประชากรในการวิจัย ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวนทั้งสิ้น 1,239,042 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 400 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.77 สถิติที่ใช้สำหรับวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์หลักในการเดินทางมาเพื่อการพักผ่อน มีจำนวนวันที่เข้าพัก 2 คืน ผู้ร่วมเดินทางมาพักเป็นครอบครัว มีวิธีการจองที่พักล่วงหน้าผ่านทางโทรศัพท์ ทราบข้อมูลที่พักจากอินเทอร์เน็ต เลือกใช้บริการที่พักประเภทโรงแรม หากมีโอกาสเดินทางกลับมาพักที่อำเภอเมืองจังหวัดสุราษฎร์ธานีจะเลือกที่พักเดิมอีก การเลือกที่พักแรมของนักท่องเที่ยวชาวไทย การตัดสินใจมากที่สุด คือ ด้านที่พักและบริการรองลงมา คือ ด้านพนักงานให้บริการ สถานที่ตั้งหรือช่องทางจัดจำหน่าย ด้านราคาที่พัก ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการส่งเสริมการตลาด ตามลำดับ แนวทางการพัฒนาธุรกิจที่พักแรมในอำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้แก่ ควรมีการพัฒนาห้องพักอย่างต่อเนื่องให้เป็นไปตามมาตรฐานและความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการจะต้องมีแนวทางการกำหนดราคาที่พักที่ชัดเจนและควรมีการรวมกลุ่มกันกำหนดราคาที่พักเพื่อสร้างมาตรฐานเดียวกัน ควรมีการให้ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยวที่ต้องเดินทางเข้าหรือออกที่พัก โดยผ่านเว็บไซต์ที่พักหรือแผ่นพับให้กับบริษัททัวร์ ควรมีจัดโปรโมชั่นการจองที่พักแบบออนไลน์มากยิ่งขึ้น การพัฒนาพนักงานให้มีประสิทธิภาพในการทำงานมากขึ้น ควรมีสิ่งอำนวยความสะดวกทั้งในห้องพักและบริเวณที่พักแรมแบบครบครัน เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว

คำสำคัญ : พฤติกรรม นักท่องเที่ยว การเลือกที่พักแรม

ABSTRACT

The purposes of this study were 1) to study the behavior of tourists in choosing accommodation, and 2) to provide the guidelines for accommodation business development in Muang District, Surat Thani province. The research population for this research was 1,239,042 Thai tourists who travelled to Muang District, Surat Thani province. The sample was 400 Thai tourists selected by the accidental sampling technique. The data collection tool was a questionnaire. The reliability test of the whole questionnaire was 0.77. The data were analyzed by percentage, mean, and standard deviation. The study indicated that most tourists who stayed in an accommodation had the main purpose of relaxing, with an average length of stay of 2 nights, they travelled with family, and booked a room in advance by phone, and received the information from the internet. They mainly chose to stay at a hotel, and would choose to return to the same hotel, if an opportunity occurred. The study revealed that, in term of accommodation selection, Thai tourists mostly made decision based on accommodation and service, followed by the staffing, location or distribution channel, price, facility and marketing promotion respectively. The guidelines for accommodation business development in Muang District are as following: the rooms should be continuously developed to meet the standards and safety of life and property of tourists, entrepreneurs must have a clear pricing approach, integration of group to set accommodation prices to create the same standard; provide travelers with information through the accommodation website or give brochures to tour companies; offer more online booking promotions; improve employee productivity; and provide both in-room facilities and fully equipped accommodations in order to meet the needs of tourists.

Keywords : behavior, tourist, accommodation selection

บทนำ

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในประเทศไทยมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องและเป็นตัวขับเคลื่อนสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของชาติ เนื่องจากการทำให้เกิดการจ้างงานและการกระจายรายได้เป็นจำนวนมากมหาศาล (Praneetham et al, 2016: 401) จากการเติบโตของจำนวนนักท่องเที่ยวในประเทศที่ได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องประมาณ

ร้อยละ 15-20 ในทุกปี (Khunon, 2015: 29) ธุรกิจที่พักแรมเป็นธุรกิจบริการประเภทหนึ่งที่มีความเกี่ยวข้องกับนักท่องเที่ยวโดยตรงและถือเป็นธุรกิจที่มีบทบาทสำคัญต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่สร้างรายได้ให้แก่ทุกภูมิภาคของประเทศไทย (นงคณูช ศรีธนานันต์, 2550: 27) และการเติบโตของธุรกิจที่พักแรมที่สอดคล้องกับการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง

ของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ส่งผลให้มีที่พักแรมในแต่ละจังหวัดของประเทศไทยเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก เพื่อให้บริการที่พักแก่ผู้เดินทางหรือนักท่องเที่ยวที่ต้องการหาที่พักค้างคืน ธุรกิจที่พักแรมในปัจจุบันจึงมีความหลากหลายทั้งในด้านรูปแบบและด้านการบริการที่นักท่องเที่ยวสามารถเลือกใช้บริการตามความต้องการ เช่น โรงแรม โมเต็ล เกสต์เฮาส์ อพาร์ทเมนต์ รีสอร์ท โฮมสเตย์ บังกะโล เป็นต้น (อรุณี ลอมเศรษฐี, 2554: 2)

จังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นดินแดนที่มีวัฒนธรรมประเพณี ที่ดีงาม เป็นเอกลักษณ์ รวมทั้งมีทรัพยากรธรรมชาติที่มีคุณค่า ได้แก่ ภูมิประเทศที่งดงาม ประกอบด้วย ป่าไม้ น้ำตก ทะเล ภูเขา วัฒนธรรมในท้องถิ่นก็เป็นที่ได้รับความสนใจอย่างสูงในด้านความสวยงาม โดยมีพื้นที่ครอบคลุมป่าดิบชื้นที่อุดมด้วยความหลากหลายของพืชพรรณ สัตว์ป่า และยังมีหมู่เกาะที่มีชื่อเสียง น้ำทะเลใส หาดทรายขาว อาทิ เกาะสมุย เกาะพะงัน เกาะเต่า และเกาะนางยวน ซึ่งแต่ละเกาะมีความหลากหลายของธรรมชาติแตกต่างกันไป จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีที่พักที่ได้รับการจดทะเบียนในจังหวัดทั้งหมด 786 แห่ง ไม่ว่าจะเป็น โรงแรม รีสอร์ท เกสต์เฮาส์ หรือโฮมสเตย์ และจากสถิติในการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในปี 2558 มีจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมด 4,913,006 คน โดยเป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ จำนวน 3,094,487 คน และนักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 1,818,519 คน มีอัตราการเพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 8.7 จากจำนวนนักท่องเที่ยวดังกล่าวก่อให้เกิดรายได้จากการท่องเที่ยวในจังหวัดนี้จำนวน 68,052.9 ล้านบาท (สำนักงานสถิติจังหวัดสุราษฎร์ธานี, 2558: 150) จึงทำให้จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีการพัฒนาทางด้านอุตสาหกรรม

การท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก และเนื่องจากการเจริญเติบโตที่รวดเร็วของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว จึงทำให้ธุรกิจที่พัก และการบริการมีการเจริญเติบโตขึ้นตามไปด้วย โดยเฉพาะธุรกิจที่พักที่มีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้นในปัจจุบัน ทำให้มีผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จและไม่ประสบความสำเร็จ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับผู้ประกอบการว่ามีการให้บริการและความเอาใจใส่ต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวมากน้อยเพียงใด และการสร้างความแตกต่างจากที่พักและการให้บริการทั่วไปเพื่อรองรับความต้องการของแขกที่แตกต่างกันไปตามความชอบของลูกค้าแต่ละกลุ่มอีกด้วย (อรุณี ลอมเศรษฐี, 2554: 2)

อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกทางด้านการท่องเที่ยว การคมนาคมและที่พักแรมเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวและพักผ่อนมากขึ้น ทำให้ธุรกิจโรงแรมหรือที่พักอาศัยต้องแข่งขันกันและหากกลยุทธ์ที่เหมาะสมเพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเลือกที่พักและการบริการของตน ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเลือกที่พักแรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยในอำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนและกำหนดนโยบายในการพัฒนารูปแบบการให้บริการธุรกิจที่พักแรมของจังหวัดสุราษฎร์ธานี อีกทั้ง ยังมีส่วนช่วยส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของไทยให้มีการขยายตัว จากจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นแนวทางในการศึกษาหาความรู้ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการค้นคว้าต่อไป

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในการเลือกที่พักแรม
- 2) เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาธุรกิจที่พักแรมในอำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็น การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวและพักแรมในอำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวนทั้งสิ้น 1,239,042 คน (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2558) กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป ที่เดินทางมาท่องเที่ยวและพักแรมในอำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี กำหนดจากสูตรการหากลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามานะ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % โดยมีความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน การสุ่มตัวอย่าง โดยการเลือกตัวอย่างที่ไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Non-Probability Sampling) ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) โดยการแจกแบบสอบถามเพื่อสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องในด้านเนื้อหาและการใช้ภาษา และผู้วิจัยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective

Congruence: IOC) ของข้อคำถามในแต่ละข้อ แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.50 – 1.00 เพื่อนำไปปรับปรุงก่อนนำไปทดลองใช้กับนักท่องเที่ยวที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน และนำผลไปวิเคราะห์หาความเที่ยงโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ (Cronbach's Alpha) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.77

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการแปลความระดับความคิดเห็น 5 ระดับ ได้แก่ ระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.21 - 5.00) ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.41 - 4.20) ระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.61 - 3.40) ระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 1.81 - 2.60) ระดับน้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.80) (พิมพ์ หิรัญกิตติ, 2552: 98)

ผลการวิจัย

ข้อมูลด้านคุณลักษณะทางประชากรของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 400 คน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีจำนวน 268 คน คิดเป็นร้อยละ 67.0 และเพศชาย มีจำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 33.0 มีอายุ 16 – 25 ปีมากที่สุดเป็นจำนวน 212 คน คิดเป็นร้อยละ 53.0 มีภูมิลำเนาอยู่ภาคใต้มากที่สุด เป็นจำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 34.0 มีระดับการศึกษาปริญญาตรีมากที่สุดเป็นจำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 37.5 ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 15,000 บาท มากที่สุดจำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 44.0

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในการเลือกที่พักแรม

ตารางที่ 1 วัตถุประสงค์หลักในการเดินทางมาพักในอำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

วัตถุประสงค์หลักในการเดินทางมาพัก	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เพื่อการพักผ่อน	231	57.8
เพื่อเยี่ยมญาติมิตร	74	18.5
เพื่อธุรกิจ	49	12.3
เพื่อการศึกษา	20	5.0
เพื่อสุขภาพ	13	3.3
เพื่อศาสนา	13	3.3
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีวัตถุประสงค์หลักในการเดินทางมาพักในอำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี คือ การท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อน มากที่สุด จำนวน 231 คน คิดเป็นร้อยละ 57.8 รองลงมาคือ การท่องเที่ยวเพื่อเยี่ยมญาติ จำนวน

74 คน คิดเป็นร้อยละ 18.5 การท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจ จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 12.3 การท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.0 การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพและการท่องเที่ยวเพื่อศาสนา จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 จำนวนวันที่เข้าพักในอำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

จำนวนวันที่เข้าพัก	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1 คืน	138	34.5
2 คืน	152	38.0
3 คืน	77	19.3
มากกว่า 4 คืน	33	8.3
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีจำนวนวันที่เข้าพักในอำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี คือ 2 คืนมากที่สุด จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 38.0 รองลงมา คือ พัก 1 คืน จำนวน 138 คน

คิดเป็นร้อยละ 34.5 พัก 3 คืน จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 19.3 พักมากกว่า 4 คืน จำนวน 33 คิดเป็นร้อยละ 8.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ผู้ร่วมเดินทางมาพักในอำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ผู้ร่วมเดินทางมาพัก	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ครอบครัว	181	45.3
คนเดียว	82	20.5
คนรัก	77	19.3
เพื่อน	60	15.0
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ 82 คน คิดเป็นร้อยละ 20.5 คนรัก จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 19.3 เพื่อน จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 15.0 ตามลำดับ

มีผู้ร่วมเดินทางมาพักในอำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี คือ ครอบครัวมากที่สุด จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 45.3 รองลงมา คือ คนเดียว จำนวน

ตารางที่ 4 วิธีการจองที่พักล่วงหน้า

วิธีการจองที่พัก	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ไม่ได้จอง	107	26.8
ผ่านทางโทรศัพท์	116	29.0
ผ่านทางอินเทอร์เน็ต	108	27.0
ผ่านทางคนรู้จัก	49	12.3
ผ่านทางบริษัททัวร์	20	5.0
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 27.0 ไม่ได้จอง จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 26.8 จองผ่านทางคนรู้จัก จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 12.3 จองผ่านทางบริษัททัวร์ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.0 ตามลำดับ

มีวิธีการจองที่พักล่วงหน้าผ่านทางโทรศัพท์มากที่สุด จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 29.0 รองลงมาคือ จองผ่านทางอินเทอร์เน็ต จำนวน 108 คน คิดเป็น

ตารางที่ 5 การทราบข้อมูลที่พัก

ข้อมูลที่พัก	จำนวน(คน)	ร้อยละ
อินเทอร์เน็ต	133	33.3
เพื่อน/คนรู้จัก	108	27.0
โทรทัศน์/วิทยุ	98	24.5
ป้ายโฆษณา	37	9.3
บริษัททัวร์	13	3.3
นิตยสารการท่องเที่ยว	11	2.8
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ทราบข้อมูลที่พักจากอินเทอร์เน็ตมากที่สุด จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3 รองลงมา คือ เพื่อน/คนรู้จักจำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 27.0 โทรทัศน์/วิทยุ จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 24.5 ป้ายโฆษณา จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 9.3 บริษัททัวร์จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.3 นิตยสารการท่องเที่ยว จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.8 ตามลำดับ

ตารางที่ 6 การเลือกใช้บริการที่พัก

ประเภทที่พัก	จำนวน(คน)	ร้อยละ
โรงแรม	203	50.8
รีสอร์ท	132	33.0
เกสต์เฮาส์	36	9.0
โฮมสเตย์	17	4.3
บ้านญาติ	12	3.0
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เลือกใช้บริการที่พักประเภทโรงแรมมากที่สุด จำนวน 203 คน คิดเป็นร้อยละ 50.8 รองลงมา คือ รีสอร์ท จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3 เกสต์เฮาส์ จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 9.0 โฮมสเตย์ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.3 บ้านญาติ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ปัจจัยด้านที่พักและบริการ (n=400)

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลผลการตัดสินใจเลือก
ห้องพักมีการตกแต่งอย่างสวยงาม	4.42	0.53	มากที่สุด
ห้องพักมีขนาดกว้างขวาง	4.32	0.69	มากที่สุด
ความสะอาดบริเวณรอบๆที่พัก	4.25	0.76	มากที่สุด
สิ่งอำนวยความสะดวกภายในห้องพักครบครัน	4.14	0.73	มาก
ความมีชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือของที่พัก	4.10	0.71	มาก
ห้องน้ำมีความสะอาดและปลอดภัย	4.09	0.60	มาก
เฟอร์นิเจอร์ที่ใช้มีคุณภาพเหมาะสม	4.03	0.68	มาก
ห้องพักมีอากาศถ่ายเทเป็นอย่างดี	4.00	0.67	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.17	0.67	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการตัดสินใจเลือกต่อปัจจัยด้านที่พักและบริการโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.17 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.67 เมื่อพิจารณารายข้อแล้ว พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการตัดสินใจเลือกในเรื่องห้องพักมีการตกแต่งอย่างสวยงาม มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.42 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.53 รองลงมา คือ ห้องพักมีขนาดกว้างขวาง โดยมีค่าเฉลี่ย 4.32 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.69 ความสะอาดบริเวณรอบๆ ที่พัก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.25 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.76 สิ่งอำนวยความสะดวกภายในห้องพักครบครัน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.14

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.73 ความมีชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือของที่พัก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.10 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.71 ห้องน้ำมีความสะอาดและปลอดภัย โดยมีค่าเฉลี่ย 4.09 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.60 เฟอร์นิเจอร์ที่ใช้มีคุณภาพเหมาะสม โดยมีค่าเฉลี่ย 4.03 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.68 ห้องพักมีอากาศถ่ายเทเป็นอย่างดี โดยมีค่าเฉลี่ย 4.00 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.67 ตามลำดับ

ตารางที่ 8 ปัจจัยด้านราคาที่พัก (n=400)

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลผลการตัดสินใจเลือก
ราคาที่พักเหมาะสมต่อคุณภาพการให้บริการของพนักงาน	4.18	0.57	มาก
ราคาห้องพักมีให้เลือกหลากหลาย	4.13	0.60	มาก
การแสดงราคาที่พักและอาหารอย่างชัดเจน	4.10	0.66	มาก
ราคาที่พักมีความเหมาะสมต่อคุณภาพภายในห้องพัก	4.04	0.70	มาก
ราคาอาหารและเครื่องดื่มมีความเหมาะสมต่อปริมาณและคุณภาพ	4.02	0.62	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.09	0.63	มาก

จากตารางที่ 8 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการตัดสินใจเลือกต่ปัจจัยด้านราคาที่พัก โดยรวมอยู่ในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ย 4.09 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.63 เมื่อพิจารณารายข้อแล้ว พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการตัดสินใจเลือกในเรื่องราคาที่พักเหมาะสมต่อคุณภาพการให้บริการของพนักงาน มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.18 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.57 รองลงมา คือ ราคาห้องพักมีให้เลือกหลากหลาย โดยมีค่าเฉลี่ย

4.13 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.60 การแสดงราคาที่พักและอาหารอย่างชัดเจน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.10 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.66 ราคาที่พักมีความเหมาะสมต่อคุณภาพภายในห้องพัก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.04 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.70 ราคาอาหารและเครื่องดื่มมีความเหมาะสมต่อปริมาณและคุณภาพ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.02 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.62 ตามลำดับ

ตารางที่ 9 ปัจจัยด้านสถานที่ตั้งหรือช่องทางจัดจำหน่าย (n=400)

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลผลการตัดสินใจเลือก
ท่านสามารถจองห้องพักได้จากเว็บไซต์ของบริษัททัวร์ หรือตัวแทน	4.19	0.56	มาก
ท่านสามารถจองห้องพักผ่านทางเว็บไซต์ของที่พักได้โดยตรง	4.09	0.67	มาก
ท่านสามารถหาข้อมูลโรงแรมที่ต้องการได้หลากหลายช่องทาง เช่น อินเทอร์เน็ต, ใบปลิว, ป้ายโฆษณา เป็นต้น	4.01	0.69	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.10	0.64	มาก

จากตารางที่ 9 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการตัดสินใจเลือกต่ปัจจัยด้านสถานที่ตั้งหรือช่องทางจัดจำหน่ายโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.10 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.64 เมื่อพิจารณารายข้อแล้ว

พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการตัดสินใจเลือกในเรื่องท่านสามารถจองห้องพักได้จากเว็บไซต์ของบริษัททัวร์ หรือตัวแทน มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.19 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.56 รองลงมา คือ ท่าน

สามารถจองห้องพักผ่านทางเว็บไซต์ของที่พักได้โดยตรง โดยมีค่าเฉลี่ย 4.09 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.67 ท่านสามารถหาข้อมูลโรงแรมที่ต้องการได้

หลากหลายช่องทาง เช่น อินเทอร์เน็ต ไลน์ ป้ายโฆษณา เป็นต้น โดยมีค่าเฉลี่ย 4.01 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.69 ตามลำดับ

ตารางที่ 10 ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด (n=400)

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลผลการตัดสินใจเลือก
ทางที่พักมีการโฆษณาประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง	4.21	0.56	มากที่สุด
การใช้ช่องทางการโฆษณาประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย เช่น อินเทอร์เน็ต, นิตยสาร, หนังสือพิมพ์, Email, SMS เป็นต้น	4.15	0.60	มาก
ป้ายชื่อที่พักมีความชัดเจน มองเห็นได้เด่นชัด	4.13	0.67	มาก
การมอบส่วนลดสำหรับการใช้บริการในครั้งต่อไป	3.99	0.67	มาก
การมอบของที่ระลึกเมื่อเช็คอิน	3.31	0.72	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.96	0.64	มาก

จากตารางที่ 10 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการตัดสินใจเลือกต่อปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาดโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.96 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.64 เมื่อพิจารณารายข้อแล้วพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการตัดสินใจเลือกในเรื่องทางที่พักมีการโฆษณาประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.21 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.56 รองลงมา คือ การใช้ช่องทางการโฆษณาประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย เช่น อินเทอร์เน็ต, นิตยสาร, หนังสือพิมพ์, Email, SMS

เป็นต้นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.15 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.60 ป้ายชื่อที่พักมีความชัดเจน มองเห็นได้เด่นชัด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.13 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.67 การมอบส่วนลดสำหรับการใช้บริการในครั้งต่อไป โดยมีค่าเฉลี่ย 3.99 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.67 การมอบของที่ระลึกเมื่อเช็คอินที่อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.31 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.72 ตามลำดับ

ตารางที่ 11 ปัจจัยด้านพนักงานให้บริการ (n=400)

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลผลการตัดสินใจเลือก
พนักงานแต่งกายสุภาพ เรียบร้อย และมีความสะอาด	4.29	0.56	มากที่สุด
พนักงานสามารถให้ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจได้อย่างละเอียดและเป็นข้อมูลที่ถูกต้อง	4.28	0.57	มากที่สุด
พนักงานมีทักษะทางด้านภาษาเป็นอย่างดี	4.17	0.72	มาก
พนักงานบริการมีความรู้ความสามารถในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	4.12	0.69	มาก
พนักงานดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดีและกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน	4.05	0.58	มาก
พนักงานใช้ภาษาถ้อยคำที่สุภาพสื่อสารกับท่านได้อย่างชัดเจน	3.96	0.61	มาก
พนักงานมีความสามารถในการแก้ปัญหาให้ท่านได้อย่างลงตัว	3.92	0.70	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.11	0.63	มาก

จากตารางที่ 11 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการตัดสินใจเลือกต่อปัจจัยด้านพนักงานให้บริการโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.11 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.63 เมื่อพิจารณารายข้อแล้ว พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการตัดสินใจเลือกในเรื่อง พนักงานแต่งกายสุภาพเรียบร้อย และมีความสะอาดในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.29 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.56 รองลงมาคือ พนักงานสามารถให้ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจได้อย่างละเอียดและเป็นข้อมูลที่ถูกต้อง โดยมีค่าเฉลี่ย 4.28 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.57 พนักงานมีทักษะทางด้านภาษาเป็นอย่างดีอยู่ใน

ระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.17 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.72 พนักงานบริการมีความรู้ความสามารถในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายโดยมีค่าเฉลี่ย 4.12 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.69 พนักงานดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดีและกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.05 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.58 พนักงานใช้ภาษาถ้อยคำที่สุภาพสื่อสารกับท่านได้อย่างชัดเจน โดยมีค่าเฉลี่ย 3.96 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.61 พนักงานมีความสามารถในการแก้ปัญหาให้ท่านได้อย่างลงตัว การดูแลความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.92 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.70 ตามลำดับ

ตารางที่ 12 ปัจจัยด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (n=400)

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลผลการตัดสินใจเลือก
มีบริการรถรับ-ส่งไป มีที่จอดรถสะดวกและเพียงพอ	4.11	0.60	มาก
มีบริการซักรีด	4.10	0.69	มาก
มีอินเทอร์เน็ตไร้สายในห้อง	4.09	0.62	มาก
มีการบริการอาหารให้เลือกหลากหลายตลอด 24 ชั่วโมง	4.05	0.69	มาก
ระบบรักษาความปลอดภัยหรือระบบเตือนภัยที่ดี	4.02	0.62	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.07	0.64	มาก

จากตารางที่ 12 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการตัดสินใจเลือกปัจจัยด้านสิ่งอำนวยความสะดวกโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.07 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.64 เมื่อพิจารณารายข้อแล้ว พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการตัดสินใจเลือกในเรื่อง มีบริการรถรับ-ส่งไป มีที่จอดรถสะดวกและเพียงพอ มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.11 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.60 รองลงมาคือ มีบริการซักรีด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.10 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.69 มีอินเทอร์เน็ตไร้สายในห้อง โดยมีค่าเฉลี่ย 4.09 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.62 มีการบริการอาหารให้เลือกหลากหลายและตลอด 24 ชั่วโมง โดยมีค่าเฉลี่ย 4.05 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.69 ระบบรักษาความปลอดภัยหรือระบบเตือนภัยที่ดี โดยมีค่าเฉลี่ย 4.02 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.62 ตามลำดับ

สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการศึกษา พบว่า พฤติกรรมการเลือกที่พักแรมของนักท่องเที่ยวชาวไทย นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์หลักในการเดินทางมาพักในอำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานีเพื่อพักผ่อน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ประสงค์ อุทัยและคณะ, 2556: 122) และ(Praneetham et al, 2016: 406)

ที่พบว่า นักท่องเที่ยวโดยส่วนใหญ่เดินทางท่องเที่ยวเพื่อต้องการพักผ่อน จำนวนวันที่เข้าพักในอำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี 2 คืน มีผู้ร่วมเดินทางมาพัก คือ ครอบครัว มีวิธีการจองที่พักล่วงหน้าผ่านทางโทรศัพท์ การทราบข้อมูลที่พักจากอินเทอร์เน็ต เลือกใช้บริการที่พักประเภทโรงแรม การเลือกที่พักเดิมหากมีโอกาสเดินทางกลับมาพักที่อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานีอีก

ในส่วนของปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ได้แก่ ด้านที่พักและบริการ ด้านราคาที่พัก ด้านสถานที่ตั้งหรือช่องทางจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านพนักงานให้บริการ และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีส่วนสำคัญต่อพฤติกรรม การตัดสินใจเลือกที่พักแรมของนักท่องเที่ยวชาวไทย ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ (วรศรา วาริวัฒน์ และกุลเชษฐ์ มงคล, 2556: 114) ที่พบว่า ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ซึ่งประกอบด้วยด้านผลิตภัณฑ์ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่ายและด้านการส่งเสริมการตลาดมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับพฤติกรรมการเลือกที่พักแรม

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านที่พักและบริการมีปัจจัยย่อยรายด้าน

ที่สำคัญ คือ การตัดสินใจเลือกในเรื่องห้องพักมีการตกแต่งอย่างสวยงาม ห้องพักรวมขนาดกว้างขวาง และความสะอาดบริเวณรอบๆ ที่พักเป็นปัจจัยสำคัญในการเลือกที่พัก ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ (เตื่อนใจ ศรีชะฎา, 2560: 252) ซึ่งพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกที่พักแรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตพื้นที่เมืองพัทยา ความสะอาดของห้องพักมีความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านราคาที่พักร มีปัจจัยย่อยรายด้านที่สำคัญ คือ การตัดสินใจเลือกในเรื่องราคาที่พักรเหมาะสมต่อคุณภาพการให้บริการของพนักงาน รองลงมา คือ ราคาห้องพักมีให้เลือกหลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ (อาริตา จินดา, 2552: 90-91) ที่พบว่า ความคิดเห็นด้านราคามีความสำคัญในระดับมากที่สุดต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อโรงแรม ระดับ 4 ดาว การตั้งราคามีผลเป็นอย่างมากต่อการตัดสินใจซื้อบริการของลูกค้า และราคาของบริการเป็นปัจจัยสำคัญในการบอกถึงคุณภาพที่ได้รับหรือการเปรียบเทียบกับความคุ้มค่ากับสิ่งที่ได้รับ

ด้านสถานที่ตั้งหรือช่องทางจัดจำหน่าย มีปัจจัยย่อยรายด้านที่สำคัญ คือ การจองห้องพักจากเว็บไซต์ของบริษัททัวร์ หรือตัวแทน รองลงมา คือ สามารถจองห้องพักผ่านทางเว็บไซต์ของที่พักได้โดยตรง สอดคล้องกับผลการศึกษาของ (นาตยา เจริญผล, 2556: 122) ที่พบว่า นักท่องเที่ยวชาวยุโรปและชาวเอเชียในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ให้ความสำคัญกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดของธุรกิจบริการต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการที่พักในระดับมาก

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านการส่งเสริมการตลาด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การโฆษณา

ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องมีความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุดในการตัดสินใจเลือกที่พักแรม รองลงมาคือ การใช้ช่องทางการโฆษณาประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย

ด้านพนักงานให้บริการ มีปัจจัยย่อยรายด้านที่ได้รับความสำคัญมากที่สุด ได้แก่ พนักงานแต่งกายสุภาพ เรียบร้อย และมีความสะอาดในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ พนักงานสามารถให้ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจได้อย่างละเอียดและเป็นข้อมูลที่ถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ (อัครเตช เนตรสุวรรณ และคณะ, 2555: 67) ซึ่งพบว่าปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดบริการ ด้านกระบวนการให้บริการ พนักงานให้บริการ เป็นหัวใจสำคัญในการดำเนินงานด้านการให้บริการ โดยการมีบุคลิกภาพที่ดี การให้บริการที่ดี ทั้งทางการต้อนรับ อภัยภัยไมตรีของพนักงาน ความดูแลเอาใจใส่ของพนักงาน รวมถึงความคล่องตัวและรวดเร็วในการปฏิบัติงาน ถือเป็นปัจจัยสำคัญ

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีปัจจัยย่อยรายด้านที่สำคัญ คือ การให้บริการรถรับ-ส่ง และมีที่จอดรถสะดวกและเพียงพอ มีผลต่อการตัดสินใจเลือกที่พักมากที่สุด รองลงมา คือ มีบริการซักรีด และมีอินเทอร์เน็ตไร้สายในห้อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ตฤณ พริ้งประเสริฐ และคณะ, 2554: 124) ที่พบว่า การเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการได้ง่าย การมีระบบการคมนาคมขนส่งให้เลือกหลากหลายและการบริการอื่น ๆ ได้สะดวกและง่าย มีผลต่อการเลือกใช้บริการที่พัก

ผลจากการศึกษาได้ข้อเสนอแนะว่า การพัฒนาธุรกิจที่พักแรมในด้านที่พักและบริการ ควรมีการพัฒนาห้องพักอย่างต่อเนื่องให้เป็นไปตามมาตรฐานและหากได้รับการรับรองจากหน่วยงานของภาครัฐจะช่วยสร้างความมั่นใจให้แก่นักท่องเที่ยว

เข้ามาพัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว ควบคู่ไปกับการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกทั้งในห้องพักและบริการในพื้นที่พักแบบครบครัน เช่น บริการซักรีด อินเทอร์เน็ตไร้สาย อุปกรณ์เครื่องใช้ในห้องพัก เป็นต้น และในด้านพนักงานให้บริการ ถือว่าเป็นสิ่งแรกที่นักท่องเที่ยวเกิดความรู้สึกประทับใจ ดังนั้น การพัฒนาพนักงานให้มีประสิทธิภาพในการทำงานมากขึ้นจึงมีความสำคัญ โดยจะต้องมีการฝึกอบรมให้พนักงานมีใจรักบริการ และฝึกทักษะในด้านภาษาเพื่อสามารถสื่อสารและให้ข้อมูลที่ถูกต้อง นักท่องเที่ยวได้ในด้านราคา ผู้ประกอบการจะต้องมีแนวทางการกำหนดราคาที่ชัดเจนและควรมีการรวมกลุ่มกันกำหนดราคาที่พักเพื่อสร้างมาตรฐานเดียวกัน ป้องกันการตั้งราคาที่สูงจนเกินไปและเป็นการรักษาลูกค้าในการกลับมาใช้บริการครั้งต่อไป ด้านสถานที่ตั้งหรือช่องทางจัดจำหน่าย ผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญกับการพัฒนารูปแบบการให้ข้อมูลบนสื่อออนไลน์ เช่น เว็บไซต์ เพื่อให้สอดคล้องกับพฤติกรรม การเปิดรับข่าวสารประชาสัมพันธ์ทางการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่มีมากกว่าสื่ออื่น ๆ รวมไปถึงการออกแบบแผ่นพับให้มีความน่าสนใจ มีข้อมูลที่จำเป็นครบครัน เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ นักท่องเที่ยวอีกทางหนึ่ง ทั้งนี้เนื่องด้วยธุรกิจที่พักมีหลายหลายประเภทและมีการขยายตัวสูงขึ้น การส่งเสริมการขายถือว่าเป็นสิ่งสำคัญในการแข่งขัน เช่นเดียวกัน ดังนั้น ผู้ประกอบการควรส่งเสริมให้มีการจัดโปรโมชั่นการจองที่พักแบบออนไลน์มากยิ่งขึ้น โดยการใช้รูปแบบใหม่เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวและกระตุ้นยอดขาย

ข้อเสนอแนะ

1. สถานประกอบการควรมีการปรับปรุงและพัฒนามาตรฐานห้องพักอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจ มีความพึงพอใจในระดับสูง สร้างภาพลักษณ์ด้านการบริการในระดับที่สูงขึ้น เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้กลับมาใช้บริการอีกครั้ง รวมไปถึงการพัฒนาเว็บไซต์เพื่อสร้างความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวในการตรวจสอบราคาและจองห้องพัก ซึ่งสามารถใช้เป็นช่องทางในการจัดโปรโมชั่นต่างๆ เพื่อกระตุ้นยอดขาย ถือเป็นส่วนหนึ่งให้โรงแรมมียอดขายห้องพักเพิ่มขึ้น และมีผลกำไรตามที่คาดหวัง

2. ด้านพนักงานผู้ให้บริการ ควรมีการจัดอบรมในหัวข้อ การพัฒนาบุคลิกภาพ การมีจิตบริการ การพัฒนาทักษะด้านภาษาต่างประเทศ อาทิ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และภาษาอังกฤษเพื่องานโรงแรม เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. การศึกษาครั้งต่อไป ควรศึกษาการเปรียบเทียบพฤติกรรม การเลือกที่พักโรงแรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

2. ศึกษาเกี่ยวกับแรงบันดาลใจที่มีอิทธิพลต่อการเลือกที่พัก เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการวางแผนและกำหนดนโยบายในพัฒนารูปแบบการให้บริการธุรกิจที่พักโรงแรม เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันทางการตลาดให้เหมาะสม และสามารถตอบสนองความความต้องการตลอดจนสร้างความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวให้มีความพึงพอใจสูงสุด

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2558). สถิตินักท่องเที่ยวภายในประเทศ ปี 2558 (จำแนกตามภูมิภาคและจังหวัด) (Domestic Tourism Statistics (Classify by region and province)). ค้นเมื่อ กรกฎาคม 9, 2561, จาก https://www.mots.go.th/more_news.php?cid=492&filename=index
- ตฤณ พริ้งประเสริฐ, พัทธ์ชัย ศิริวงศ์ และประสพชัย พสุนนท์. (2554). การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้บริการที่พักแบบเกสต์เฮาส์บริเวณถนนข้าวสาร. *KKU Res J (GS)*, 11(3), 121-130.
- เตือนใจ ศรีชะฎา. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกที่พักแรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตพื้นที่เมืองพัทยา. *วารสารวิจัยและพัฒนาโดยองค์กร ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 12(1), 247-259.
- นงคณัฐ ศรีธนาอนันต์. (2550). การโรงแรมเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- นาคยา เจริญผล. (2556). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการที่พักของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี เปรียบเทียบระหว่างนักท่องเที่ยวชาวยุโรปและชาวเอเชีย. การค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- พิมพ์ ทิรัญกิตติ. (2552). การวิจัยการตลาด. กรุงเทพฯ: Diamond in Business World.
- วรศรา วาริชวัฒนะ และกุลเชษฐ์ มงคล. (2556). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเลือกที่พักแรมในอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ของนักท่องเที่ยวที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร. *MBA-KKU journal*, 6(2), 108 – 118.
- สำนักงานสถิติจังหวัดสุราษฎร์ธานี. (2558). รายงานสถิติจังหวัดสุราษฎร์ธานี (Surat Thani Provincial Statistical Report). ค้นเมื่อ กรกฎาคม 9, 2560, จาก <http://surat.nso.go.th/images/attachments/article/230/บทที่%2017%20สถิติการท่องเที่ยวและกีฬา.pdf>
- อัครเดช เนตรสุวรรณ, วงศ์ธีรา สุวรรณิน และบุญเรือง ศรีเหรียญ. (2555). ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการประเภทที่พักเพื่อการท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบูรณ์. *วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์*, 2(2), 63-71.
- อาริตา จินดา. (2552). ปัจจัยการตลาดบริการที่ส่งผลต่อระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีต่อโรงแรม ระดับ 4 ดาว ในพื้นที่เขตเทศบาลเมืองพัทยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- อรุณี ลอมเศรษฐี. (2554). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวต่างชาติในการเลือกใช้บริการที่พักในเขต กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- Khunon, S. (2015). The Different Impacts of Safety and Security Issues in Local and National Tourism Destinations on Tourists' Loyalty. In *Proceedings of the WHTER & ICES 2015 Conference on 'New Paradigm Era and Roles of Tourism'*, 29-34.

Praneetham, C., Thathong, K., and Thiengkamol, N. (2016). Travel Behaviors of Thai and Foreign Tourists Traveling to Surat Thani Province. In **Proceedings of the 23rd International Academic Conference**, Venice, Italy, 400-407.

ปัจจัยการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมระบบเกษตรนาแปลงใหญ่ของเกษตรกรในจังหวัดกาญจนบุรี

Factors encouraging the participation of farmers converting agricultural land in Kanchanaburi

พงศ์ศิริภพ ทองดีวีวิสุเรศ

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

Pongsirapop Thongdeerawisuraket

Faculty of Business Administration. Rajamangala University of Technology Rattanakosin.

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทและหน้าที่ของโครงการส่งเสริมระบบเกษตรนาแปลงใหญ่ และเพื่อศึกษาปัจจัยในการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมระบบเกษตรนาแปลงใหญ่ของเกษตรกรในจังหวัดกาญจนบุรี โดยใช้แบบสอบถามในการจัดเก็บข้อมูลจากเกษตรกร จำนวน 705 ราย โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Std. Deviation) และทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกส์ (logistic regression) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ช่วงอายุระหว่าง 51 - 60 ปี มีระดับการศึกษาประถมศึกษา ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนาระหว่าง 21 - 30 ปี มีลักษณะการถือครองที่เป็นของตนเอง เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของโครงการส่งเสริมระบบเกษตรนาแปลงใหญ่ในจังหวัดกาญจนบุรีมากที่สุด โดยเฉพาะเรื่องหลักเกณฑ์ในการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมระบบเกษตรนาแปลงใหญ่ สำหรับปัจจัยในการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมระบบเกษตรนาแปลงใหญ่เกษตรกรให้ความสำคัญทางปัจจัยด้านการตลาดมากที่สุด โดยเฉพาะในเรื่องการจัดหาสถานที่และตลาดในการจัดจำหน่าย รองลงมา คือ ปัจจัยด้านการลดต้นทุนและการเพิ่มผลผลิตในการส่งเสริมเครื่องจักรกลการเกษตร เช่น ชุดเครื่องปลูก ปัจจัยด้านกระบวนการบริหารจัดการทางการจัดให้มีการฝึกอบรมและสัมมนา การสนับสนุนเอกสารวิชาการและคู่มือ และปัจจัยด้านการสนับสนุนของโครงการฯ ในเรื่องความเข้มแข็งของกลุ่มเกษตรกรและการจัดทำแปลงตัวอย่างเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ ตามลำดับ ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยด้านการตลาด ปัจจัยด้านกระบวนการบริหารจัดการ และปัจจัยด้านการสนับสนุนโครงการส่งผลกระทบต่อตัดสินใจในการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมระบบเกษตรนาแปลงใหญ่ในจังหวัดกาญจนบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 สำหรับปัญหาและอุปสรรคที่พบ คือ การประชาสัมพันธ์ให้ความรู้โครงการที่ไม่ชัดเจน มีเงื่อนไขในการสมัครเข้าร่วมโครงการที่ยุ่งยาก และมีข้อจำกัดในเรื่องพื้นที่ที่เข้าร่วมโครงการ ตามลำดับ

คำสำคัญ : นาแปลงใหญ่, จังหวัดกาญจนบุรี

ABSTRACT

The purposes of this research were to study the roles and functions of the agricultural extension program and to study the factors in participation in the agricultural extension program of the farmers in Kanchanaburi. Questionnaires were used to collect data from 705 individual farmers. The methodology of this survey was survey research method that the data were analyzed by the computer program. To determine the frequency percentage, mean, standard deviation, and testing the hypothesis, and logistic regression analysis were used to determine the level of significance at 0.05 level.

It was found that the most of farmers were male. The age ranged from 51 to 60 years old with primary education. Most of the farming practices were between 21 and 30 years long. Farmers had a better understanding of the roles and functions of the agricultural extension program in Kanchanaburi, especially in the rules of participation for the agricultural extension system. For agricultural extension system for the factor of participation in the agricultural extension program, the most important factor was marketing. Especially, in the procurement, marketing facility in distribution was a minor factor in reducing costs and increasing productivity in the promotion of agricultural machinery such as planters. The main factor of management process should provide training and seminars for farmers including academic papers and manuals for supporting factors in the project. Moreover, the farmers should strengthen ability by studying from the sample preparation and the learning center. The hypothesis test showed that the market factor management process factors and the project support factor impacts on the decision to participate in the Agricultural Extension Program in Kanchanaburi. The problems and obstacles encountered in this study were public relations, there were no conditions to apply for the program. There were some restrictions on participating in some areas.

Keywords : great plains, Kanchanaburi.

บทนำ

การบริหารจัดการทางด้านระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีการกำหนดมาตรการและนโยบายที่สำคัญ 6 เรื่อง ได้แก่ 1) การลดต้นทุนและเพิ่มโอกาสในการแข่งขันสำหรับสินค้าเกษตร 2) การบริหารจัดการพื้นที่สำหรับการทำเกษตรกรรม (Zoning) 3) ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ 4) เกษตรอินทรีย์ 5) ศูนย์การเรียนรู้ โดยการเพิ่มประสิทธิภาพทางการผลิตสินค้าเกษตร และ 6) ธนาคารสินค้าเกษตร ซึ่งนโยบายทั้ง 6 เรื่องมีความสำคัญและการเชื่อมโยงกัน โดยมาตรการที่ 3 เรื่อง ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ โดยมีเป้าหมายในการดำเนินงานทุกจังหวัด มีทั้งหมด 650 แปลง ซึ่งปัจจุบันมีแปลงใหญ่ที่ได้รับการรับรองแล้ว จำนวน 596 แปลง และมีแปลงที่อยู่ในความดูแลของกรมส่งเสริมสหกรณ์ 22 แปลง (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2561)

การกำหนดแนวทางการพัฒนาของประเทศในด้านเศรษฐกิจตามนโยบายของรัฐบาล โดยการเสนอโครงการต่าง ๆ ที่ช่วยให้ภาคเกษตรกรรมของประเทศไทยมีความเข้มแข็ง ซึ่งโครงการที่สำคัญ คือ การปรับโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตร สินค้าพืช สินค้าปศุสัตว์ และสินค้าประมง โดยมอบหมายให้เป็นหน้าที่ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นหน่วยงานส่วนกลางที่ทำหน้าที่ดังกล่าวตามแนวทางการพัฒนาของกระทรวงที่เรียกว่า Road Map โดยเน้นความสำคัญ 4 ด้าน คือ ด้านการลดต้นทุนการผลิต ด้านการเพิ่มผลผลิต ด้านการพัฒนาศักยภาพในการบริหารจัดการการผลิต และด้านการเชื่อมโยงตลาด เช่น การรวมแปลงการผลิตให้เป็นแปลงผลิตขนาดใหญ่ ก่อให้เกิดกิจกรรมลดต้นทุนการผลิต สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ได้อย่างเป็นรูปธรรม ก่อให้เกิดการเพิ่ม

โอกาสในการแข่งขันและการพัฒนาอย่างมีศักยภาพให้กับสินค้าเกษตร รวมถึงผลผลิตที่ได้มาตรฐานตรงตามความต้องการของตลาดเพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างอุปสงค์และอุปทานของสินค้า ซึ่งเป็นการแก้ปัญหาสินค้าล้นตลาดและราคาสินค้าเกษตรที่ต่ำ

โครงสร้างภาคการเกษตรของจังหวัดกาญจนบุรีมีลักษณะเป็นแบบครัวเรือนเกษตรกรรมมีลักษณะเป็นแบบรายย่อยที่มีพื้นที่การเพาะปลูกทางการเกษตรขนาดเล็กต่างคนต่างดำเนินงานของตนเอง ส่งผลให้เกษตรกรต้องเผชิญกับปัญหาและข้อจำกัดต่าง ๆ เช่น มีรายได้ที่ไม่เพียงพอต่อความอยู่รอด ปัญหาด้านต้นทุนการผลิต ได้แก่ ค่าพันธุ์พืช ค่าปุ๋ยเคมี สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ค่าใช้จ่ายของเครื่องจักรกล และค่าจ้างแรงงานด้านการเกษตร รวมถึงปัญหาในด้านการขาดอำนาจต่อรองของเกษตรกรตลอดจนกระบวนการผลิตการจัดการห่วงโซ่อุปทาน ปัญหาด้านการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่ยังไม่เข้าถึงเกษตรกรเท่าที่ควร รวมถึงปัญหาทางการเชื่อมโยงตลาดระหว่างเกษตรกร ผู้ประกอบการและสหกรณ์การเกษตรเพื่อให้เกษตรกรได้รับราคาที่เป็นธรรม

ดังนั้น โครงการฯ ดังกล่าวของรัฐบาลที่ช่วยให้เกษตรกรมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นทำให้เกิดศักยภาพของระบบเศรษฐกิจของประเทศ แต่ยังคงขาดความสนใจของเกษตรกรในการเข้าร่วมโครงการฯ จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจในการศึกษาปัจจัยในการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมระบบเกษตรนาแปลงใหญ่ของเกษตรกรในจังหวัดกาญจนบุรี เพื่อเป็นการบริหารจัดการร่วมกันระหว่างเกษตรกรที่เป็นศูนย์กลางในการดำเนินงานและหน่วยงานภาครัฐบาลที่เป็นศูนย์กลางในด้านความช่วยเหลือ และเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการด้านพัฒนาระบบเศรษฐกิจภายในจังหวัดที่จะนำไปสู่ระบบเศรษฐกิจของประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาบทบาทและหน้าที่ของโครงการส่งเสริมระบบเกษตรนาแปลงใหญ่
2. เพื่อศึกษาปัจจัยในการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมระบบเกษตรนาแปลงใหญ่ของเกษตรกรในจังหวัดกาญจนบุรี

ขอบเขตของการวิจัย

1. การเก็บข้อมูล

1.1 แบบปฐมภูมิ (Primary Data)

การศึกษครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายที่มุ่งเน้นที่ปัจจัยที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมระบบเกษตรนาแปลงใหญ่ของเกษตรกรในจังหวัดกาญจนบุรี โดยพื้นที่ในการศึกษา คือ พื้นที่การเพาะปลูกข้าวในจังหวัดกาญจนบุรี

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ เกษตรกรที่ปลูกข้าวในจังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 13 อำเภอ ทั้งที่เข้าร่วมโครงการและไม่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมระบบเกษตรนาแปลงใหญ่

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ผู้วิจัยใช้วิธีการคำนวณของขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการประยุกต์การกำหนดของวิธีการวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติก ตามกฎของรูลอฟฟ์ Vittinghoff and McCulloch (2006) และ Peduzzi, Concato, Kemper, Holford, and Feinstein (1996) เสนอแนะไว้ว่าถ้ามีตัวแปรในการทำงาน 1 ตัว ควรมีขนาดตัวอย่างที่เกิดเหตุการณ์ที่สนใจศึกษาอย่างน้อยที่สุด 10 เหตุการณ์ เพราะจะทำให้การประมาณค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยน่าเชื่อถือ และมีช่วงความเชื่อมั่นของการประมาณ ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้มีตัวแปรทำนายทั้งหมด 39 ตัว จึงต้องการจำนวนตัวอย่างที่เกิดเหตุการณ์ที่สนใจรวมอย่างน้อยที่สุด 390 ราย และจากการขอสถิติ

ของเกษตรกร (สำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี, 2561) ที่เข้าร่วมโครงการฯ กับเกษตรกร ที่ไม่เข้าร่วมโครงการฯ มีความแตกต่างกัน ดังนั้น ขนาดตัวอย่างรวมทั้งสิ้น จำนวน 700 ราย ประกอบด้วย เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน 300 รายและเกษตรกรที่ไม่เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน 400 ราย ทั้งนี้เกษตรกรดังกล่าวจะต้องมีอำนาจต่อการตัดสินใจการเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโครงการฯ ดังกล่าว

1.2 แบบทุติยภูมิ (Secondary Data)

เป็นข้อมูลช่วยสนับสนุนให้การศึกษาในครั้งนี้ได้ผลวิจัยที่สมบูรณ์ โดยการรวบรวมเอกสารต่างๆ เช่น งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ วิทยุและแนวคิดในด้านระบบส่งเสริมการเกษตรแบบนาแปลงใหญ่ เอกสารที่ได้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานการเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เช่น จำนวนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียน พื้นที่ที่ใช้ในการเพาะปลูก รวมถึงจำนวนผลผลิตที่ได้รับ เป็นต้น

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Method) ข้อมูลส่วนบุคคลของเกษตรกร โดยใช้ค่าสถิติต่าง ๆ มาวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2.2 การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Method) ในส่วนของการแปลความหมาย และการวิเคราะห์บทบาทและหน้าที่ของโครงการฯ รวมถึงปัจจัยที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมระบบเกษตรนาแปลงใหญ่ของเกษตรกรภายในจังหวัดกาญจนบุรี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. ติดต่อหน่วยงานต่างๆ เช่น สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรและสำนักงานเกษตรจังหวัด

กาญจนบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

2. สร้างแบบสอบถามให้กับผู้เชี่ยวชาญช่วยตรวจสอบและให้คำแนะนำ หลังจากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำหรับงานวิจัยเล่มนี้

3. นำเครื่องมือแบบสอบถามที่สมบูรณ์ออกสอบถามกับกลุ่มที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 ราย ได้ค่าเฉลี่ยความน่าเชื่อถือเท่ากับ 0.864

4. นำเครื่องมือแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบออกสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่ได้มีการกำหนดไว้แล้ว หลังจากนั้นนำแบบสัมภาษณ์ไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ผลข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม นำมาทำการตรวจสอบถึงความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้รับกลับมาในแต่ละชุด แต่ละหัวข้อ แล้วนำมาวิเคราะห์ตามแต่ละส่วนของแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป SPSS for Windows 22.0 วิเคราะห์ด้วยค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Std. Deviation) และทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก (logistic regression) กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ระดับ 0.05 และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตารางประกอบกับคำบรรยาย โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน และข้อมูลเกี่ยวกับการเพาะปลูกข้าวรวมถึงการเข้าร่วมและไม่เข้า

โครงการฯ วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ โดยการแสดงผลในรูปของตารางและภาพประกอบการวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการวิเคราะห์หีบหบาทหน้าที่ของโครงการส่งเสริมการเกษตรนาแปลงใหญ่ วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยการแสดงผลในรูปของตารางประกอบการวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับการวิเคราะห์ถึงปัจจัยของโครงการส่งเสริมระบบเกษตรนาแปลงใหญ่ของเกษตรกรในจังหวัดกาญจนบุรี วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐานด้วยวิธีการถดถอยโลจิสติกส์ แสดงผลในรูปของตารางประกอบการวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ส่วนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคจากโครงการส่งเสริมระบบเกษตรนาแปลงใหญ่ วิเคราะห์โดยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแสดงผลในรูปของตารางประกอบการวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์โดยสถิติเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการสอบถาม จำนวน 705 ราย ซึ่งครอบคลุมทั้ง 13 อำเภอ ประกอบด้วย เพศชาย จำนวน 390 ราย และเพศหญิง จำนวน 315 ราย ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 51-60 ปี ร้อยละ 32.48 มีระดับการศึกษาประถมศึกษา ร้อยละ 62.69 สถานภาพแต่งงานจดทะเบียน ร้อยละ 61.84 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนระหว่าง 1-3 คน ร้อยละ 54.61 มีประสบการณ์ในการเพาะปลูกข้าว ระหว่าง 21 – 30 ปี ร้อยละ 45.96 นิยมเพาะปลูกข้าวแบบข้าวนาปรัง ร้อยละ 87.38 ส่วนใหญ่การถือครองที่ดิน

เป็นของตนเองทั้งหมด ร้อยละ 61 ผลผลิตข้าวเฉลี่ย 750-1,000 กิโลกรัมต่อไร่ ต้นทุนการเพาะปลูกข้าวเฉลี่ยต่ำกว่า 5,000 บาทต่อไร่ ร้อยละ 42.84 รายได้จากการเพาะปลูกข้าวเฉลี่ย 7,000-8,000 บาทต่อไร่ ร้อยละ 28.65 กำไรจากการเพาะปลูกข้าวเฉลี่ย 1,000-2,000 บาทต่อไร่ ร้อยละ 31.35 และสัดส่วนของเกษตรกร ในการเข้าร่วมโครงการฯ ร้อยละ 42.84 และไม่เข้าร่วมโครงการฯ ร้อยละ 57.16

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความรู้ความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของโครงการส่งเสริมระบบเกษตรนาแปลงใหญ่โดยแบ่งเป็นออก 3 ประเภท ได้แก่ (1) หลักเกณฑ์ของเข้าร่วมโครงการฯ (2) การบริหารจัดการของผู้จัดการนาแปลงใหญ่ และ (3) การส่งเสริมระบบเกษตรนาแปลงใหญ่ วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า (1) หลักเกณฑ์ของการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมระบบเกษตรนาแปลงใหญ่ ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทของการคัดเลือกพื้นที่เข้าร่วมโครงการฯ ได้นั้นจะต้องเป็นพื้นที่ที่ไม่ติดกฎหมายอยู่ในระดับมากที่สุด (Mean=4.58) และเกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในการคัดเลือกพื้นที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมระบบเกษตรนาแปลงใหญ่จะต้องเป็นพื้นที่ที่มีขนาดเหมาะสมน้อยที่สุด (Mean=4.45) (2) ความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการของผู้จัดการนาแปลงใหญ่ เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจว่าผู้จัดการนาแปลงใหญ่จะต้องมีการวางแผนร่วมกับเกษตรกรทางด้านคุณภาพผลผลิตและทางด้านการตลาดที่ชัดเจนมากที่สุด (Mean=4.48) และ (3) ความรู้ความเข้าใจในการส่งเสริมระบบเกษตรนาแปลงใหญ่ เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก

โดยเกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจว่าการส่งเสริมระบบเกษตรนาแปลงใหญ่จะต้องมีการประเมินผลการดำเนินงานทุกครั้งมากที่สุด (Mean=4.34) และเกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจว่าการส่งเสริมระบบเกษตรนาแปลงใหญ่จำเป็นต้องมีการจับพิกัด GPS เป็นพื้นที่รายแปลงมีค่าน้อยที่สุด (Mean=3.62)

สำหรับปัจจัยในการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมระบบเกษตรนาแปลงใหญ่ เป็นการอธิบายถึงตัวแปร 4 ด้าน ประกอบด้วย (1) ปัจจัยทางด้านการลดต้นทุนและการเพิ่มผลผลิต (2) ปัจจัยทางด้านการตลาด (3) ปัจจัยทางด้านกระบวนการบริหารจัดการ และ (4) ปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่สนับสนุนโครงการส่งเสริมระบบเกษตรนาแปลงใหญ่ การวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังตารางที่ 1

ผลการทดสอบสมมติฐานเพื่อทดสอบตัวแปรที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมระบบเกษตรนาแปลงใหญ่ของเกษตรกรในจังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 4 สมมติฐาน โดยมีตัวแปรอิสระทั้งหมด 4 ตัว ประกอบด้วย ปัจจัยทางด้านการลดต้นทุนและการเพิ่มผลผลิต ปัจจัยทางด้านการตลาด ปัจจัยทางด้านกระบวนการบริหารจัดการ และปัจจัยด้านการสนับสนุนโครงการฯ ส่วนตัวแปรตาม คือ การตัดสินใจเข้าร่วมโครงการส่งเสริมระบบเกษตรนาแปลงใหญ่ของเกษตรกรในจังหวัดกาญจนบุรี วิเคราะห์การถดถอยพหุโลจิสติกส์ (Multiple Logistic Regression) ดังตารางที่ 2

ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคจากการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมระบบเกษตรนาแปลงใหญ่จากการสัมภาษณ์เกษตรกรในจังหวัดกาญจนบุรี ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 1 สรุปค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยต่าง ๆ ในโครงการส่งเสริมระบบเกษตรนาแปลงใหญ่

ปัจจัยต่าง ๆ ของโครงการส่งเสริมฯ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
1. ปัจจัยด้านการลดต้นทุนและการเพิ่มผลผลิต	3.85	.240
- การส่งเสริมเครื่องจักรกลการเกษตร เช่น ชุดเครื่องปลูก	4.42	.626
- การส่งเสริมความรู้ในการจัดการเก็บเกี่ยวผลผลิต	4.36	.629
- การส่งเสริมความรู้ในด้านการเตรียมดินสำหรับการเพาะปลูก	4.12	.730
- การสำรวจและเตือนภัยการระบาดของศัตรูข้าวและให้คำแนะนำในการป้องกันกำจัดโรคแมลงศัตรูข้าวในชุมชน	4.12	.536
2. ปัจจัยด้านการตลาด	4.11	.333
- จัดหาสถานที่/ตลาด ในการจัดจำหน่าย	4.75	.442
- การจัดการทางด้านกลไกราคา	4.69	.470
- ช่องทางในการจัดจำหน่าย	4.56	.511
3. ปัจจัยด้านกระบวนการบริหารจัดการ	3.78	.323
- การจัดให้มีการฝึกอบรม/สัมมนา	4.41	.584
- การสนับสนุนเอกสารวิชาการ/คู่มือ ด้านการทำเกษตรนาแปลงใหญ่	4.32	.623
- การสนับสนุนให้ความช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐ	4.00	.555
4. ปัจจัยด้านการสนับสนุนโครงการ	3.67	.471
- สนับสนุนความเข้มแข็งของกลุ่มเกษตรกร	3.71	.545
- สนับสนุนการจัดการประกวดต้นแบบนาแปลงใหญ่	3.68	.655
- สนับสนุนการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืนและประหยัด	3.68	.533

ตารางที่ 1 ปัจจัยต่าง ๆ ในโครงการส่งเสริมระบบเกษตรนาแปลงใหญ่ ประกอบด้วย 4 ปัจจัยพบว่า ปัจจัยด้านการตลาดเกษตรกรให้ความสำคัญมากที่สุด ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.11 รองลงมา คือ ปัจจัยด้านการลดต้นทุนและการเพิ่มผลผลิต ปัจจัยด้านกระบวนการบริหารจัดการ และปัจจัยด้านการสนับสนุนโครงการฯ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.85, 3.78 และ 3.67 ตามลำดับ เมื่อแยกประเด็นของปัจจัยต่าง ๆ 3 ลำดับแรกของปัจจัยหลัก พบว่า

1. ปัจจัยด้านการลดต้นทุนและการเพิ่มผลผลิตพบว่า เกษตรกรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมเครื่องจักรกลการเกษตร เช่น ชุดเครื่องปลูก การส่งเสริมความรู้ในการจัดการเก็บเกี่ยวผลผลิต การส่งเสริมความรู้ในด้านการเตรียมดินสำหรับการเพาะปลูกและการสำรวจเตือนภัยการระบาดของศัตรูข้าวและให้คำแนะนำในการป้องกันกำจัดโรคแมลงศัตรูข้าวในชุมชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42, 4.36 และ 4.12 ตามลำดับ

2. ปัจจัยด้านการตลาด พบว่า เกษตรกรให้ความสำคัญกับการจัดหาสถานที่/ตลาดในการจัดจำหน่าย การจัดการทางด้านกลไกราคา และช่องทางในการจัดจำหน่าย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75, 4.69 และ 4.56 ตามลำดับ

3. ปัจจัยด้านกระบวนการบริหารจัดการ พบว่า เกษตรกรให้ความสำคัญกับการจัดให้มีการฝึกอบรม และสัมมนา การสนับสนุนเอกสารวิชาการ คู่มือด้านการทำเกษตรนาแปลงใหญ่ และการสนับสนุน

ให้ความช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41, 4.32 และ 4.00 ตามลำดับ

4. ปัจจัยด้านการสนับสนุนโครงการส่งเสริมระบบเกษตรนาแปลงใหญ่ พบว่า เกษตรกรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมความเข้มแข็งของกลุ่มเกษตรกร การจัดการประกวดต้นแบบนาแปลงใหญ่ และการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืนและประหยัด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 และ 3.68 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ตัวแปรอิสระ 4 ตัวแปรที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมระบบเกษตรนาแปลงใหญ่ของเกษตรกรในจังหวัดกาญจนบุรี

ตัวแปรอิสระ	B	Sig.	ผลการทดสอบ
1. ปัจจัยทางด้านการลดต้นทุนและการเพิ่มผลผลิต	-.143	.721	ไม่สอดคล้อง
2. ปัจจัยทางด้านการตลาด	-1.062	.000	สอดคล้อง
3. ปัจจัยทางด้านกระบวนการบริหารจัดการ	2.173	.000	สอดคล้อง
4. ปัจจัยทางด้านการสนับสนุนโครงการฯ	-1.800	.000	สอดคล้อง

ตารางที่ 2 ผลจากการวิเคราะห์ตัวแปรอิสระ 4 ตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการส่งเสริมระบบเกษตรนาแปลงใหญ่ของเกษตรกรในจังหวัดกาญจนบุรี พบว่า ตัวแปรอิสระที่ส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจในการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมระบบเกษตรนาแปลงใหญ่ของเกษตรกรในจังหวัดกาญจนบุรี อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ประกอบด้วย ปัจจัยทางด้านการตลาด ปัจจัยทางด้านกระบวนการบริหารจัดการ และปัจจัยทางด้านการสนับสนุนโครงการฯ (Sig=.000) ในขณะที่ปัจจัยทางด้านการลดต้นทุนและการเพิ่มผลผลิตไม่ส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจในการเข้าร่วม

โครงการส่งเสริมระบบเกษตรนาแปลงใหญ่ของเกษตรกรในจังหวัดกาญจนบุรี (Sig=.721)

เมื่อพิจารณาน้ำหนักของผลกระทบของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจในการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมระบบเกษตรนาแปลงใหญ่ของเกษตรกรในจังหวัดกาญจนบุรี พบว่า ปัจจัยทางด้านกระบวนการบริหารจัดการส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจในการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมระบบเกษตรนาแปลงใหญ่ของเกษตรกรในจังหวัดกาญจนบุรีมากที่สุด (B=2.173) รองลงมาได้แก่ ปัจจัยทางด้านการสนับสนุนโครงการฯ และปัจจัยทางด้านการตลาด (B=-1.800, -1.062) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคจากการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมระบบเกษตรนาแปลงใหญ่

ปัญหาและอุปสรรค	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
1. การประชาสัมพันธ์ให้ความรู้โครงการที่ไม่ชัดเจน	4.34	.798
2. มีเงื่อนไขในการสมัครเข้าร่วมโครงการที่ยุ้งยาก	4.12	.984
3. มีข้อจำกัดในเรื่องพื้นที่ที่เข้าร่วมโครงการ	4.06	.821
4. เจ้าหน้าที่ไม่มีความชัดเจนการส่งเสริมเกษตรนาแปลงใหญ่	3.94	.672
5. ผู้จัดการนาแปลงใหญ่ให้การสนับสนุนน้อยเกินไป	3.93	.763
6. สมาชิกขาดความรู้ในการจัดทำนาแปลงใหญ่	3.93	.650

ตารางที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคจากการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมระบบเกษตรนาแปลงใหญ่ของเกษตรกรในจังหวัดกาญจนบุรี พบว่า ปัญหาและอุปสรรคจากการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมระบบเกษตรนาแปลงใหญ่ที่สำคัญมากที่สุด คือ ด้านการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้โครงการที่ไม่ชัดเจน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 รองลงมา คือ มีเงื่อนไขในการสมัครเข้าร่วมโครงการที่ยุ้งยาก มีข้อจำกัดในเรื่องพื้นที่ที่เข้าร่วมโครงการ เจ้าหน้าที่ไม่มีความชัดเจนการส่งเสริมเกษตรนาแปลงใหญ่ ผู้จัดการนาแปลงใหญ่ให้การสนับสนุนน้อยเกินไป และสมาชิกขาดความรู้ในการจัดทำนาแปลงใหญ่ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12, 4.06, 3.94 และ 3.93 ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรจากการเพาะปลูกข้าวในจังหวัดกาญจนบุรี ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 390 ราย คิดเป็นร้อยละ 55.32 มีช่วงอายุระหว่าง 51-60 ปี จำนวน 229 ราย คิดเป็นร้อยละ 32.48 มีการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 442 ราย คิดเป็นร้อยละ 62.69 สถานภาพทางครอบครัว

แต่งงานจดทะเบียนสมรส จำนวน 436 ราย คิดเป็นร้อยละ 61.84 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนระหว่าง 1-3 คน จำนวน 385 ราย คิดเป็นร้อยละ 54.61 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนา ระหว่าง 21 - 30 ปี จำนวน 324 ราย คิดเป็นร้อยละ 45.96 การเพาะปลูกข้าวส่วนใหญ่แบบข้าวนาปรัง จำนวน 616 ราย คิดเป็นร้อยละ 87.38 ส่วนใหญ่การถือครองที่ดินเป็นของตนเองทั้งหมด จำนวน 430 ราย คิดเป็นร้อยละ 61 มีผลผลิตอยู่ระหว่าง 750-1,000 กิโลกรัมต่อไร่ จำนวน 342 ราย คิดเป็นร้อยละ 48.51 มีต้นทุนการเพาะปลูกข้าวน้อยกว่า 5,000 บาทต่อไร่ จำนวน 302 ราย คิดเป็นร้อยละ 42.84 มีรายได้จากการจัดจำหน่ายอยู่ระหว่าง 7,000-8,000 บาทต่อไร่ จำนวน 202 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.65 และมีกำไรจากการเพาะปลูกข้าวอยู่ระหว่าง 1,001-2,000 บาทต่อไร่ จำนวน 221 ราย คิดเป็นร้อยละ 31.35 ซึ่งสอดคล้องกับ Ohen (2015) ที่ได้กล่าวว่าผู้มีอาชีพทำนาส่วนใหญ่เป็นเพศชายและมีการศึกษาอยู่ในระดับขั้นพื้นฐาน

บทบาทและหน้าที่ของโครงการส่งเสริมระบบเกษตรนาแปลงใหญ่ของเกษตรกรในจังหวัดกาญจนบุรี

แยกได้เป็น 3 ประเด็น ได้แก่ (1) หลักเกณฑ์ในการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมระบบเกษตรนาแปลงใหญ่ ประกอบด้วย เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมระบบเกษตรนาแปลงใหญ่ จะต้องมีส่วนที่อยู่มารวมกลุ่มกันบริเวณใกล้เคียงกัน เพื่ออำนวยความสะดวกในการคัดเลือกพื้นที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมระบบเกษตรนาแปลงใหญ่ต้องเป็นพื้นที่ที่มีขนาดเหมาะสมและเป็นพื้นที่ที่ไม่ติดกฎหมาย มีทำเลที่ตั้งในการส่งเสริมระบบเกษตรนาแปลงใหญ่ใหม่ที่ตั้งต้องเหมาะสมกับการคมนาคมสะดวก และต้องมีการจัดทำข้อมูลเกษตรกรของผู้เข้าร่วมโครงการฯ ทุกครั้ง (2) การบริหารจัดการของผู้จัดการส่งเสริมระบบเกษตรนาแปลงใหญ่ ประกอบด้วย ผู้จัดการนาแปลงใหญ่ต้องมีการวางแผนร่วมกับเกษตรกรทางด้านการลดต้นทุนผลิต ทางด้านการเพิ่มผลผลิต ทางด้านคุณภาพผลผลิตและทางด้านการตลาดที่ชัดเจน (3) การส่งเสริมระบบเกษตรนาแปลงใหญ่ ประกอบด้วย การส่งเสริมระบบเกษตรนาแปลงใหญ่ต้องมีการประเมินผลการดำเนินงานทุกครั้ง ต้องมีการขยายพื้นที่ในการดำเนินงานในปีถัดไป โดยมีความจำเป็นต้องใช้เครื่องจักรกลการเกษตรที่มีความทันสมัย ต้องมีความสามารถในการจับพิกัด GPS เป็นรายแปลงได้ และต้องมีความร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น หน่วยงานราชการและหน่วยงานเอกชนแบบบูรณาการซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิรวุฒ มงคล (2557) ในด้านความต้องการการส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่ของเกษตรกรมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทำการเกษตรแบบแปลงใหญ่ในระดับมากที่สุด รวมทั้งงานวิจัยของ Meagy and all. (2013) และ Mumtaz and Gopal (2017) ที่พบว่าบทบาทและหน้าที่ของการส่งเสริมการเกษตรที่เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและ

พื้นที่ที่ใช้ในระบบของการส่งเสริมการเกษตรมีส่วนที่เกี่ยวข้องกัน

ปัจจัยในการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมระบบเกษตรนาแปลงใหญ่ของเกษตรกร ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ลำดับที่ 1 ปัจจัยด้านการตลาด ในเรื่องการจัดหาสถานที่/ตลาด ในการจัดจำหน่าย การจัดการทางด้านกลไกราคาและช่องทางในการจัดจำหน่าย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปัฐภากร สร้อยสูงเนิน (2555) ทางการส่งเสริมทางด้านการตลาดที่เน้นด้านการประกันราคาผลผลิต งานวิจัยของวรรณธิดา เบญจกุล (2556) ปัจจัยทางด้านการตลาดที่เน้นด้านการแปรรูปผลผลิต และงานวิจัยของจิรวุฒ มงคล (2557) ที่เน้นการแปรรูปสินค้า ช่องทางการจัดจำหน่ายและการจัดการราคา เป็นต้น ลำดับที่ 2 ปัจจัยด้านการลดต้นทุนและการเพิ่มผลผลิต ในเรื่องการส่งเสริมเครื่องจักรกลการเกษตร เช่น ชุดเครื่องปลูกและการส่งเสริมความรู้ในการจัดการเก็บเกี่ยวผลผลิต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยปัฐภากร สร้อยสูงเนิน (2555) ที่เน้นการส่งเสริมการเกษตรในด้านการวางแผนการผลิตและการตลาดเพื่อลดต้นทุนและคุณภาพของผลิตภัณฑ์ และงานวิจัยของกวิดา ศรีธรรม (2556) ที่มีความต้องการด้านการส่งเสริมความรู้ทางด้านการผลิตอยู่ในระดับมาก ลำดับที่ 3 ปัจจัยด้านกระบวนการบริหารจัดการ ในเรื่องการจัดให้มีการฝึกอบรมและสัมมนา และสนับสนุนเอกสารวิชาการ/คู่มือด้านการทำเกษตรนาแปลงใหญ่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยนฤชล สีสดี (2555) ที่เน้นการส่งเสริมการเกษตรแบบการจัดเวทีเสวนา การส่งเสริมเอกสารวิชาการเพื่อการเกษตรสามารถศึกษาได้ด้วยตัวเอง และงานวิจัยของปัฐภากร สร้อยสูงเนิน (2555) การได้รับคำแนะนำจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและการจัดฝึกอบรมให้ความรู้ และงานวิจัยของ Meagy and all. (2013) ที่ใช้ระบบการส่งเสริม

การเกษตรผ่านการฝึกอบรมและการเยี่ยมเยียน
รายแปลง และลำดับที่ 4 ปัจจัยด้านการสนับสนุน
โครงการฯ ในเรื่องความเข้มแข็งของกลุ่มเกษตรกร
และการจัดทำแปลงตัวอย่างเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้
ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Mumtaz and Gopal
(2017) วิธีการของการจัดตั้งโรงเรียนทางด้านเกษตร
เน้นภาคสนามและการปฏิบัติในพื้นที่ศึกษาจริง

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ทั้งหมด 4 ข้อ
มีเพียง 3 ข้อที่สอดคล้อง ประกอบด้วยปัจจัยทางด้าน
กระบวนการบริหารจัดการ ปัจจัยทางด้านการตลาด
และปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ที่สนับสนุนโครงการฯ ซึ่งทั้ง
3 ปัจจัยข้างต้นส่งผลต่อการตัดสินใจในการเข้าร่วม
โครงการส่งเสริมระบบเกษตรนาแปลงใหญ่
ของเกษตรกรในจังหวัดกาญจนบุรี อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของหลาย
ท่าน ๆ เช่น นฤมล สิตี (2555) ปฐภากร สร้อยสูงเนิน (2555) กวิตา ศรีธรรมย์ (2556) วรณธิดา เบญจกุล
(2556) จิรวัฒน์ มงคล (2557) Meagy and all. (2013)
และ Mumtaz and Gopal (2017) ที่เห็นด้วยกับ
ระบบการส่งเสริมแปลงใหญ่ในด้านการส่งเสริมด้วย
เอกสารวิชาการเพื่อเกษตรกรสามารถศึกษาเรียนรู้
ได้ด้วยตนเอง การจัดให้มีการฝึกอบรมสัมมนาและการ
เยี่ยมเยียนรายแปลง การถ่ายทอดเทคโนโลยี
การเกษตรที่ทันสมัย กลไกด้านตลาด เช่น การประกัน
ราคาผลผลิต กลไกราคา ช่องทางการจัดจำหน่าย
การแปรรูปผลิตภัณฑ์ เพื่อความเข้มแข็งของกลุ่ม
เกษตรกร รวมถึงการจัดทำแปลงตัวอย่างเพื่อเป็นศูนย์
การเรียนรู้ให้กับเกษตรกร สำหรับปัจจัยทางด้าน
การลดต้นทุนและการเพิ่มผลผลิตไม่มีผลต่อการ
ตัดสินใจในการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมระบบเกษตร
นาแปลงใหญ่ของเกษตรกรในจังหวัดกาญจนบุรี
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับ

งานวิจัยของนักวิจัยหลาย ๆ ท่าน เช่น นฤมล สิตี
(2555) ปฐภากร สร้อยสูงเนิน (2555) วรณธิดา
เบญจกุล (2556) จิรวัฒน์ มงคล (2557) Meagy and
all (2013) และ Mumtaz and Gopal (2017) เนื่องจากการ
ส่งเสริมทางด้านการลดต้นทุนและการเพิ่มผลผลิตนั้น
มีการวางแผนทางและบริหารจัดการในเรื่องดังกล่าว
เป็นระยะที่พอสมควรซึ่งผลที่พบก็ไม่ได้มีความแตกต่าง
จากเดิม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลไปใช้ในทางธุรกิจ
และการบริหารจัดการ จากการศึกษาเรื่อง ปัจจัยการ
เข้าร่วมโครงการส่งเสริมระบบเกษตรนาแปลงใหญ่
ของเกษตรกรในจังหวัดกาญจนบุรี พบว่า (1) ปัจจัย
ทางด้านการตลาด เช่น ช่องทางในการจัดจำหน่าย
การจัดการทางด้านกลไกราคา จัดหาสถานที่/ตลาด
ในการจัดจำหน่าย และการแปรรูปผลิตภัณฑ์
(2) ปัจจัยทางด้านการกระบวนการบริหารจัดการ เช่น
การเยี่ยมเยียนรายพื้นที่ การสนับสนุนเอกสารวิชาการ/
คู่มือ และ (3) ปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่สนับสนุนโครงการฯ
เช่น การจัดทำแปลงตัวอย่างเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้
ดังนั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวสามารถนำข้อมูล
ไปใช้ในการวางแผนและแก้ปัญหาในเรื่องดังกล่าวต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป คือ
การเลือกกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ ที่มีความแตกต่างจาก
การศึกษาในครั้งนี้ เช่น การเลือกศึกษากลุ่มเกษตรกร
ในจังหวัดอื่น ๆ การเลือกการทำเกษตรแปลงใหญ่ชนิด
อื่น ๆ หรือการกำหนดตัวแปรอิสระในปัจจัยอื่น ๆ
เพิ่มเติม เพื่อจะได้เห็นว่าผลการศึกษาเป็นอย่างไร
เหมือนหรือมีความแตกต่างกันอย่างไร

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. ข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสถาบันเกษตรกร. ค้นเมื่อ มกราคม 10, 2561, จาก https://www.moac.go.th/law-moac_economic.
- กวิตา ศรีวรมย์. (2556). สภาพการผลิตและความต้องการส่งเสริมการผลิตผักชีฝรั่งของเกษตรกรในอำเภอรามัญ จังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต วิชาส่งเสริมการเกษตร สาขาวิชาการเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- จิรพัฒน์ มงคล. (2557). ความต้องการส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่ของเกษตรกรในจังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต วิชาส่งเสริมการเกษตร สาขาวิชาการเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นฤชล สีดี. (2555). ความต้องการการส่งเสริมการเกษตรของเกษตรกรบนพื้นที่สูงในจังหวัดเลย. วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปฐมาภรณ์ สร้อยสูงเนิน. (2555). การผลิตข้าวและความต้องการการส่งเสริมการเกษตรของเกษตรกรผู้ทำนาในตำบลเมืองเก่า อำเภอบึงนาราง จังหวัดพิจิตร. วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต วิชาส่งเสริมการเกษตร สาขาวิชาการเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วรรณธิตา เบญจกุล. (2556). การผลิตยางพาราและความต้องการการส่งเสริมการเกษตรของเกษตรกรในอำเภอปะเหลียนจังหวัดตรัง. วิทยานิพนธ์ ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี. ข้อมูลการเกษตร. ค้นเมื่อ มกราคม 5, 2561, จาก <http://www.kanchanaburi.doe.go.th>.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 - 2564. ค้นเมื่อ มกราคม 24 , 2561 จาก <http://www.nesdb.go.th>.
- Meagy J., Rashid H., Barker V., and Islam M. (2013). Effectiveness of Farmer Information Needs Assessment as perceived by the Farmers. *Journal of International Agricultural and Extension Education*. 20 (2) , 43-48.
- Mumtaz A. and Gopal B. (2017). Review of the agricultural extension modes and services with the focus to Balochistan, Pakistan. *Journal of the Saudi Society of Agricultural Sciences*. 8 (2), 1-24
- Ohen S.B. (2015). Cost and Return Analysis in small scale rice production in Cross River State, Nigeria. *International Research Journal of Agriculture Science and Soil Science*. 5(1), pp. 22-27.
- Peduzzi, P., Concato, J., Kember, E., Holford, T.R. and Feinstein, A.R., (1996). A simulation study of the number of events per variable in logistic regression analysis, *J. Clin. Epidemiol.* 49.

Vittinghoff, E. and McCulloch, C.E., (2006). **Relaxing the rule of ten events per variable in logistic and cox regression.** Am. J. Epidemiol. 165: 710-718.

ความรับผิดทางละเมิดเกี่ยวกับอุบัติเหตุที่เกิดจากอากาศยาน

Wrongfully liability About Accidents by Aircraft

จุฑามาศ นันทโพธิเดช¹⁾, เกรียงศักดิ์ โชติจรุงเกียรติ²⁾, จีระศักดิ์ ดิษฐพลขันธ³⁾, ธิติ เตชะไพโรจน์⁴⁾,

พลอยไพลิน ต่อสหัสกุลเจริญ⁵⁾, เนติวรรณ ดวงศรี⁶⁾

^{1),2),3),4),5),6)} คณะนิติศาสตร์ วิทยาลัยสันตพอล

Juthamas Nuntapotidech¹⁾, Kreangsak Chotijaroongkian²⁾, Jeerasak Ditponkhan³⁾, Thiti Techaphiro⁴⁾,

Ploypilin Torsahakulcharoen⁵⁾, Netiwann Doungsri⁶⁾

^{1),2),3),4),5),6)} Faculty of Laws Santapol College

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้านี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อศึกษาถึงแนวความคิด และทฤษฎีของหลักความรับผิดทางละเมิดอันเกิดจากอากาศยาน 2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบถึงหลักความรับผิดทางละเมิดทั่วไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กับความตกลงระหว่างประเทศ สำหรับการวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ได้แก่ การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และสรุปผลการวิเคราะห์ เพื่อใช้ประโยชน์เป็นแนวทางในการสรุปเป็นข้อเสนอแนะ จากการศึกษาพบว่า ความรับผิดทางละเมิดอันเกิดจากอากาศยานถือได้ว่าเป็นปัญหาในระดับสากล เนื่องจากปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าด้านการคมนาคมทางอากาศมีอัตราการเติบโตค่อนข้างมาก ทำให้ความเสียหายที่จะก่อให้เกิดอุบัติเหตุทางอากาศยานเพิ่มมากขึ้นเป็นเงาตามตัว ซึ่งโดยทั่วไปความรับผิดในอุบัติเหตุเช่นนี้จะเกี่ยวข้องกับบุคคล 2 ประเภท คือ “ผู้ควบคุมอากาศยาน” กับ “ผู้ควบคุมจราจรทางอากาศ” (Air Traffic Controller) และหากความเสียหายเกิดขึ้นจากอุบัติเหตุทางอากาศยาน ภายใต้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยละเมิด ยังไม่มีความชัดเจนเพียงพอที่จะพิจารณาว่าระหว่าง “ผู้ควบคุมอากาศยาน” หรือ “ผู้ควบคุมจราจรทางอากาศ” จะเป็นฝ่ายที่ต้องรับผิดในความเสียหายทางแพ่งที่เกิดขึ้น

ประเทศไทยในฐานะที่เป็นประเทศภาคีสมาชิกของอนุสัญญาว่าด้วยการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (Convention on International Civil Aviation 1944) จึงต้องผูกพันตามความตกลงดังกล่าวโดยปริยายและได้มีการนำหลักการดังกล่าวมาบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. 2497

อย่างไรก็ตาม สำหรับความรับผิดทางละเมิดอันเกิดจากอากาศยาน แม้ว่าจะได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. 2497 และมีการปรับปรุงแก้ไขมาแล้วถึง 12 ฉบับ แต่ก็ยังไม่ได้มีการนำหลักเรื่องความรับผิดซึ่งบัญญัติไว้ในภาคผนวกที่ 2 แห่งอนุสัญญาว่าด้วยการบินพลเรือนระหว่างประเทศมาบัญญัติไว้ ดังนั้น เพื่อให้การวินิจฉัยและพิจารณาพิพากษาคดีของศาลเป็นไปอย่างสอดคล้องตามหลักของกฎหมายระหว่างประเทศ จึงควรที่จะนำหลักของภาคผนวกที่ 2 มาบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. 2497

คำสำคัญ : ความรับผิดทางละเมิดอันเกิดจากอากาศยาน, อุบัติเหตุ, อากาศยาน, อนุสัญญาชิคาโก

ABSTRACT

This research has the objectives to: 1. study the origin, concepts, and theories regarding the principle of tort liability arising from air transportation; and 2 . study and compare the principles of general tort liability according to the Civil and Commercial Code with international agreements. The research conducted herein is Qualitative Research and includes documentary research and summaries of analyses, the benefits of which were used as a method for summarizing recommendations from the research.

The researcher found that the issue of tort liability arising from air transportation is a problem at the international level arising from the fact that at the present time the advancement and progress in the air transportation system has experienced a very high rate of growth. This has the effect of causing the risk of loss from accidents in air transportation to increase very much, as a shadow follows the body. Generally speaking, accidents of this type are related to two types of people, namely : "air transportation regulators" and "air traffic controllers." In the case that the loss or damages arise from an accident in air transportation, according to the provisions of the Civil and Commercial Code regarding negligence, there is not sufficient clarity or precision to determine that as between "air transportation regulators" and "air traffic controllers" which is the party that must take responsibility in civil law for any loss or damage which occurs.

Thailand in its status as a party to the Convention on International Civil Aviation of 1944 must be bound by the provisions of the foregoing agreement by implication and has, therefore, taken the principles thereof and enacted them in the Aviation Act of 1954.

At any rate, regarding tort liability arising from air transportation, even though there has been the publication to begin using the Aviation Act of 1954 along with twelve amendments and revisions thereto, the principles regarding liability which are proscribed in appendix two of the Convention on International Civil Aviation have still not been enacted. Therefore, for the sake of deciding and adjudicating cases

in the court according to international standards and international law, it is appropriate to take the principles contained in the second appendix and enact them in the Aviation Act of 1954.

Keywords : Aircraft liability, Accidents, Aircraft, Convention on International Civil Aviation

บทนำ

ในปัจจุบันความเจริญของประเทศไทยมีการพัฒนาขึ้นเป็นอย่างมาก รวมถึงการขนส่งต่าง ๆ ก็มีการพัฒนาการและขยายตัวขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งการขนส่งในประเทศไทยมีทางเลือกอยู่ 4 ประการ ประกอบด้วย 1. การขนส่งทางบก (Land Transportation) 2. การขนส่งทางน้ำ (Water Transportation) 3. การขนส่งทางอากาศ (Air Transportation) 4. การขนส่งทางท่อ (Pipeline Transportation) (สมชาย ปฐมศิริ. 2553 : 1) อย่างไรก็ตาม ในระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา การขนส่งทางอากาศมีการเปลี่ยนแปลงในด้านการผลิต การแข่งขันด้านการค้า การบริการที่ทวีความรุนแรงมากขึ้น (ศิริพร เอ็นเปี่ยม. 2538 : 1) โดยสังเกตได้จากปริมาณการขึ้นลงของอากาศยานของท่าอากาศยานไทย (ซึ่งต่อไปจะเรียกว่า “ทอท.”) ในปี 2561 รวม 874,999 เที่ยวบิน เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ที่มีเที่ยวบิน 823,574 เที่ยวบิน คิดเป็นร้อยละ 6.24 (บริษัทท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน). 2561 : 133) จากข้อมูลดังกล่าวเห็นได้ว่ามีปริมาณเที่ยวบินมีการเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก

ในปัจจุบันระบบการขนส่งทางอากาศมี 2 กลุ่มประเทศเท่านั้นที่มีการผลิต และจำหน่ายเครื่องบินเพื่อการพาณิชย์ป้อนเข้าสู่ตลาดโลก กล่าวคือ

1. ประเทศสหรัฐอเมริกา จะมีอยู่ 2 บริษัทใหญ่ที่มีชื่อเสียงก็คือ บริษัท โบอิง และบริษัท แมคดอนเนลล์ดักลาส โดยบริษัท โบอิง มีฐานผลิตที่สำคัญอยู่ที่เมืองซีแอตเทิล ซึ่งสำนักงานใหญ่จะอยู่ที่นครชิคาโกของสหรัฐอเมริกา ส่วนที่ประเทศสิงคโปร์เป็นศูนย์ฝึกหัดการบิน (Simulator) ของบริษัท โบอิงที่มีไว้บริการแก่สายการบินต่าง ๆ ที่ใช้เครื่องบินของตน โดยตั้งอยู่ในสนามบินชางรี ส่วนของบริษัท แมคดอนเนลล์ดักลาสที่มีสายการผลิตอยู่ที่เมืองลองบีช สหรัฐอเมริกา

2. กลุ่มประเทศในยุโรป ซึ่งบริษัท แอร์บัส ในเครือ ยูโรเปียน แอโรนอติกดีเฟนซ์แอนด์สเปซ (EADS) ของกลุ่มประเทศในยุโรปที่ร่วมมือกันผลิตเครื่องบินเป็นเชิงพาณิชย์ขึ้นมาโดยได้แยกให้แต่ละประเทศในยุโรป เช่น อังกฤษ เยอรมันนี และฝรั่งเศส เป็นต้น ทำการผลิตชิ้นส่วนต่าง ๆ แล้วนำไปประกอบกันที่เมืองตุลุส ซึ่งอยู่ทางตอนใต้ของประเทศฝรั่งเศส ในนามของบริษัท แอร์บัส ทั้งหมด แต่ในปัจจุบันนี้ได้มีการขยายฐานการผลิตมายังทวีปเอเชีย

สำหรับการขนส่งทั้งทางบก และทางน้ำนั้น มีวิวัฒนาการอยู่คู่สังคมไทยมาอย่างยาวนานนั้นย่อมมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องบัญญัติออกมาเพื่อรองรับและคุ้มครองบุคคลในด้านต่าง ๆ เช่น พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พระราชบัญญัติจราจรทางบก หรือพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย เป็นต้น รวมไปถึงกฎหมายที่เกี่ยวกับอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นกับการขนส่งแต่ละประเภทซึ่งภายใต้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มีคำพิพากษาของศาลฎีกาตัดสินไว้เป็นจำนวนมาก แต่การขนส่งทางอากาศซึ่งเป็นการขนส่งรูปแบบที่เกิดขึ้นใหม่ทำให้กฎหมายที่มีอยู่ยังไม่มีกฎหมายบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้เป็นการเฉพาะ ทำให้ยังคงต้องใช้หลักการตามประมวลกฎหมายอาญาและประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เป็นหลักในการการสืบสวนหาสาเหตุแห่งอุบัติเหตุของอากาศยานเป็นเรื่องที่สำคัญมากเรื่องหนึ่งของกฎหมายการเดินอากาศ เพื่อจะเป็นการสร้างหลักประกันความปลอดภัยให้ทั้งผู้ใช้บริการการขนส่งทางอากาศและประชาชนทั่วไปที่นิยมการเดินทางผ่านการขนส่งทางอากาศมากขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งอาจประสบภัยจากอุบัติเหตุอันเกิดจากอากาศยานด้วยเหตุที่กล่าวมาความเสี่ยงภัยที่จะก่อให้เกิดอุบัติเหตุทางการบินอาจเพิ่มมากขึ้นเป็นเงาตามตัวและเมื่อเกิด

อุบัติเหตุขึ้นกฎหมายที่จะเข้ามาเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ดังกล่าวนั้นย่อมมีทั้งกฎหมายอาญาและกฎหมายแพ่ง

สำหรับหลักความรับผิดในทางแพ่ง ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ วางหลักไว้ว่าบุคคลจะต้องรับผิดในทางแพ่งฐานกระทำละเมิดต่อบุคคลอื่นก็ต่อเมื่อ

1. มีการกระทำของบุคคลหนึ่งต่อบุคคลหนึ่ง (ศันนัฏกรณ์ โสทธิพันธุ์. 2557 : 60) กล่าวคือ ต้องมีบุคคลหนึ่งที่ทำซึ่งบุคคลที่กระทำจะเป็นบุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคลก็ได้ และมีการกระทำ ไม่ว่าจะเป็นการลงมือกระทำด้วยการเคลื่อนไหวร่างกาย หรืองดเว้นการกระทำ ในกรณีที่มีหน้าที่เป็นการเฉพาะ (ศันนัฏกรณ์ โสทธิพันธุ์. 2557 : 60)

2. เป็นการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ กล่าวคือ บุคคลที่จะทำละเมิดนั้นมุ่งหมายที่จะก่อความเสียหายให้บุคคลอื่นด้วยการกระทำของตน แม้ว่าจะไม่ได้ตั้งใจให้บุคคลอื่นเสียหายก็ตาม (ศันนัฏกรณ์ โสทธิพันธุ์. 2557 : 60) ส่วนการกระทำโดยประมาทเลินเล่อ กล่าวคือ บุคคลที่ได้กระทำละเมิดนั้นมิได้ตั้งใจหรือมุ่งหมายให้เขาเสียหาย โดยไม่ได้ตั้งใจต่อผลหรือไม่เล็งเห็นผล แต่ได้กระทำไปโดยขาดความระมัดระวัง (ศันนัฏกรณ์ โสทธิพันธุ์. 2557 : 60)

3. เป็นการกระทำโดยมิชอบด้วยกฎหมาย กล่าวคือ การกระทำนั้นก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ที่กฎหมายให้ความคุ้มครอง

4. เป็นการก่อให้เกิดความเสียหายแก่ชีวิต ร่างกาย จิตใจ เสรีภาพ ทรัพย์สิน รวมถึงสิทธิ

จากกรณีดังกล่าวข้างต้น ทำให้สิ่งที่มีความจำเป็นและสำคัญมากที่สุด คือ การสร้างมาตรฐานความปลอดภัยของการขนส่งทางอากาศ เพราะความเสียหายจากอุบัติเหตุในการขนส่งทางอากาศแต่ละครั้ง หากนับรวมความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน

รวมทั้งราคาของอากาศยานแล้วซึ่งแต่ละลำมีมูลค่าสูง หากรวมราคาในการเกิดความเสียหายครั้งหนึ่ง ๆ อาจมีราคาสูงนับหมื่นล้านบาท การเกิดอุบัติเหตุจากอากาศยานแต่ละครั้งปัญหาที่เกิดขึ้น คือ ความรับผิดจะตกแก่บุคคลใดและเพียงใด ซึ่งโดยทั่วไปความรับผิดในอุบัติเหตุเช่นนี้จะเกี่ยวข้องกับบุคคล 2 ประเภท คือ “ผู้ควบคุมอากาศยาน” หมายถึง นักบินรวมตลอดถึงสายการบินต่าง ๆ ในฐานะที่เป็นนายจ้างที่ทำการบิน และ “ผู้ควบคุมจราจรทางอากาศ” หมายถึง เจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมจราจรทางอากาศ รวมตลอดถึงผู้ประกอบการให้บริการควบคุมจราจรทางอากาศ ในฐานะนายจ้าง ซึ่งในประเทศไทยมีหลายหน่วยงานแยกพื้นที่รับผิดชอบกันออกไป โดยมีลักษณะการปฏิบัติหน้าที่ที่มีความสัมพันธ์กันโดยตรง คือ นักบินมีหน้าที่ควบคุมอากาศยานโดยตรง ส่วนเจ้าหน้าที่ควบคุมจราจรทางอากาศมีหน้าที่คอยให้คำแนะนำ รวมถึงคำสั่งต่าง ๆ ในการบินเพื่อป้องกันการชนกันของอากาศยานและชนกับสิ่งกีดขวาง และเพื่อให้การจราจรดำเนินไปด้วยความรวดเร็วและเป็นระเบียบ ปัญหาที่เกิดขึ้นก็คือในการเกิดอุบัติเหตุจากอากาศยานแต่ละครั้ง นักบินและเจ้าหน้าที่ควบคุมจราจรทางอากาศมีขอบเขตการรับผิดชอบเพียงใด และในที่สุดใครต้องรับผิดในความเสียหายที่เกิดขึ้น

กฎหมายของประเทศไทยนั้น ความรับผิดจากอุบัติเหตุทางอากาศยานจะแยกออกเป็นกฎหมายแพ่งและกฎหมายอาญา กล่าวคือ ในส่วนของกฎหมายแพ่งนั้น “ความรับผิดของนักบิน” มีหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องคือ ความรับผิดทางสัญญาและทางละเมิด ส่วน “ความรับผิดของเจ้าหน้าที่ควบคุมจราจรทางอากาศ” นั้น โดยปกติเกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมจราจรทางอากาศโดยไม่มีข้อตกลงหรือสัญญาดังนั้นหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องจึงเป็นเรื่องในทาง

ละเมิดที่บุคคลต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในผล
ละเมิดที่เกิดขึ้นกับผู้อื่น (พรเพชร วิชิตชลชัย และจรัญ
ภักดีธานกุล. 2528 : 784-785) ซึ่งการปฏิบัติหน้าที่
ของนักบินและเจ้าหน้าที่ควบคุมจราจรทางอากาศ
โดยทั่วไปจะไม่เป็นความผิดตามกฎหมาย เพราะว่าโดย
ปกตินักบินและเจ้าหน้าที่ควบคุมจราจรทางอากาศ
ย่อมไม่มีผู้ใดตั้งใจกระทำความผิดให้เกิดอุบัติเหตุไม่ว่า
จะเป็นกรณีชนกันของอากาศยานบนอากาศหรือบน
ทางวิ่ง และกรณีนักบินได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่
ผู้ควบคุมจราจรทางอากาศให้ทำการบินลงได้ (clear
to land) ย่อมถือว่าการปฏิบัติได้ใช้ความระมัดระวัง
ตามสมควร หรือกรณีของเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมจราจร
ทางอากาศหากได้ให้คำแนะนำแก่นักบินตามมาตรฐาน
ทางวิชาชีพและยังเกิดอุบัติเหตุกับอากาศยานขึ้น
ย่อมถือว่าเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมจราจรทางอากาศได้ใช้
ความระมัดระวังตามสมควรแล้ว ทำให้ทั้งนักบินและ
เจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมจราจรทางอากาศไม่จำเป็นต้องรับผิด
ในความเสียหายอันเกิดจากอากาศยาน

อย่างไรก็ตาม จากที่กล่าวมาข้างต้นหากความ
เสียหายเกิดขึ้นจากอุบัติเหตุทางอากาศยาน ภายใต้
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ยังไม่มีข้อความชัดเจน
เพียงพอที่จะพิจารณาว่าระหว่าง “ผู้ควบคุมอากาศยาน” หรือ “ผู้ควบคุมจราจรทางอากาศ” จะเป็นฝ่าย
ที่ต้องรับผิดในความเสียหายที่เกิดขึ้น รวมถึงปัญหานี้
ในทางกฎหมายระหว่างประเทศยังไม่เป็นที่ยุติว่าบุคคล
ใดต้องเป็นฝ่ายรับผิดในความเสียหายที่เกิดขึ้น
เนื่องจากปัจจุบันประเด็นดังกล่าวอยู่ในระหว่างการ
พิจารณาของคณะกรรมการด้านกฎหมาย (Legal
Committee) ขององค์การการบินพลเรือนระหว่าง
ประเทศ (International Civil Aviation Organization)
(ซึ่งต่อไปจะเรียกว่า “ICAO”) (จุฬพล ภิญญสินวัฒน์.
2539 : 35)

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงต้องการที่จะศึกษาค้นคว้าถึง
ความรับผิดในอุบัติเหตุอันเกิดจากอากาศยาน เพื่อเป็น
แนวทางในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายภายใน
ของประเทศไทย เกี่ยวกับความรับผิดในลักษณะ
ดังกล่าวให้มีความชัดเจนแน่นอน เนื่องจากปัญหา
ดังกล่าวมีความเกี่ยวพันถึงความปลอดภัยต่อชีวิต
ร่างกายและทรัพย์สินของผู้เสียหายจำนวนมาก

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงแนวความคิด และทฤษฎีความ
รับผิดลักษณะละเมิด
2. เพื่อศึกษาถึงความรับผิดทางละเมิดอันเกิด
จากอากาศยานภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ
3. เพื่อศึกษาถึงความรับผิดทางละเมิดอันเกิด
จากอากาศยานภายใต้กฎหมายของต่างประเทศ
4. เพื่อศึกษาถึงความรับผิดทางละเมิดอันเกิด
จากอากาศยานภายใต้ประมวลกฎหมายแพ่งและ
พาณิชย์ และกฎหมายเดินอากาศของประเทศไทย
5. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบถึงความรับผิดทาง
ละเมิดภายใต้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ของ
ประเทศไทย กับความรับผิดทางละเมิดอันเกิดจาก
อากาศยานภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ และ
กฎหมายแพ่งของต่างประเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการ
ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนากฎหมายต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

เป็นการศึกษาวิจัยในเนื้อหาสาระของกฎหมาย
แพ่งเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิด และข้อยกเว้น
ความรับผิดโดยศึกษาเปรียบเทียบกับหลักกฎหมาย
ระหว่างประเทศ และกฎหมายของต่างประเทศ เช่น
ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศออสเตรเลีย ประเทศ

แคนาดา เป็นต้น เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงกฎหมายให้เหมาะสมกับประเทศไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

เป็นการศึกษาโดยวิธีวิจัยเอกสารทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ (Documentary Research) โดยรวบรวมจากกฎหมาย บทความ ผลงานทางวิชาการ วิทยานิพนธ์ และรายงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นและแนวทางในการแก้ไขปัญหา

ผลการวิจัย

เมื่อพิจารณาตามหลักของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 420 ซึ่งเป็นหัวใจหลักเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดทางแพ่ง หากนักบินหรือผู้ควบคุมอากาศยาน ได้ควบคุมอากาศยานโดยไม่ได้ตั้งใจให้เกิดความเสียหายแก่บุคคล ทรัพย์สิน หรือจิตใจแล้ว ผู้ควบคุมอากาศยานย่อมไม่ต้องรับผิดฐานกระทำโดยละเมิด หรือได้ควบคุมอากาศยานตามปกติตามคำแนะนำและได้ใช้ความระมัดระวังตามภาวะวิสัยและพฤติการณ์ของผู้ควบคุมอากาศยานโดยทั่วไปแล้ว ย่อมไม่ถือว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่อ ซึ่งหลักการดังกล่าวข้างต้นยังรวมถึงการกระทำของเจ้าหน้าที่ควบคุมจราจรทางอากาศด้วย

ในส่วนของผู้ควบคุมอากาศยานยังอาจต้องพิจารณาตามหลักของความเสียหายจากทรัพย์สิน ซึ่งในตัวของอากาศยานหากพิจารณาแล้วย่อมถือว่าเป็นยานพาหนะอันเดินด้วยกำลังเครื่องจักรกลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 437 โดยเป็นบทสันนิษฐานให้ผู้ควบคุมอากาศยานต้องรับผิดชอบเพื่อการเสียหายอันเกิดแต่อากาศยาน

เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าความเสียหายนั้นเกิดเพราะเหตุสุดวิสัย หรือเกิดเพราะความผิดของผู้เสียหายเอง

ประเทศไทยในฐานะภาคีสมาชิกในอนุสัญญาชิคาโก จึงได้มีการอนุวัติการกฎหมายภายในประเทศขึ้นโดยประกาศใช้พระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. 2497 (ซึ่งต่อไปจะเรียกว่า “กฎหมายการเดินอากาศ”) ด้วยเหตุผลว่า เพื่อที่จะแก้ไขเปลี่ยนแปลงกฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศให้ดียิ่งขึ้น และเพื่อให้การเป็นไปตามความตกลงระหว่างประเทศ (ชลอ ว่องวัฒนาภิบาล. 2543. 3-5) ซึ่งบัญญัติไว้แต่เพียงการตั้งคณะกรรมการสอบสวนอากาศยานประสบอุบัติเหตุหรือรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือน รวมถึงการสอบสวนและทำรายงานการสอบสวนอุบัติเหตุการจราจรทางอากาศเท่านั้น โดยที่ไม่ได้นำหลักเกณฑ์ในภาคผนวกที่ 2 กฎทางอากาศ ซึ่งเป็นกฎเกณฑ์ในการปฏิบัติหน้าที่ระหว่างนักบินกับเจ้าหน้าที่ควบคุมจราจรทางอากาศ มาบัญญัติไว้ในกฎหมายเดินอากาศ ทำให้ศาลไทยถือว่าหลักเกณฑ์ดังกล่าวเป็นกฎหมายระหว่างประเทศเป็นข้อเท็จจริงที่ต้องนำสืบศาลไม่สามารถรับรู้ได้เอง ทำให้เป็นหน้าที่ของคู่ความที่ต้องนำสืบและแสดงให้ศาลเห็น

อย่างไรก็ตาม สำหรับประเทศไทยนั้นได้เคยมีคำพิพากษาของศาลแพ่ง ซึ่งได้มีคำวินิจฉัยคดีเกี่ยวกับอุบัติเหตุอันเกี่ยวกับอากาศยานเอาไว้ในคดีหมายเลขแดงที่ 5041/2533 โดยศาลในคดีดังกล่าวมองว่าเจ้าหน้าที่ควบคุมจราจรทางอากาศมีหน้าที่สำคัญ คือการควบคุมดูแลเกี่ยวกับการจราจรที่ขับเคลื่อนอยู่ในบริเวณทางขับและลานจอด เพื่อให้การจราจรเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ตลอดจนให้คำสั่งการบินให้คำแนะนำ และการดำเนินการควบคุมเครื่องบินเพื่อให้การขับภายในบริเวณสนามบินเกิดความรวดเร็วและปลอดภัยจากการชนกันระหว่างเครื่องบินกับ

เครื่องบิน หรือเครื่องบินกับสิ่งกีดขวางหรือกับยวดยาน
ดังนั้น นักบินและเครื่องบินทุกลำจึงต้องปฏิบัติตาม
คำสั่งของเจ้าหน้าที่ควบคุมจราจรทางอากาศ ไม่ว่าจะ
เป็นการนำเครื่องบินขึ้นหรือนำเครื่องลงจอด ดังนี้ด้วย
เหตุการณ์ที่เจ้าหน้าที่ควบคุมจราจรทางอากาศสั่งให้
อากาศยานเชสน่าทำการบินลงในระยะเวลากระชั้นชิด
กับการให้สั่งให้เฮลิคอปเตอร์ทำการบินลงและนักบิน
ของอากาศยานเชสน่าทราบตำแหน่งของเฮลิคอปเตอร์
ก่อนเกิดอุบัติเหตุในระยะห่าง 3 ไมล์ทะเล โดยศาล
มีคำพิพากษาว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่อ
ของเจ้าหน้าที่ควบคุมจราจรทางอากาศ

ซึ่งจะเห็นได้ว่าคำวินิจฉัยในคดีดังกล่าวไม่ได้นำ
หลักเกณฑ์ในภาคผนวกที่ 2 กฎทางอากาศ
แห่งอนุสัญญาชิคาโก หากมีการนำมาใช้บังคับ
คำพิพากษาในคดีนี้อาจมีการเปลี่ยนแปลงไปเนื่องจาก
เป็นข้อเท็จจริงที่คู่ความที่ต้องนำเสนอและแสดง
ให้ศาลเห็น

ในประเทศสหรัฐอเมริกาได้มีการพัฒนากฎหมาย
ออกมาโดยเฉพาะ และศาลของประเทศสหรัฐอเมริกา
ได้ตัดสินคดี New York Airways, Inc. V. United
States ไปในทำนองว่าแม้ว่าเจ้าหน้าที่ควบคุมจราจร
ทางอากาศจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่อ
โดยให้สัญญาณว่าสภาพว่างเพื่อทำการบินลงได้ (Clear
to land) แต่ความจริงการจราจรไม่ว่างหรือมีสิ่งกีด
ขวางอยู่ใกล้ทางวิ่ง ซึ่งศาลพิเคราะห์ว่าเมื่อนักบินได้รับ
การให้สภาพว่างแล้วต้องทำการบินลงด้วยความ
ระมัดระวังตามที่ตนวิสัยที่มองเห็น มิใช่ทำการบินลง
โดยปราศจากความระมัดระวังได้ การให้สภาพว่างเป็น
เพียงการอนุญาตให้ทำการบินลง ไม่ใช่คำสั่งให้ทำการ
บินลงเพราะการตัดสินใจจะนำอากาศยานลงเป็น
อำนาจการตัดสินใจของนักบิน ดังนั้น นักบินจึงไม่อาจ
นำข้ออ้างยกเว้นความรับผิดชอบของตนเอง

ในประเทศออสเตรเลีย ศาลของประเทศออสเตรเลีย
นั้นถือได้ว่าการกำหนดระดับความระมัดระวังของ
เจ้าหน้าที่ควบคุมจราจรทางอากาศไว้สูงกว่าประเทศ
อื่น ๆ เนื่องจากว่าในคดี Australian National
Airlines

Commision V. The Commonwealth of
Australia and Canadian Pacific Airline ศาลได้มีคำ
พิพากษาให้เจ้าหน้าที่ควบคุมจราจรทางอากาศร่วมรับ
ผิดในความประมาทเลินเล่อแม้ว่าการให้สภาพว่างแก่
นักบินที่ควบคุมอากาศยานนั้นจะเป็นเพียงคำแนะนำ
เท่านั้น แม้ว่าเหตุโดยตรงของอุบัติเหตุดังกล่าวจะเป็น
การที่นักบินฝ่ายหนึ่งเข้าใจคำแนะนำผิด และทำการ
บินโดยประมาทก็ตาม

ในประเทศแคนาดา ศาลของประเทศแคนาดา
ได้มีการวินิจฉัยคดีเกี่ยวกับเรื่องอุบัติเหตุอันเกี่ยวกับ
อากาศยานเอาไว้ใน คดี Nichols V. Simmonds
ว่า การที่อากาศยานสองลำทำการบินอยู่ใกล้กัน
ในพื้นที่เดียวกันและเมื่อเกิดเหตุอากาศยานชนกัน
นักบินของอากาศยานทั้งสองย่อมต้องรับผิดชอบในความ
เสียหายจากความประมาทเลินเล่อที่ไม่ทำการบิน
ในระยะห่างระหว่างกันตามมาตรฐาน แต่ในส่วน
ของเจ้าหน้าที่ควบคุมจราจรทางอากาศมีความ
ประมาทเลินเล่อมากกว่า เพราะทราบดีว่าอากาศยาน
ทั้งสองอยู่ในระยะห่างระหว่างกันต่ำกว่ามาตรฐานที่ได้
กำหนดเอาไว้ แต่ไม่ได้ทำการแจ้งเตือนสภาพอันตราย
หรือพยายามหลีกเลี่ยงอุบัติเหตุดังกล่าว จึงได้มี
คำพิพากษาให้นักบินทั้งสองฝ่ายรับผิดชอบในความเสียหาย
ฝ่ายละ 30% และให้เจ้าหน้าที่ควบคุมจราจรทาง
อากาศรับผิดชอบในความเสียหายอีก 40%

ในส่วนของอนุสัญญาว่าด้วยการบินพลเรือน
ระหว่างประเทศ (Convention on International
Civil Aviation 1944) ซึ่งต่อไปนี้จะเรียก ว่า

“อนุสัญญาชิคาโก” ได้กำหนดพันธกรณีให้รัฐภาคีต้องปฏิบัติตามมาตรฐานและคำแนะนำต่าง ๆ แก่รัฐภาคีตลอดจนอำนาจหน้าที่ของนักบินและเจ้าหน้าที่ควบคุมจราจรทางอากาศ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นกฎเกณฑ์ในการปฏิบัติหน้าที่โดยส่วนของความรับผิดชอบอย่างกว้างๆ ในภาคผนวกที่ 2 กฎทางอากาศ ได้แก่ ข้อ 2.4 นักบินผู้ควบคุมอากาศยานมีอำนาจตัดสินใจขั้นสุดท้ายที่จะดำเนินการปฏิบัติการบินอย่างใด ๆ ในขณะที่ตนควบคุม ข้อ 4.5 หน้าที่ของนักบินผู้ควบคุมอากาศยาน นักบินผู้ควบคุมอากาศยานต้องรับผิดชอบต่อการปฏิบัติการบินและความปลอดภัยของอากาศยานและความปลอดภัยของบุคคลที่อยู่ในอากาศยานทั้งหมดตลอดเวลาที่อากาศยานอยู่ในระหว่างการบิน

จะเห็นได้ว่าคำพิพากษาของศาลไทยนั้นจะมีแนวคำพิพากษาไปในแนวทางเดียวกับศาลของประเทศออสเตรเลีย และศาลของประเทศแคนาดา ที่วินิจฉัยไปในทำนองว่าเป็นความประมาทเลินเล่อของเจ้าหน้าที่ควบคุมจราจรทางอากาศ ซึ่งแตกต่างจากหลักเกณฑ์ที่อนุสัญญาชิคาโกที่ประเทศไทยได้เป็นภาคีสมาชิกที่บัญญัติเอาไว้ในภาคผนวกที่ 2 (Convention on International Civil Aviation. 1944 : 21) โดยผลของการพิพากษาดังกล่าวแตกต่างจากศาลของประเทศสหรัฐอเมริกา และอนุสัญญาชิคาโก ที่กำหนดให้เจ้าหน้าที่ควบคุมอากาศยานเป็นเพียงผู้ให้คำแนะนำแก่นักบิน การให้คำแนะนำของเจ้าหน้าที่ควบคุมจราจรทางอากาศมีลักษณะเป็นเพียงการอนุญาตหรือให้คำแนะนำ ไม่มีสภาพเป็นคำสั่งที่นักบินต้องถือปฏิบัติตาม เพราะถือว่านักบินมีอำนาจอิสระในการตัดสินใจอย่างเต็มที่ และนักบินอยู่ในอากาศยาน ย่อมสามารถมองเห็นและหลีกเลี่ยงสภาพอันตรายต่าง ๆ ได้ดีที่สุด ในขณะที่เจ้าหน้าที่ควบคุมจราจรทางอากาศเป็นเพียง

ผู้ให้คำแนะนำ และอยู่ในตำแหน่งบนหอบังคับการบินเท่านั้น

จากการที่ได้ทำการวิเคราะห์กฎหมายระหว่างประเทศ คำพิพากษาของศาลต่างประเทศ และในประเทศ รวมถึงกฎหมายภายในของประเทศไทยแล้ว จะเห็นได้ว่ามีแนวความเห็นที่แตกต่างกันออกไปในหลายกรณีโดยแตกต่างกันออกไปตามกฎหมายภายในและกฎหมายทั่วไปที่ศาลแต่ละประเทศยกขึ้นมาบังคับใช้กับคดี

สรุปผลการวิจัย

1. แนวความคิด และทฤษฎีความรับผิดชอบลักษณะละเมิด

กฎหมายลักษณะละเมิดมีวิวัฒนาการมาจากการที่มนุษย์เป็นสัตว์สังคม จึงมีความจำเป็นในการอยู่ร่วมกันเพื่อช่วยเหลือ เกื้อกูลกัน อาจมีการกระทบกระทั่งกันเนื่องจากการอยู่ร่วมกันในสังคม จึงเกิดหลักคิดทางศีลธรรมของมนุษย์ที่ว่า “จงอย่าทำร้ายผู้อื่น หรือทำให้ผู้อื่นได้รับความเสียหาย” ตั้งแต่สมัยโบราณ (กิตติบดี ไยบูล. 2559 : ออนไลน์) ปรากฏให้เห็นในหลักกฎหมายโรมันเรื่อง หลักตาต่อตาฟันต่อฟันหรือหลักแก้แค้น (Lex Talionis) แต่ภายหลังเมื่อสังคมมนุษย์ได้รวมกันก่อตั้งเป็นรัฐ ลำดับของพัฒนาการของการลงโทษผู้กระทำความผิดนั้น ได้มีหลักห้ามประชาชนแก้แค้นกันเอง รัฐเข้ามาทำหน้าที่ในการลงโทษและแก้แค้นแทนผู้เสียหายตามบทลงโทษที่บัญญัติไว้ ซึ่งทฤษฎีความรับผิดชอบลักษณะละเมิดนั้น จุดสำคัญอยู่ที่ว่าผู้ที่กระทำความผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในผลละเมิดที่เกิดขึ้นกับผู้อื่นเพื่อเป็นการเยียวยาความเสียหาย

2. ความรับผิดทางละเมิดอันเกิดจากอากาศยานภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ

การประกาศใช้ออนุสัญญาชิคาโกนั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การบินพลเรือนระหว่างประเทศในอนาคตสามารถก่อให้เกิดและรักษาไว้ซึ่งมิตรภาพและความเข้าใจต่อกันในระหว่างชาติและพลเมืองของโลก แต่อย่างไรก็ดี การฝ่าฝืนการบินพลเรือนก็จะกลายเป็นภัยต่อความมั่นคงทั่วไป และโดยที่เป็นการปรารถนาในอันที่จะหลีกเลี่ยงการกระทบกระเทือนกันและจะส่งเสริมการร่วมมือระหว่างชาติและพลเมือง ซึ่งสันติภาพของโลกจะมีได้ก็ด้วยการร่วมมือเช่นนั้นที่ต้องการให้เป็นมาตรฐานระหว่างประเทศ โดยจะเลี่ยงการกำหนดขอบเขตความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติหน้าที่เพื่อที่จะปล่อยให้เป็นเรื่องของรัฐภาคีต่าง ๆ กำหนดขึ้น ด้วยเหตุนี้ประเทศไทยในฐานะภาคีสมาชิกของอนุสัญญาชิคาโก จึงมีความจำเป็นที่จะต้องปฏิบัติตามภายใต้อนุสัญญาดังกล่าวอย่างเคร่งครัด ด้วยการอนุวัติการกฎหมายภายในให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ของอนุสัญญาชิคาโก โดยจะต้องยึดถือตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวเป็นอย่างน้อย จะดำเนินการต่ำกว่าหลักตามอนุสัญญาดังกล่าวไม่ได้

ด้วยเหตุนี้ อนุสัญญาชิคาโกจึงได้กำหนดพันธกรณีให้รัฐภาคีต้องปฏิบัติตามมาตรฐานและคำแนะนำต่าง ๆ แก่รัฐภาคีตลอดจนอำนาจหน้าที่ของนักบินและเจ้าหน้าที่ควบคุมจราจรทางอากาศ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นกฎเกณฑ์ในการปฏิบัติหน้าที่โดยส่วนของความรับผิดชอบไว้ใน ภาคผนวกที่ 2 ของกฎหมายอากาศ (Convention on International Civil Aviation. 1944 : 21)

กล่าวคือ กำหนดให้นักบินผู้ควบคุมอากาศยานมีอำนาจตัดสินใจขั้นสุดท้ายที่จะดำเนินการปฏิบัติการบินอย่างใด ๆ ในขณะที่ตนควบคุม และนักบินผู้ควบคุมอากาศยานต้องรับผิดชอบต่อการปฏิบัติการบินและความปลอดภัยของอากาศยานและความ

ปลอดภัยของบุคคลที่อยู่ในอากาศยานทั้งหมดตลอดเวลาที่อากาศยานอยู่ในระหว่างการบิน

3. ความรับผิดชอบทางละเมิดอันเกิดจากอากาศยานภายใต้กฎหมายต่างประเทศ

จากคำพิพากษาเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดอันเกิดจากอากาศยานของต่างประเทศนั้น มีคำพิพากษาที่แตกต่างกันในหลายกรณี ตามกฎหมายภายในและกฎหมายทั่วไปที่ศาลแต่ละประเทศยกขึ้นมาบังคับใช้ ซึ่งย่อมทำให้เกิดความแตกต่างและความไม่เท่าเทียมกันสำหรับผู้ที่มีส่วนได้เสียในคดี อันเป็นปัญหาที่มีความสำคัญต่อการสร้างเอกภาพของการเดินอากาศระหว่างประเทศ และความปลอดภัยในการเดินอากาศ ดังนั้น ทุกประเทศควรที่จะร่วมมือกันเพื่อหาแนวทางแก้ไขและปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดชอบที่เกิดจากอุบัติเหตุอันเกิดจากอากาศยานให้มีความชัดเจนและเป็นมาตรฐานเดียวกัน

4. ความรับผิดชอบทางละเมิดอันเกิดจากอากาศยานภายใต้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ประเทศไทยในฐานะที่เป็นภาคีสมาชิกในอนุสัญญาชิคาโก จึงมีพันธกรณีที่ต้องอนุวัติการกฎหมายภายในให้สอดคล้องกับอนุสัญญา จึงได้มีการบัญญัติกฎหมายการเดินอากาศขึ้นแต่ก็ไม่ได้บัญญัติหลักเกณฑ์เกี่ยวกับอุบัติเหตุอันเกิดจากอากาศยานเอาไว้โดยเฉพาะเจาะจง จึงต้องกลับมาใช้หลักละเมิดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ซึ่งประเทศไทยได้บัญญัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดไว้ว่า "ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายให้เขาเสียหายถึงแก่ชีวิตก็ดี แก่ร่างกายก็ดี อนามัยก็ดี เสรีภาพก็ดี ทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ท่านว่าผู้นั้นทำละเมิดจำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น" (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 420) ซึ่งเป็นหลักความรับผิดชอบ

ทางละเมิดของกฎหมายไทย ซึ่งเป็นหลักความรับผิดชอบในการกระทำของตนเองที่อยู่บนพื้นฐานของความผิด

อย่างไรก็ตามในหลักความรับผิดชอบทางละเมิดได้มีการวิวัฒนาการมาตามลำดับ จนมีแนวความคิดของสำนักกฎหมายบ้านเมืองที่ต้องการให้รัฐควรจะต้องเข้ามามีส่วนช่วยในการปกป้องผู้ที่อยู่ในสภาวะทางสังคมที่ด้อยกว่า โดยรัฐเข้ามาแทรกแซงกิจกรรมทางเศรษฐกิจรวมถึงแนวคิดในทางกฎหมายควรจะต้องเปลี่ยนแปลงไป (เจริญ โฆษณานันท์. 2550 : 185) โดยวางหลักไว้ว่า บุคคลจะต้องรับผิดชอบในทางแพ่งฐานกระทำละเมิดต่อบุคคลอื่นก็ต่อเมื่อมีการกระทำของบุคคลหนึ่งต่อบุคคลหนึ่ง

ความรับผิดชอบทางละเมิดจากอุบัติเหตุทางอากาศยาน ในส่วนของความรับผิดชอบของนักบิน มีหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้อง คือ ความรับผิดชอบทางสัญญาและทางละเมิด แต่สำหรับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ควบคุมจราจรทางอากาศ นั้น โดยปกติเกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมจราจรทางอากาศโดยไม่มีข้อตกลงหรือสัญญาดังนั้น หลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องจึงเป็นเรื่องในทางละเมิดที่บุคคลต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในผลละเมิดที่เกิดขึ้นกับผู้อื่น ซึ่งการปฏิบัติหน้าที่ของนักบินและเจ้าหน้าที่ควบคุมจราจรทางอากาศโดยทั่วไปจะไม่เป็นความผิดตามกฎหมายแพ่ง เพราะไม่มีการจงใจหรือประมาทเลินเล่อ (วาริ นาสกุล. 2529 : 3)

อย่างไรก็ตาม ความเสียหายเกิดขึ้นจากอุบัติเหตุทางอากาศยาน ภายใต้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ยังเป็นปัญหาสำหรับการพิจารณาความรับผิดชอบระหว่าง “ผู้ควบคุมอากาศยาน” กับ “ผู้ควบคุมจราจรทางอากาศ” ว่าฝ่ายใดจะเป็นฝ่ายที่ต้องรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้นหากเกิดอุบัติเหตุอันเกิดจากอากาศยาน เพราะหากทั้งสองฝ่ายอ้างว่าตนได้กระทำไปโดยขาดความระมัดระวังแล้วย่อมไม่มีการกระทำด้วยความ

จงใจหรือประมาทเลินเล่อก็ยากที่จะหาผู้ที่กระทำ ความผิด

5. เปรียบเทียบความรับผิดชอบทางละเมิดภายใต้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ของประเทศไทย กับความรับผิดชอบทางละเมิดอันเกิดจากอากาศยาน ภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ และกฎหมายแพ่งของต่างประเทศ

คำพิพากษาของศาลไทยเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางอากาศยานนั้น มีคำพิพากษาในแนวทางเดียวกับศาลของประเทศออสเตรเลีย และศาลของประเทศแคนาดาที่วินิจฉัยไปในทำนองว่าเป็นความประมาทเลินเล่อของเจ้าหน้าที่ควบคุมอากาศยาน ซึ่งแตกต่างจากคำพิพากษาของศาลประเทศสหรัฐอเมริกา และอนุสัญญาชิคาโก ที่กำหนดให้เจ้าหน้าที่ควบคุมอากาศยานเป็นเพียงผู้ให้คำแนะนำแก่นักบิน การให้คำแนะนำของเจ้าหน้าที่ควบคุมจราจรทางอากาศมีลักษณะเป็นเพียงการอนุญาตหรือให้คำแนะนำ ไม่มีสภาพเป็นคำสั่งที่นักบินต้องถือปฏิบัติตาม เพราะถือว่านักบินมีอำนาจอิสระในการตัดสินใจอย่างเต็มที่ และนักบินซึ่งอยู่ในอากาศยาน ย่อมสามารถมองเห็นและหลีกเลี่ยงสภาพอันตรายต่าง ๆ ได้ดีที่สุดในขณะที่เจ้าหน้าที่ควบคุมจราจรทางอากาศเป็นเพียงผู้ให้คำแนะนำ และอยู่ในตำแหน่งบนหอบังคับการบินเท่านั้น

ข้อเสนอแนะ

จากที่ได้ทำการศึกษาถึงความรับผิดชอบทางละเมิดอันเกิดจากอากาศยานภายใต้อนุสัญญาชิคาโก กับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ของผู้ควบคุมอากาศยานกับเจ้าหน้าที่ควบคุมจราจรทางอากาศ ขอเสนอให้มีการพิจารณาการหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดอันเกิดจากอากาศยานไว้ดังนี้

1. ตามที่ประเทศไทยได้มีการตรากฎหมายการเดินอากาศขึ้น เพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกันและมีความร่วมมือประสานงานกันในด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับการบินเป็นไปอย่างสม่ำเสมอ ปลอดภัย และมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น อย่างน้อยควรมีการแก้ไขและเพิ่มเติมกฎหมายการเดินอากาศให้สอดคล้องกับภาคผนวกที่ 2 ว่าด้วยกฎทางอากาศแห่งอนุสัญญาชิคาโก โดยกำหนดให้ “นักบินผู้ควบคุมอากาศยานมีอำนาจในการตัดสินใจในขั้นสุดท้ายที่จะเป็นผู้ดำเนินการอย่างไร ๆ ในขณะที่ตนควบคุม โดยมีเจ้าหน้าที่จราจรทางอากาศเป็นผู้ให้คำแนะนำ”

เพราะหากไม่บัญญัติไว้ลักษณะดังกล่าวนี้หากมีการนำคดีขึ้นสู่ศาลแล้วคู่ความจะต้องนำสืบถึงอนุสัญญาชิคาโกเข้ามาในคดีให้ศาลรับทราบด้วย เพราะอนุสัญญาต่าง ๆ ไม่ถือว่าเป็นข้อเท็จจริงซึ่งรู้กันอยู่ทั่วไป เหมือนเช่น ประมวลกฎหมาย หรือพระราชบัญญัติของประเทศไทย เป็นต้น ทำให้การวินิจฉัยปัญหาข้อเท็จจริงในคดีจะต้องกระทำโดยอาศัยพยานหลักฐานในสำนวนคดี ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 84 (1)

2. สำหรับกฎหมายการเดินอากาศ แม้ว่าจะไม่ได้มีวัตถุประสงค์ที่จะวางหรือกำหนดโทษในทางแพ่งหรือทางอาญาเอาไว้เป็นการเฉพาะ แต่หากเกิดอุบัติเหตุอันเกี่ยวกับอากาศยานขึ้นอย่างน้อยเพื่อความชัดเจนในการนำกฎหมายมาใช้บังคับในการพิจารณาคดี ควรมี

การบัญญัติกฎหมายการเดินอากาศเพิ่มเติมในการนำกฎหมายอื่นมาใช้บังคับ

โดยกฎหมายการเดินอากาศอาจบัญญัติว่า “ในการพิจารณาความรับผิดทางละเมิดเกี่ยวกับอุบัติเหตุทางอากาศยานที่เกิดในราชอาณาจักรให้นำบทบัญญัติประมวลแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยละเมิดมาใช้บังคับโดยอนุโลมเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้” เป็นต้น

3. ในกรณีที่มีการนำประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยละเมิดมาใช้บังคับ ซึ่งมาตรา 437 บัญญัติว่า “บุคคลใดครอบครองหรือควบคุมยานพาหนะอย่างใด ๆ อันเดินด้วยกำลังเครื่องจักรกล บุคคลนั้นจะต้องรับผิดชอบเพื่อการเสียหายอันเกิดแต่ยานพาหนะนั้น เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าการเสียหายนั้นเกิดแต่เหตุสุดวิสัย หรือเกิดเพราะความผิดของผู้ต้องเสียหายนั่นเอง” เป็นกฎหมายที่ใกล้เคียงอย่างยิ่งอาศัยบทบัญญัติประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 4 วรรคสอง มาเป็นบทสันนิษฐานความรับผิดทางละเมิดเนื่องจากนักบินหรือผู้ควบคุมอากาศยานถือได้ว่าเป็นผู้ควบคุมยานพาหนะอย่างใด ๆ และอากาศยานถือไว้ว่าเป็นยานพาหนะเดินด้วยกำลังเครื่องจักรกล นักบินหรือผู้ควบคุมอากาศยานต้องรับผิดชอบเพื่อความเสียหายอันเกิดแต่ยานพาหนะนั้น ซึ่งในส่วนนี้จะกล่าวเฉพาะกรณีที่ผู้ควบคุมอากาศยานเป็นผู้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อเท่านั้น

เอกสารอ้างอิง

กิตติบดี โยพล. (2559). ประวัติความเป็นมาของกฎหมายว่าด้วยละเมิด. ค้นเมื่อ มิถุนายน 26, 2559, จาก <http://kittibodee.blogspot.com>.

จิตติ ดิงศภัทรี. (2523). คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 2 ว่าด้วยมูลแห่งหนี้ (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- ชญารวี นิภาวรรณ. (2555). **ความรับผิดชอบเพื่อความปลอดภัยทางจิตใจตามกฎหมายรับขนระหว่างประเทศทางอากาศ**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขากฎหมายการค้าระหว่างประเทศ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กรุงเทพมหานคร.
- ชลอ ว่องวัฒนาภิภู. (2543). **กฎหมายอากาศ** (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ. (2547). **กฎหมายอาญา : หลักและปัญหา** (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ : นิติธรรม.
- บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน). (2561). **รายงานประจำปี 2561**. กรุงเทพฯ : ม.ส.ป., ม.ป.ป.
- ประเสริฐ ป้อมป้องศึก. (2545). **ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกฎหมายอากาศระหว่างประเทศ**. กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน.
- พรเพชร วิชิตชลชัย และ จรรย์ภักดิธนากุล. (2528). “**กฎหมายไทยเปรียบเทียบกับกฎหมายประเทศอื่นในสกุลกฎหมายคอมมอนลอว์**” ในเอกสารการสอนชุดวิชาการระบบกฎหมายไทยและต่างประเทศ หน้าที่ 8-15. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ไพจิตร ปุญญพันธุ์. (2544). **คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ลักษณะละเมิด** (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ : วิญญูชน.
- วินัย ล้าเลิศ. (2551). **กฎหมายอาญา 1** (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ศิริพร เย็นเปี่ยม. (2538). **อุตสาหกรรมการบินทางอากาศของประเทศไทย : วิเคราะห์ต้นทุนการผลิตบริการ**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สมชาย ปฐมศิริ. (2553). **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการขนส่ง**. ม.ส.ป., Airbus. **Maintenance Engineering**. ค้นเมื่อ พฤศจิกายน 11, 2561, จาก <https://www.airbus.com/aircraft/support-services/maintenance-engineering.html>.
- Convention on International Civil Aviation. (1944). signed at Chicago, on 7 December

เปรียบเทียบความคาดหวังและคุณภาพบัณฑิตตามการรับรู้ของผู้ใช้บัณฑิต

COMPARISON ON EXPECTATION AND RECOGNITION OF QUALITY OF GRADUATED NURSES BASED ON USERS' PERCEPTION

วิสุทธิ์ โนจิตต์¹⁾, พิมใจ ทวีพักตร์²⁾, สิริภาพ โตเสม³⁾, พิมพรรณ รัตนโกมล⁴⁾, ธิตติมา คาระบุตร⁵⁾, จันทิมา นวะมะวัฒน์⁶⁾

^{1),2),3),4),5)} วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี ชัยนาท

⁶⁾ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี สวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์

Wisut Nochit¹⁾ Pimjai Taweepak²⁾ Siraphob Tosem³⁾ Pimpan Ratanakomol⁴⁾ Thitima Karabutr⁵⁾

Juntima Nawamawat⁶⁾

^{1),2),3),4),5)} Boromarajonani College Nursing of Chainat

⁶⁾ Boromarajonani College Nursing of Sawanpracharak Nakhonsawan

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงพรรณานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังกับคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และอัตลักษณ์บัณฑิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนีชัยนาท ปีการศึกษา 2559 ประชากรคือผู้ใช้บัณฑิตพยาบาล จำนวน 83 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามประเภทให้ตอบด้วย วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา และสถิติ t-test แบบ dependent

ผลการศึกษาพบว่าคะแนนเฉลี่ยความหวังต่อคุณภาพบัณฑิตและคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตรการการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และอัตลักษณ์หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตมีความแตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้านอย่างมีนัยสำคัญสถิติ ($p < .01$) ผลการประเมินความคาดหวังคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อัตลักษณ์ของบัณฑิต และการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการประเมินคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิในภาพรวมทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านที่ต่ำที่สุด คือ ทักษะทางปัญญา อัตลักษณ์ของบัณฑิต ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้น วิทยาลัยฯควรเร่งรัดปรับวิธีการจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรในทุกด้าน โดยเฉพาะทักษะด้านปัญญาโดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสืบค้นความรู้ด้วยตนเองทั้งจากตำรา หลักฐานเชิงประจักษ์ จากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และมีการบูรณาการการนำภูมิปัญญาไปใช้ในการส่งเสริมสุขภาพ

คำสำคัญ: ความคาดหวัง คุณภาพบัณฑิต อัตลักษณ์ของบัณฑิต

ABSTRACT

The objective of descriptive research was to compare expectation of the graduate's quality based on learning standard framework, 21st century learning and identity of the graduates of bachelor of nursing science program, Boromrajonani College of Nursing Chainat in academic year 2016. The population comprised 83 users of the nursing graduates. The data were collected by a questionnaire. The data were then analyzed by the descriptive statistics and t-test for dependent samples.

The research yielded that the average scores on expectation on the graduate's quality compared with the learning standard and qualification frameworks of bachelor of nursing science program, 21st century learning and identity of the graduates were different both in overall and each dimension with statistical significance ($p < .01$). The expectation on the graduate's quality based on the qualification framework received the highest score. The dimension receiving the highest average score was intelligence while numerical analysis, communication and information technology skills received the lowest average. The graduate's identity and the 21st century learning were at the highest levels. The result of the quality assessment based on the 6 dimensions of the qualification framework was at high level. The dimension receiving the highest average was ethics while intelligence received the lowest average. The graduate's identity received high score and the 21st century learning was at the high level. Therefore, the College should revise learning methods and extracurricular activities particularly those that will improve the intelligence skills. The students should be encouraged to learn by themselves both from textbooks, empirical evidence, electronic media while applying and integrating wisdom into health promotion practice.

Keywords: expectation, graduate's quality, graduate's identity

บทนำ

ประเทศไทยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นมาตรฐานเทียบกับอาเซียน หรือนานาชาติเพื่อความสำเร็จทั้งด้านการงานและการดำเนินชีวิต ดังนั้น ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 สำนักงาน

คณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ได้ประกาศนโยบายให้การสนับสนุนการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565) ได้ระบุว่าแนวทางในการแก้ปัญหาคุณภาพอุดมศึกษา ทำได้โดยการปรับเปลี่ยนรูปแบบ

การจัดการศึกษาให้มีการออกแบบระบบความเชื่อมโยงระหว่างอุดมศึกษากับภาคการผลิตและบริการ (บุษยา วงษ์ขลิทกุล, ทศพล ปราชญ์ปรีชา และสงวน วงษ์ขลิทกุล, 2558) แต่อย่างไรก็ตามพบว่า ประเทศไทยยังพบปัญหาวิกฤติคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เนื่องจากการผลิตบัณฑิตไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตและตลาดแรงงาน นอกจากบัณฑิตขาดความรู้แล้ว ยังขาดทักษะด้านอาชีพ ขาดความเชื่อมโยงกับสังคม และมีความลักษณะบัณฑิตที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานค่อนข้างต่ำ (จิตราพร ลีละวัฒน์, 2559) จะเห็นได้ว่า การที่สถาบันการศึกษาจะพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้บัณฑิตมีคุณภาพและตรงกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต จึงมีความจำเป็นที่ต้องมีการศึกษาและวิเคราะห์ความต้องการหรือความคาดหวังของผู้ใช้บัณฑิตแล้วนำผลการศึกษามาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา

กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ให้บัณฑิตในระดับอุดมศึกษาต้องเป็นไปตามมาตรฐานผลการเรียนรู้อย่างน้อย 5 ด้าน (Learning outcome domains) ได้แก่ คุณธรรมจริยธรรม (Ethics and moral) ความรู้ (Knowledge) ทักษะทางปัญญา (Cognitive skills) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal skills and responsibility) และทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี (Numerical analysis, communication and information technology skills) สำหรับบัณฑิตระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ ได้กำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ 6 ด้าน โดยเพิ่มทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ (Professional practice skills) ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี

สาขาพยาบาลศาสตร์ (สุทิตา สงวนสัง, มณฑาทิพย์ สุรินทร์อาภรณ์, จารุณี จาดพุ่ม, ทิพวรรณ ตั้งวงศ์กิจ และสุวัฒนา เกิดม่วง, 2559)

หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2555) ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสยามราช มุ่งหวังให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษามีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ มีความรู้ การคิด วิเคราะห์ และแก้ปัญหา มีความรับผิดชอบ มีสัมพันธภาพที่ดี มีภาวะผู้นำ มีทักษะการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ นอกจากนั้นวิทยาลัยฯ กำหนด อัตลักษณ์ของบัณฑิต คือ บริการสุขภาพด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ และเป็นนักปฏิบัติการพยาบาลสร้างเสริมสุขภาพด้านการใช้ภูมิปัญญา ซึ่งหมายถึง การให้บริการที่เป็นมิตร มีความรัก ความเมตตา เป็นผู้ฟังที่ดี ใส่ใจในปัญหาและความทุกข์ของผู้รับบริการและผู้เกี่ยวข้อง ให้บริการตามปัญหาและความต้องการของผู้รับบริการโดยการส่งเสริมศักยภาพในการจัดการตนเอง เพื่อนำไปสู่การพึ่งตนเอง บนพื้นฐานการนำความรู้ ความสามารถ ความเชื่อ แบบแผนการดำเนินชีวิตที่มีคุณค่าที่สั่งสมมาของบุคคล ครอบครัว ชุมชน โดยบูรณาการกับความรู้เชิงวิชาชีพในการพัฒนาวิถีชีวิตให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและยุคสมัย จนเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการใช้ภูมิปัญญาในการดูแลสุขภาพ (สุทิตา สงวนสัง และคณะ, 2559) ดังนั้น จึงได้กำหนดผลการเรียนรู้ 6 ด้าน ผลการเรียนรู้ในยุคศตวรรษที่ 21 และอัตลักษณ์ไว้ในรายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3) และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (มคอ.4) เพื่อจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์และอัตลักษณ์ที่วิทยาลัยฯกำหนด

เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในผลลัพธ์ของการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท เมื่อบัณฑิตสำเร็จการศึกษาไปแล้ว จะเป็นผู้มีผลการเรียนรู้และมีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานที่คณะกรรมการการอุดมศึกษา สภาการพยาบาล และวิทยาลัยพยาบาลได้กำหนดไว้ และเป็นไปตามความคาดหวังของผู้ใช้บัณฑิต จึงควรมีการสำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตต่อความคาดหวังและคุณภาพบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา แต่ในการประเมินคุณภาพบัณฑิตในปีการศึกษาที่ผ่านมา พบว่าการประเมินผลยังไม่ครอบคลุมผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้มีเพียงการประเมินครอบคลุมมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์และอัตลักษณ์วิทยาลัยเท่านั้น ขาดการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 รวมทั้งขาดการประเมินความคาดหวังในผลลัพธ์การเรียนรู้ในทุกองค์ประกอบ

คณะผู้วิจัยได้เห็นความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงสนใจศึกษาความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิตและคุณภาพบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานการเรียนรู้ การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และอัตลักษณ์บัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท ที่สำเร็จ การศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ปีการศึกษา 2559 จำนวน 8 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี 6) ทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ 7) อัตลักษณ์บัณฑิต และ 8) การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนา และปรับปรุงหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน

ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท ให้ครอบคลุมมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นตามมาตรฐานในระดับวิชาชีพต่อไป

วัตถุประสงค์

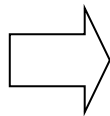
1. เพื่อศึกษาความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิต และคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานการเรียนรู้ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ อัตลักษณ์บัณฑิตหลักสูตร พยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาทและการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

2. เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคาดหวัง ต่อคุณภาพบัณฑิตและคุณภาพบัณฑิตตามกรอบ มาตรฐานการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ การศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ และอัตลักษณ์หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท และเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้ใช้บัณฑิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท ปีการศึกษา 2559 จำนวน 97 คน เกณฑ์ในการคัดเลือกตัวอย่าง คือ 1) เป็นหัวหน้าหน่วยงานหรือผู้บังคับบัญชาขั้นต้น ที่บัณฑิตปฏิบัติงานด้วย และ 2) มีความยินดี และ สนใจในการเข้าร่วมการศึกษาโดยลงนามยินยอม ที่ได้รับการบอกกล่าวและเต็มใจ ในการให้ข้อมูล (Informed consent form) มีกรอบแนวคิดการวิจัย ตามรูปภาพที่ 1

ความหวังต่อคุณภาพบัณฑิตและคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐาน การเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิการศึกษา ระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และอัตลักษณ์หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสันยาพิศ ปีการศึกษา 2559



1. คุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ การศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ ในมาตรฐานผลการเรียนรู้ 6 ด้าน

- 1.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม
- 1.2 ด้านความรู้
- 1.3 ด้านทักษะทางปัญญา
- 1.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
- 1.5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี
- 1.6 ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ

2. อัตลักษณ์ของบัณฑิตในคุณลักษณะ 5 ด้าน

- 2.1 ด้านการให้บริการด้วยใจ
- 2.2 ด้านการคิดวิเคราะห์
- 2.3 ด้านการให้บริการมีส่วนร่วม
- 2.4 ด้านการใช้ภูมิปัญญา
- 2.5 ด้านนันทนาการพยาบาลสร้างเสริมสุขภาพ

3. การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

รูปภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและคุณภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามประเภทให้ตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง (self-administered questionnaire) โดยเครื่องมือความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิตและคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิการศึกษาระดับอุดมศึกษา สาขาพยาบาลศาสตร์และอัตลักษณ์ของวิทยาลัย

ผู้วิจัยพัฒนาจากแบบสอบถามความคิดเห็นต่อคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ การศึกษาระดับอุดมศึกษา สาขาพยาบาลศาสตร์และอัตลักษณ์ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสันยาพิศ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น .85 (สุทิสฯ สงวนสิทธิ์ และคณะ, 2559) และแบบสอบถามความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิตและคุณภาพบัณฑิต ด้านการเรียนรู้ตามศตวรรษที่ 21 โดยผู้วิจัยพัฒนาจากแบบประเมินทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของฝ่ายทะเบียนและวัดผล

การศึกษา วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท แบบสอบถามประกอบด้วย 4 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วยข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อายุ เพศ การศึกษา สถานที่ปฏิบัติงาน ตำแหน่งงาน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นคำถามปลายปิด มีข้อคำตอบให้เลือกและเติมคำในช่องว่าง

ส่วนที่ 2 แบบประเมินความคาดหวังคุณภาพบัณฑิตและคุณภาพบัณฑิตตามมาตรฐานคุณวุฒิ การศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ 6 ด้านเป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 68 ข้อ ประกอบด้วย 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 25 ข้อ 2) ด้านความรู้ 9 ข้อ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 6 ข้อ 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5 ข้อ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี 8 ข้อ และ 6) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ 15 ข้อ

ส่วนที่ 3 แบบประเมินความคาดหวังคุณภาพบัณฑิตและคุณภาพบัณฑิต ด้านอัตลักษณ์ของบัณฑิต (SAP-WE) เป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 23 ข้อ ประกอบด้วย 1) ด้านการให้บริการด้วยใจ 3 ข้อ 2) ด้านการคิดวิเคราะห์ 4 ข้อ 3) ด้านการให้ผู้รับบริการมีส่วนร่วม 6 ข้อ 4) ด้านการใช้ภูมิปัญญา 3 ข้อ และ 5) ด้านนักปฏิบัติการพยาบาลสร้างเสริมสุขภาพ 7 ข้อ

ส่วนที่ 4 แบบประเมินความคาดหวังคุณภาพบัณฑิตและคุณภาพบัณฑิตด้านการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating

scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 10 ข้อ

แบบสอบถามในส่วนที่ 2-4 นั้น การแปลความหมายระดับความคิดเห็นโดยใช้เกณฑ์การประเมินของเบสท์ (Best W. John. 1997) เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังต่อไปนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นว่าเหมาะสมในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง มีความคิดเห็นว่าเหมาะสมในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง มีความคิดเห็นว่าเหมาะสมในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง มีความคิดเห็นว่าเหมาะสมในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง มีความคิดเห็นว่าเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ แบบสอบถามทั้ง 3 ส่วน ได้ให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และคำนวณค่าดัชนีความตรงของเนื้อหา (Content Validity Index) รวมทั้งความสอดคล้องและความถูกต้องเหมาะสมของภาษาที่ใช้ พบว่า ค่าความตรงเชิงเนื้อหา (CVI) มีค่าระหว่าง .80 ถึง .90 ผลรวมเท่ากับ .86 ต่อจากนั้นนำแบบสอบถามไปทดสอบความเชื่อมั่นชนิดความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency Reliability) กับตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน จำนวน 30 คน การคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามคุณภาพและอัตลักษณ์บัณฑิต ใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ พบว่ามีค่า .98, .97 และ .93 โดยผลรวมเท่ากับ .99

- การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเรื่องนี้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท หมายเลข BCNC IRB 2-13-2560 ผู้วิจัยได้แจ้งวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการดำเนินงาน ประโยชน์ของโครงการ เปิดโอกาสให้ข้อมูลโดยความสมัครใจในการรักษาความลับ ผู้วิจัยจะเปิดเผยข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างเฉพาะส่วนที่เป็นข้อสรุปการวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูลในภาพรวมเพื่อประโยชน์เชิงวิชาการเท่านั้น ไม่มีผลกระทบต่อบุคคลหรือหน่วยงานใด ๆ ทั้งสิ้น เอกสารจะถูกเก็บไว้ดูเก็บเอกสารที่บุคคลอื่นจะไม่สามารถเปิดได้ และจะทำลายเอกสารเมื่อผลงานวิจัยได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่แล้ว

เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ใช้นิตยภัตหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท ปีการศึกษา 2559 จำนวน 97 คน โดยการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งสิ้น 83 ฉบับ คิดอัตราการตอบแบบสอบถาม (Response rate) ร้อยละ 85.56

- การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลทั่วไป ความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิตและคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานการเรียนรู้ การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และอัตลักษณ์บัณฑิต วิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิตและคุณภาพบัณฑิตโดยสถิติ t-test แบบ dependent

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้นิตยภัตพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท ปีการศึกษา 2559 พบว่า ร้อยละ 96.40 เป็นเพศหญิง อายุเฉลี่ย 51.92 ปี มีอายุระหว่าง 50 ถึง 60 ปี มากถึงร้อยละ 62.70 มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 86.70 และปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชนและโรงพยาบาลทั่วไปมากถึงร้อยละ 66 มีตำแหน่งเป็นหัวหน้าหอผู้ป่วยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 65.10 รองลงมา มีตำแหน่งเป็นหัวหน้างาน คิดเป็นร้อยละ 25.30 และจบการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 59 รองลงมา ได้แก่ ระดับปริญญาโท ร้อยละ 38.60

2. ข้อมูลความคาดหวังคุณภาพบัณฑิตตามมาตรฐานผลการเรียนรู้การรู้ในศตวรรษที่ 21 และอัตลักษณ์บัณฑิตวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท ตามการรับรู้ของผู้ใช้นิตยภัตผลการประเมินความคาดหวังคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ ตามความคิดเห็นของผู้ใช้นิตยภัตในภาพรวมทั้ง 6 ด้าน พบว่าในภาพรวมทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66 (S.D. = 0.31) โดยมีค่าเฉลี่ยแต่ละด้านระหว่าง 4.51 ถึง 4.90 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านทักษะทางปัญญา ($\bar{X}$ = 4.90, S.D.=1.23) รองลงมา คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X}$ = 4.73, S.D.= 0.34) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X}$ = 4.51, S.D. = 0.44) ผลการประเมินความคาดหวังด้านอัตลักษณ์บัณฑิตของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.62, S.D. = 0.44) โดยมีค่าเฉลี่ยแต่ละด้านระหว่าง 4.48 ถึง 4.72

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการให้บริการด้วยใจ ($\bar{X}$ = 4.72, S.D. = 0.42) รองลงมา คือ ด้านการคิดวิเคราะห์ ($\bar{X}$ = 4.70, S.D. = 1.20) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการใช้ภูมิปัญญา ($\bar{X}$ = 4.48, S.D. = 0.53) และความคาดหวังด้านการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.62, S.D. = 0.44) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความหวังต่อคุณภาพบัณฑิตและคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และอัตลักษณ์หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี ชัยนาท ปีการศึกษา 2559 (n=83)

ผลลัพธ์การเรียนรู้	ความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิต			คุณภาพบัณฑิต			T	sig
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล		
1. คุณภาพบัณฑิตตามมาตรฐานผลการเรียนรู้								
1.1 คุณธรรมจริยธรรม	4.73	0.34	มากที่สุด	4.42	0.39	มาก	8.55	.001*
1.2 ความรู้	4.53	0.54	มากที่สุด	3.80	0.59	มาก	9.47	.001*
1.3 ทักษะทางปัญญา	4.90	1.23	มากที่สุด	3.78	0.60	มาก	6.44	.001*
1.4 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	4.60	0.43	มากที่สุด	3.79	0.59	มาก	14.46	.001*
1.5 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.51	0.44	มากที่สุด	3.91	0.58	มาก	10.68	.001*
1.6 ทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ	4.62	0.42	มากที่สุด	4.06	0.50	มาก	11.68	.001*
คะแนนเฉลี่ยในภาพรวม	4.66	0.31	มากที่สุด	4.09	0.44	มาก	12.21	.001*
2. อัตลักษณ์บัณฑิตพยาบาล								
2.1 การให้บริการด้วยใจ	4.72	0.42	มากที่สุด	4.39	0.48	มาก	7.80	.001*
2.2 การคิดวิเคราะห์	4.70	1.20	มากที่สุด	4.02	0.56	มาก	5.07	.001*
2.3 การให้ผู้รับบริการมีส่วนร่วม	4.61	0.44	มากที่สุด	4.13	0.54	มาก	9.95	.001*
2.4 การใช้ภูมิปัญญา	4.48	0.53	มากที่สุด	3.71	0.61	มาก	12.32	.001*
2.5 นักปฏิบัติการพยาบาลสร้างเสริมสุขภาพ	4.55	0.48	มากที่สุด	3.85	0.62	มาก	12.14	.001*
คะแนนเฉลี่ยในภาพรวม	4.61	0.44	มากที่สุด	4.03	0.50	มาก	9.95	.001*

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความหวังต่อคุณภาพบัณฑิตและคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และอัตลักษณ์หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี ชัยนาท ปีการศึกษา 2559 (n=83) (ต่อ)

ผลลัพธ์การเรียนรู้	ความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิต			คุณภาพบัณฑิต			T	sig
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
3. การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21								
3.1 ความคิดสร้างสรรค์	4.59	.49	มากที่สุด	3.74	.69	มาก	11.44	.001*
3.2 คิดอย่างมีวิจารณญาณ	4.57	.52	มากที่สุด	3.80	.65	มาก	11.88	.001*
3.3 ประเมินสถานการณ์และเลือกวิธีการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล	4.60	.49	มากที่สุด	3.90	.65	มาก	10.62	.001*
3.4 ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ	4.60	.49	มากที่สุด	4.19	.45	มาก	6.88	.001*
คะแนนเฉลี่ยในภาพรวม	4.59	.44	มากที่สุด	3.90	.60	มาก	9.45	.001*

p<.01

3. ข้อมูลคุณภาพบัณฑิตตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และอัตลักษณ์บัณฑิตวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี ชัยนาท ตามการรับรู้ของผู้ใช้บัณฑิต ผลการประเมินคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตในภาพรวมทั้ง 6 ด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 (S.D. = 0.44) โดยมีค่าเฉลี่ยแต่ละด้านระหว่าง 3.78 ถึง 4.42 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X}$ = 4.42, S.D. = 0.39) รองลงมา คือ ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ ($\bar{X}$ = 4.06, S.D. = 0.50) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านทักษะทางปัญญา ($\bar{X}$ = 3.78, S.D. = 0.60) ตามลำดับด้านอัตลักษณ์บัณฑิตของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี ชัยนาท ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 (S.D. = 0.64) โดยมีค่าเฉลี่ยแต่ละด้านระหว่าง 3.64 ถึง 4.17 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการให้บริการด้วยใจ ($\bar{X}$ = 4.17, S.D. = 0.66) รองลงมา คือ ด้านการให้ผู้รับบริการมีส่วนร่วม ($\bar{X}$ = 3.91, S.D. = 0.54) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการใช้ภูมิปัญญา ($\bar{X}$ = 3.64, S.D. = 0.57) และผลการประเมินด้านการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 พบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.10, S.D. = 0.60) ดังตารางที่ 1

4. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิตกับคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และอัตลักษณ์หลักสูตร

พยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี
คาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิตกับคุณภาพบัณฑิตมีความ
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้สามารถสรุปและอภิปรายผล
ตามลำดับหัวข้อดังนี้ ความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิต
และการเปรียบเทียบระหว่างความคาดหวังกับคุณภาพ
บัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิการศึกษาระดับ
ปริญญาตรีที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2559
จากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท

ด้านความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิตคุณลักษณะ
บัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี
โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.66, S.D. =
0.31) โดยด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังสูงสุด
คือ ด้านปัญญา ($\bar{X}$ = 4.90, S.D. = 1.23) สำหรับ
ความคาดหวังด้านที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมาจาก
ความสามารถด้านปัญญา คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม
($\bar{X}$ = 4.73, S.D. = 0.34) สอดคล้องกับผลการวิจัย
ของนันทิดา เพชรภรณ์ (2553) พบว่าความคาดหวัง
ของผู้ใช้บัณฑิตโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.00,
S.D. = 0.33) การที่ใช้บัณฑิตมีความคาดหวัง
ตามกรอบมาตรฐานการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐาน
คุณวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ในระดับมากที่สุด
โดยเฉพาะมีความต้องการให้บัณฑิตมีทักษะทางปัญญา
มากที่สุด เป็นเพราะว่าวิชาชีพพยาบาลจำเป็นต้อง
อาศัยความรู้ทั้งในด้านวิทยาศาสตร์ทางการแพทย์
และศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะโรค สาเหตุ
ของโรค การวินิจฉัยการพยาบาล การวางแผน
การพยาบาล การลงมือปฏิบัติ และประเมินผล
การพยาบาล ซึ่งทุกขั้นตอนเป็นองค์ประกอบของทักษะ
ทางปัญญา จึงมีความคาดหวังให้บัณฑิตมีคุณภาพ

ชัยนาท ปีการศึกษา 2559 พบว่า ค่าเฉลี่ยความ
เพราะถ้าหากบัณฑิตสามารถทำงานเต็มที่แล้วจะส่งผล
ให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพตามมาอย่างแน่นอน (Victor
H. Vroom, 1990) การที่ใช้บัณฑิตมีความคาดหวัง
ด้านคุณธรรมจริยธรรมในระดับมากที่สุด รองจาก
ความสามารถด้านปัญญา เป็นเพราะว่าวิชาชีพ
ทางการพยาบาลต้องปฏิบัติงานภายใต้จรรยาบรรณ
วิชาชีพ จำนวน 9 ข้อ อย่างเคร่งครัด ได้แก่
ความซื่อสัตย์ ความเมตตา กรุณา ความมีระเบียบวินัย
ความเสียสละ ความรับผิดชอบ ความสุภาพอ่อนโยน
ความเคารพในความเป็นมนุษย์ของบุคคลอื่น ความ
อดทน และรู้จักสามัคคี (มณี อากานันท์กุล วรณภา
ประไพพานิช สุปานี เสนาดิสัย และพิศสมัย ורתัย,
2557)

ความคาดหวังคุณภาพบัณฑิตด้านการเรียนรู้ใน
ศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.59,
SD=0.44) เป็นเพราะว่า ในการให้บริการทางการ
พยาบาล พยาบาลจำเป็นต้องมีความคิดสร้างสรรค์
มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรมด้านสุขภาพได้
อาศัยความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การตัดสินใจ
ที่ต้องใช้ข้อมูลอย่างครบถ้วน การทำงานเป็นทีมร่วมกับ
ผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยเฉพาะการมีความสามารถ
ในการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ
ในการแก้ปัญหาทางการพยาบาลได้

ความคาดหวังอัตลักษณ์ของบัณฑิตวิทยาลัย
พยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาทที่สำเร็จการศึกษา
ในปีการศึกษา 2559 พบว่า คะแนนเฉลี่ยโดยรวมอยู่ใน
ระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.61, SD=0.44) เมื่อพิจารณา
รายด้านพบว่า ความคาดหวังอัตลักษณ์บัณฑิตด้านการ
ดูแลด้วยใจมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ = 4.72,
SD=.42) การที่ใช้บัณฑิตมีความคาดหวังด้านการดูแล
ด้วยใจมากที่สุด เป็นเพราะว่าการปฏิบัติการพยาบาล

การดูแลผู้รับบริการให้มีคุณภาพนั้น พยาบาลต้องมียุติใจเอื้ออาทร รับฟังความคิดเห็นและความทุกข์ของผู้รับบริการและบุคคลอื่น ให้การดูแลด้วยความเต็มใจ ไม่เลือกให้บริการโดยอาศัยความแตกต่างของบุคคล ให้การดูแลด้วยจิตบริการและไม่ทอดทิ้งผู้บริการ

คุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2559 จากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาทโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.09, SD=0.44$) โดยด้านคุณธรรมจริยธรรมมีคะแนนสูงสุด ในขณะที่ทักษะทางปัญญามีคะแนนต่ำที่สุด สอดคล้องกับการศึกษาของสุทธา สงวนสัจ และคณะ (2559) ที่พบว่าคุณภาพบัณฑิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรมีคะแนนด้านคุณธรรมจริยธรรมสูงสุด และทักษะทางปัญญามีคะแนนต่ำที่สุดเช่นกัน การที่คุณภาพบัณฑิตด้านคุณธรรม จริยธรรม มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด อาจเป็นเพราะว่าได้มีการจัดการเรียนการสอนที่สอดแทรกด้านคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักศึกษาในทุกรายวิชาทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ทำให้บัณฑิตได้รับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพและความรับผิดชอบทั้งจากการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร ตั้งแต่แรกเข้ามาเป็นนักศึกษาพยาบาลอย่างต่อเนื่องก่อนเป็นบัณฑิต (ศุภิกา ภูมิโคกรักษ์ อัจฉรา สุคนธสรณ์ อัญญารัตน์ ว่องวิริยะพันธ์ ธนยาภรณ์ เหลียวตระกูล และวัชรินาคะป้า, 2559) สำหรับคุณภาพบัณฑิตด้านทักษะทางปัญญามีคะแนนต่ำที่สุดนั้นอาจเป็นเพราะการจัดการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีการออกแบบการเรียนและกิจกรรมให้นักศึกษาเกิดการพัฒนาทักษะด้านปัญญายังไม่มากพอ

คุณภาพบัณฑิตตามอัตลักษณ์วิทยาลัยฯ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.03, SD=.50$) โดยมีด้านการดูแลด้วยใจที่มีคะแนนสูงสุด และด้านการใช้ภูมิปัญญามีคะแนนน้อยที่สุด สอดคล้องกับการศึกษาของสุทธา สงวนสัจ และคณะ (2559) พบว่าคุณภาพด้านการดูแลด้วยใจมีคะแนนสูงสุด และด้านการใช้ภูมิปัญญา มีคะแนนต่ำที่สุดเช่นกัน การที่คุณภาพด้านการดูแลด้วยใจมีคะแนนสูงสุด เนื่องจากหลักสูตรได้เน้นการจัดการเรียนการสอนที่สอดแทรกการให้บริการด้วยใจ/การพยาบาลด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ในเกือบทุกรายวิชา นอกจากนี้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อพัฒนาศักยภาพนักศึกษาให้เป็นบัณฑิตตามอัตลักษณ์ เช่น โครงการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิต โครงการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของการก้าวเข้าสู่วิชาชีพ กิจกรรมด้านจิตอาสา สำหรับอัตลักษณ์ด้านการใช้ภูมิปัญญามีคะแนนต่ำสุด อาจเกิดจากที่วิทยาลัยฯ กำหนดอัตลักษณ์วิทยาลัยที่เน้นการนำภูมิปัญญาไปใช้ในการดูแลสุขภาพในช่วง 2 ปี ที่ผ่านมา ยังขาดการจัดทำแผนกลยุทธ์อย่างเป็นรูปธรรม และอาจารย์ผู้สอนในแต่รายวิชายังขาดการนำเนื้อหาความรู้ภูมิปัญญาไปสอดแทรกในการเรียนการสอน

คุณภาพบัณฑิตด้านการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90, SD=0.60$) โดยพบว่าคุณภาพบัณฑิตด้านความคิดสร้างสรรค์และคิดอย่างมีวิจารณญาณมีคะแนนต่ำที่สุด เป็นเพราะว่า ครูผู้สอนยังขาดประสบการณ์เรื่องการสอนที่ช่วยพัฒนาบัณฑิตให้มีความรู้ประสบการณ์ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ การสร้างนวัตกรรมสุขภาพ ส่งผลให้มีการเรียนการสอนที่ช่วยพัฒนาทักษะด้านดังกล่าวค่อนข้างน้อย

การเปรียบเทียบความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิตและคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐาน

การเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ อัตลักษณ์ฯ และเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างนัยสำคัญทางสถิติในทุกด้าน

ดังนั้น วิทยาลัยฯ จำเป็นต้องเร่งรัดให้มีการพัฒนาการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อให้บัณฑิตมีคุณภาพตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยเฉพาะทักษะทางปัญญา ที่ผู้ใช้บัณฑิตมีความคาดหวังสูงสุดแต่คุณภาพบัณฑิตอยู่ในระดับคะแนนที่ต่ำที่สุด ควรมีการพัฒนาครูผู้สอน มีการวางแผนและจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ช่วยเพิ่มความสามารถทางปัญญา ซึ่ง สกอ. ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ระดับปริญญาตรี เอาไว้ดังนี้ 1) การมีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดแบบองค์รวมคิดสร้างสรรค์และคิดอย่างเป็นระบบ 2) ความสามารถวิเคราะห์ปัญหา รวมทั้งประยุกต์ความรู้ทักษะ และการใช้เครื่องมือที่เหมาะสมกับการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม 3) ความสามารถสืบค้น รวบรวม ศึกษาวิเคราะห์ และสรุปประเด็นปัญหาเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และ 4) การใช้ประสบการณ์ทางภาคปฏิบัติมาหาแนวทางใหม่ในการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม ดังนั้น ควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการแสวงหาข้อมูลด้วยตนเอง วิเคราะห์และสร้างความหมายของข้อมูล จัดระเบียบความรู้ ข้อมูลหรือจัดโครงสร้างความรู้ด้วยตนเอง (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา, 2544) โดยมีวิธีการสอนที่นิยมใช้ ได้แก่ การสอนแบบสาธิต การสอนแบบทดลอง การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง การสอนโดยใช้บทบาทสมมติ การสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลักการสอนแบบแก้ปัญหาและการสอนโดยใช้โครงงานเป็นต้น (ทีศนา แคมมณี, 2557)

คุณ ภาพ ด้าน อัตลักษณ์ ของวิทยาลัยฯ ควรส่งเสริมให้มีการนำความรู้ภูมิปัญญาเข้าไปสอดแทรกในการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือบูรณาการการเรียนการสอนกับพันธกิจการบริการวิชาการ การวิจัยและทำนุบำรุง ศิลปะและวัฒนธรรมด้านการใช้ภูมิปัญญาในการส่งเสริมสุขภาพโดยให้นักศึกษามีส่วนร่วมเพื่อพัฒนา อัตลักษณ์ด้านดังกล่าว

ด้านการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ควรมีการทบทวนกลยุทธ์ในการสอน โดยการพัฒนาครูผู้สอนให้มีทักษะการสอนที่ช่วยทำให้บัณฑิตมีทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ ดังต่อไปนี้ 1) เปิดกว้างในความคิดเห็นร่วมกันสร้างความเข้าใจ ปรับปรุงวิเคราะห์ และประเมินมุมมอง เพื่อพัฒนาความเข้าใจเกี่ยวกับความคิดอย่างสร้างสรรค์ 2) การทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ การยอมรับมุมมองใหม่และให้มองความล้มเหลวเป็นโอกาสการเรียนรู้ และ 3) การประยุกต์สู่นวัตกรรมที่มีการลงมือปฏิบัติตามความคิดสร้างสรรค์ให้ได้ผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรม รวมทั้งส่งเสริมให้นักศึกษามีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา อาทิ การคิดแบบเป็นเหตุเป็นผล การคิด กระบวนการระบบ (systems thinking) โดยวิเคราะห์ การมีปฏิสัมพันธ์กันของแต่ละปัจจัย จนเกิดผลในภาพรวม วิเคราะห์และประเมินข้อมูลหลักฐาน การโต้แย้ง การกล่าวอ้างอิงเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ และการฝึกแก้ปัญหาที่ไม่คุ้นเคยทั้งในแนวทางที่ยอมรับกันทั่วไปและแนวทางที่แตกต่างจากการยอมรับเป็นต้น (วิจารณ์ พานิช, 2555)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอาจารย์ประจำและอาจารย์ผู้สอนนำผลการศึกษาคำคาดหวังและคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานการเรียนรู้ อัตลักษณ์ของวิทยาลัยและการเรียนรู้ตามศตวรรษที่ 21 ที่ควรพัฒนา/ปรับปรุง มาเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการศึกษาในการจัดการเรียนการสอน กิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อสามารถพัฒนาบัณฑิตได้ให้เป็นไปตามคำคาดหวังของผู้ใช้บัณฑิตให้มีคุณภาพในการปฏิบัติงานในวิชาชีพต่อไป

2. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอนควรส่งเสริมและเพิ่มเติมการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมพัฒนาทักษะด้านปัญญา การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดสร้างสรรค์โดยมุ่งเน้นให้นักศึกษามีการสืบค้น สร้างความรู้ด้วยตนเองและแลกเปลี่ยนความรู้กับบุคคลอื่น เช่น การสอนแบบสืบ การเรียนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานการสอนโดยใช้แผนภูมิโน้ตทัศน์ การสอนแบบสร้างสรรค์การเรียนรู้แบบใช้โครงงานเป็นฐาน

3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอนควรส่งเสริมและเพิ่มเติมการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมพัฒนาทักษะด้านการใช้ภูมิปัญญาและ

การส่งเสริมสุขภาพ ได้แก่ การเรียนรู้โดยการสืบค้น ภูมิปัญญาชาวบ้านในชุมชน เรียนรู้วิถีชุมชน และบูรณาการการใช้ภูมิปัญญาและการส่งเสริมสุขภาพในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร

4. วิทยาลัยฯ ยังควรคงไว้ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ส่งเสริมและปลูกฝังด้านคุณธรรม จริยธรรม ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ความรับผิดชอบ การให้บริการด้วยใจอย่างต่อเนื่อง โดยบูรณาการควบคู่กับความรู้ ทักษะด้านวิชาชีพ เพื่อให้นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาออกไปเป็นพลเมืองที่ดี มีจรรยาบรรณของวิชาชีพ และสะท้อนอัตลักษณ์ของวิทยาลัยได้อย่างโดดเด่น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบคำคาดหวังและคุณภาพบัณฑิต อัตลักษณ์ และการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของผู้ใช้บัณฑิต ในช่วงเวลา 3 ปีย้อนหลัง

2. ควรมีการศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต อัตลักษณ์ของบัณฑิต และการเรียนรู้ตามศตวรรษที่ 21

เอกสารอ้างอิง

- จิตราพร ลีละวัฒน์. (2559). การพัฒนาบัณฑิตให้เป็นมืออาชีพ: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยศรีปทุม. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ทศนา แคมมณี. (2557). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 18). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นันทิศา เพชรภรณ์. (2553). คำคาดหวังของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ปี การศึกษา 2553 สาขาวิชาการตลาดวิทยาลัยราชพฤกษ์. กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยราชพฤกษ์.

- บุษยา วงษ์สวัสดิกุล, ทศพล ปราชญ์ปรีชา และสวณ วงษ์สวัสดิกุล. (2558). **ความคาดหวังความสามารถหลักในการทำงานของนิสิต นักศึกษาสหกิจศึกษา ในทรรศนะของนิสิต นักศึกษา และผู้ประกอบการกลุ่มวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี**. ค้นเมื่อ ตุลาคม 23, 2561, จาก <https://www.tci-thaijo.org/index.php/jitubru/article/view/58135>
- มณี อากานันท์กุล วรรณภา ประไพพานิช สุภาณี เสนาดีสัย และพิศสมัย อรทัย (2557). **จริยธรรมในการปฏิบัติการพยาบาลของพยาบาลไทยตามการรับรู้ของผู้บริหารทางการพยาบาล**. **วารสารสภาการพยาบาล**, 29 (2), 5-20.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2544). **การพัฒนาการเรียนการสอนทางการอุดมศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3)**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). **วิธีการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- ศุจิภา ภูมิโคกรักษ์ อัจฉรา สุคนธสรณ์ อัญญรัตน์ ว่องวิริยะพันธ์ ธันยาภรณ์ เหลียวตระกูล และวัชร นาคะป่า. (2559). **คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามมุมมองของผู้ใช้บัณฑิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่**. **พยาบาลสาร**, 43 (ฉบับพิเศษ), 151-161.
- สุทิศา สงวนสัจ, มณฑาทิพย์ สุรินทร์อาภรณ์, จารุณี จาดพุ่ม, ทิพวรรณ ตั้งวงศ์กิจ และสุวัฒนา เกิดม่วง. (2559). **คุณภาพและอัตลักษณ์ของบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนีเขื่อนนาท ปีการศึกษา 2558**. เขื่อนนาท: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนีเขื่อนนาท.
- Best, J. W. (1997). **Research in Education (3rd ed.)**. Englewood Cliffs N.J.: Prentice-Hall.
- Vroom, V. H. (1990). **Manage people not personnel: Motivation and performance appraisal**. Boston: Harvard Business School Press.

การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เสริมการเรียนรู้ เรื่องมวยไทยโบราณลพบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี

The Development of Electronic Books for Learning Ancient Thai boxing Lopburi For students in Mathayom 3, Lopburi Provincial Education Office.

ศราวุธ ศรียา

สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

kathavut Sriya

Physical Education, Thepsatri Rajabhat University,

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ พัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เสริมการเรียนรู้ เรื่องมวยไทยโบราณลพบุรี ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน และเพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจทางการเรียน ประชากรในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลพบุรีรวมจำนวน 68 คน ประกอบด้วย โรงเรียนโคกเจริญวิทยา 24 คน โรงเรียนชัยบาดาลวิทยา 29 คน โรงเรียนยางรากวิทยา 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เสริมการเรียนรู้ เรื่องมวยไทยโบราณลพบุรี แบบฝึกหัดท้ายบทเรียน และแบบทดสอบสถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เสริมการเรียนรู้ เรื่องมวยไทยโบราณลพบุรี ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าเท่ากับ 86.12/89.92 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ และผลการวิจัยเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจทางการเรียน พบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียน คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน เท่ากับ 9.87 คะแนน และเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 19.83 คะแนน นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจสูงขึ้นโดยในภาพรวมมีคะแนนพัฒนาการคิดเป็นร้อยละ 41.12

คำสำคัญ: หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ / มวยไทยโบราณลพบุรี

ABSTRACT

The purposes of this research were to develop electronic books to supplement learning on Muay Thai Boran Lopburi to reach the standard benchmark and to compare the knowledge and understanding of learning. The population of this study was 68 students in Mathayomsuksa 3 in the schools under Lopburi Provincial Education Office, namely, Khok Charoenvit School, 24

students; Chai Badan Witthaya School, 29 students; and Yang Rak Witthaya 15 students. The tools used in research were an electronic book for learning supplement on Muay Thai Boran Lopburi, drills at the end of the lessons and a test. The data were analyzed in terms of mean and standard deviation.

The findings:

The Electronic Book to supplement learning on Muay Thai Boran Lopburi which was constructed showed a level of 86.12 / 89.92 which was higher than the 80/80 criterion and the comparison of the knowledge and understanding of learning showed that the posttest scores were higher than the pre-test scores, the pre-test scores = 9.87 and posttest scores = 19.83, that is, the students had a higher level of understanding and the overall development score was 41.12 percent.

Keywords: the electronic book / Muay Thai boran Lopburi

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 6 กล่าวว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” และมาตรา 7 “ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้อง เกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม และของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง กระทรวงศึกษาธิการ (2553: 3-4)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้เน้นถึงการสืบสานทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นศิลปวัฒนธรรม การกีฬาไทยและการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาได้กำหนดให้ผู้เรียนเข้าใจในประวัติศาสตร์ของชาติไทยและภูมิใจในความเป็นไทย โดยมีจิตตานุรักษ์กีฬาภูมิปัญญาไทยมีคุณธรรมและจริยธรรมในการดำรงชีวิต ซึ่งจะเห็นได้ว่า หากมีการจัดการเรียนการสอนมวยไทยในสถานศึกษาอย่างกว้างขวางก็จะสามารถพัฒนาผู้เรียน ให้มีคุณลักษณะดังกล่าวตรงตามที่หลักสูตรกำหนดให้

จะเห็นได้ว่ากระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชาติ มวยไทยซึ่งถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษ เป็นมรดกตกทอดอย่างยั่งยืน จำเป็นจะต้องศึกษารากเหง้า

ของมวยไทย พัฒนาการของมวยไทย เพื่อฟื้นฟูภูมิปัญญา มวยไทยโบราณ ฟื้นฟูเอกลักษณ์ของมวยไทย ฟื้นฟู อัตลักษณ์ของมวยไทยโบราณ สืบสาวเรื่องราวอดีต ของมวยไทยโบราณ ค้นหาประวัติความเป็นมา ของมวยไทยโบราณ ค้นหาคุณค่าอันบูรณาการอยู่ใน วิถีไทยของมวยไทยโบราณ นำมาประยุกต์สืบทอดคุณค่า ของมวยไทยโบราณให้เหมาะสมกับสังคมปัจจุบัน โพธิ์สวัสดิ์ แสงสว่าง (2557:3) มวยไทยโบราณลพบุรี จัดเป็นมวยไทยโบราณอีกสายหนึ่ง ซึ่งจรัสเดช อุติต และคณะ (2556: 2) ได้กล่าวว่า การอนุรักษ์และ สืบสานองค์ความรู้มวยไทย เป็นสิ่งสำคัญต่อเยาวชน คนรุ่นใหม่ ให้มีจิตสำนึกความเป็นไทย ปกป้องรักษา มวยไทย ซึ่งเป็นมรดกทางภูมิปัญญากีฬาไทย ของมวยไทย 5 สาย ซึ่งประกอบด้วย มวยไทยสายไชยา มวยไทยสายโคราช มวยไทยสายลพบุรี มวยไทย สายท่าเสาและพระยาพิชัย และมวยไทยสายพลศึกษา

เอกลักษณ์ของมวยไทยโบราณลพบุรี เป็นมวย ที่ชกฉลาด รุกรับคล่องแคล่วว่องไว ต่อยหมัดตรงได้ แม่นยำ เรียนลักษณะการต่อมวยแบบนี้ว่า มวยเกี่ยว ซึ่งหมายถึง มวยที่ใช้ชั้นเชิงเข้าทำคู่ต่อสู้ โดยใช้กลวง มากมายจะเคลื่อนตัวอยู่เสมอ หลอกล่อหลบลูกได้ดี สายตาดี รุกรับและออกอาวุธ หมัด เท้า เข่า ศอก ได้อย่างรวดเร็ว สมกับฉายาฉลาดลพบุรี เอกลักษณ์ ที่เห็นชัดอีกประการหนึ่งก็คือ มีการพันมือครึ่งแขน แต่ที่เด่นและแปลกกว่ามวยสายอื่นๆ ก็คือ การพันคาด ทับข้อเท้า ซึ่งเป็นเอกลักษณ์เฉพาะมวยลพบุรี ชนทัต มงคลศิลป์ (2550: 50)

ในปัจจุบันมวยไทยจัดเป็นกิจกรรมพลศึกษา อย่างหนึ่งที่ได้มีการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ทั้งระดับ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และรวมถึง ระดับอุดมศึกษาการเรียนมวยไทยที่ผ่านมา ยังไม่ได้ผล เท่าที่ควร เพราะมีปัญหาและอุปสรรค เช่น มีสื่อเสริม

การเรียนรู้ไม่หลากหลาย วัสดุที่น่าสนใจในบทเรียน นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องมวยไทยโบราณน้อย โดยเฉพาะมวยไทยโบราณลพบุรี ซึ่งเป็นมวยไทย โบราณหนึ่งในตำนานมวยโบราณของไทย ผู้วิจัย ในฐานะครูมวยไทยในจังหวัดลพบุรี ได้เห็นความสำคัญ ของการอนุรักษ์และสืบสานองค์ความรู้มวยไทย โบราณลพบุรีให้คงอยู่กับเยาวชนในท้องถิ่น และ เล็งเห็นถึงความสำคัญในการเพิ่มแหล่งการเรียนรู้ ที่มีความหลากหลายมากขึ้น เพื่อให้ตอบสนองความ ต้องการเรียนรู้ที่ทันสมัย จึงได้นำเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์มาใช้ในการเรียนการสอน

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์จัดว่าเป็นนวัตกรรม รูปแบบหนึ่งของสื่อการเรียนการสอนในปัจจุบัน ซึ่งเป็นรูปแบบของสื่อการเรียนการสอนที่นำ คอมพิวเตอร์เข้ามามีส่วนร่วมในการเรียนการสอน เป็นการเพิ่มแรงจูงใจให้แก่ผู้เรียนจากการนำเสนอ ที่หลากหลายสร้างความสนใจที่ดีให้กับผู้เรียน และเป็น การส่งเสริมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมาก ยิ่งขึ้น ณพชนก สุวรรณมณี (2557: 2) สอดคล้องกับ วารุณี คงวิมล (2559: 1-2) ที่ได้กล่าวไว้ว่า เทคโนโลยี เข้ามามีความสำคัญควบคู่ไปกับการเรียนการสอน หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-Book) เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ที่มีประสิทธิภาพ และมีประโยชน์อย่างมาก ในการถ่ายทอดความรู้ความชำนาญเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ และการอบรม ผู้เรียนจะได้รับความรู้ ความก้าวหน้า ในการเรียนของตน บางส่วนจะมีการประเมินและ ประยุกต์ตามรูปแบบการเรียนรู้ของแต่ละคน หนังสือ อิเล็กทรอนิกส์ เป็นสื่อที่รวมเอาจุดเด่นของสื่อแบบ ต่างๆ มารวมในสื่อเดียวกัน คือ สามารถแสดงภาพ แสง เสียง ภาพเคลื่อนไหว และการมีปฏิสัมพันธ์กับ ผู้ใช้ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการเรียนรู้ และเข้าใจ เนื้อหาวิชาได้เร็วขึ้น

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นนี้ ผู้วิจัยในฐานะผู้สอนและมีประสบการณ์การถ่ายทอดความรู้ในวิชามวยไทย โดยเฉพาะได้ศึกษามวยไทยโบราณ (สายมวยลพบุรี) ซึ่งถือว่าเป็นมวยที่อยู่ในจังหวัดลพบุรีแห่งนี้ เพื่อไม่ให้หายสาบสูญหรือขาดการอนุรักษ์และฟื้นฟูดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของภูมิปัญญาท้องถิ่นในศิลปะการต่อสู้มวยไทยโบราณสายนี้ ประกอบกับหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนรายวิชามวยไทยถูกบรรจุให้มีการเรียนการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เสริมการเรียนรู้เรื่องมวยไทยโบราณลพบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี เพื่อหาคุณภาพ ประสิทธิภาพ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์และเป็นแนวทางในการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เสริมการเรียนรู้ เรื่องมวยไทยโบราณลพบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจ การใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เสริมการเรียนรู้ เรื่องมวยไทยโบราณลพบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

ลพบุรี ปีการศึกษา 2561 ที่เรียนวิชามวยไทยภาคเรียนที่ 2 จำนวนนักเรียน 68 คน จำนวน 3 แห่ง ประกอบด้วย โรงเรียนโคกเจริญวิทยา 24 คน โรงเรียนชัยบาดาลวิทยา 29 คน และโรงเรียนยางรากวิทยา 15 คน

2. ขอบเขตของเนื้อหา

เอกสารประกอบการเรียนเรื่องมวยไทยโบราณลพบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยใช้วิธีการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi Experimental research) ซึ่งมีขั้นตอนในการวิจัยตามวัตถุประสงค์ในการวิจัยประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เสริมการเรียนรู้ เรื่องมวยไทยโบราณลพบุรี

1. ศึกษาข้อเท็จจริงด้านเนื้อหาเรื่องมวยไทยโบราณลพบุรี จากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องมวยไทยโบราณลพบุรี

2. เรียบเรียงเนื้อหาเรื่องมวยไทยโบราณลพบุรี เป็นร้อยแก้ว ใช้ภาษาง่าย ๆ กะทัดรัด ใช้ประโยคไม่ซับซ้อน และรักษาเค้าโครงเรื่องเดิมไว้ และสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ลักษณะภาพประกอบ มีคำบรรยายประกอบ

3. นำหนังสือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่ รองศาสตราจารย์ปราโมทย์ จันทร์เรือง ผู้ช่วยศาสตราจารย์กิตติ โพธิ์ศรีสูง และอาจารย์ชนทัต มงคลศิลป์

ตารางที่ 1 การประเมินความเหมาะสมของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เสริมการเรียนรู้เรื่องมวยไทยโบราณลพบุรี จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน โดยที่คำตอบมี 5 ระดับ คือ มากที่สุด 5 มาก 4 ปานกลาง 3 น้อย 2 และน้อยที่สุด 1 ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ดังนี้

รายการ	ความคิดเห็น			$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1. ด้านเนื้อหาและการนำเสนอ	4.05	4.25	4.60	4.30	0.58	เห็นด้วยมาก
2. ด้านภาพ เสียง การใช้ภาษา	4.30	4.80	4.15	4.42	0.61	เห็นด้วยมาก
3. ด้านกราฟิกและการออกแบบจอภาพ	4.65	4.62	4.82	4.70	0.78	เห็นด้วยมาก
4. ด้านการจัดการในบทเรียน	4.14	4.40	4.00	4.18	0.52	เห็นด้วยมาก
ทั้งหมด	4.28	4.52	4.39	4.40	0.62	เห็นด้วยมาก

จากตารางที่ 1 พบว่าผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าความเหมาะสมของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เสริมการเรียนรู้เรื่องมวยไทยโบราณลพบุรี ด้านกราฟิกและการออกแบบจอภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.78) ส่วนด้านการจัดการในบทเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.52) แต่โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, S.D.= 0.62)

4. ตรวจสอบด้านเนื้อหาและการนำเสนอ ด้านภาพ เสียง การใช้ภาษา ด้านกราฟิกและการออกแบบจอภาพ และการจัดการในบทเรียน ผลการตรวจสอบพบว่า มีประเด็นที่ควรปรับปรุง เช่น ด้านการจัดการในบทเรียน ได้นำคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์ปรับปรุงนำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เสริมการเรียนรู้เรื่องมวยไทยโบราณลพบุรี ที่ผ่านการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิ และได้แก้ไขแล้วไปทดลองใช้เพื่อหาประสิทธิภาพ โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (One to One Testing) โดยนำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องมวยไทย

โบราณลพบุรี ทดลองกับนักเรียนที่ไม่เคยเรียนเนื้อหา มาก่อน เพื่อหาข้อบกพร่องแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข นักเรียนที่ทดลองเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหมีวิทยา อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ปีการศึกษา 2561 จำนวน 3 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากกลุ่มนักเรียนที่มีระดับผลการเรียนเฉลี่ยต่ำปานกลางและสูง ระดับละ 1 คน โดยใช้เกณฑ์กำหนดระดับผลการเรียน ดังนี้

1. นักเรียนที่มีระดับผลการเรียนเฉลี่ยต่ำ หมายถึง นักเรียนที่มีระดับผลการเรียน 2.00 ลงมา
2. นักเรียนที่มีระดับผลการเรียนเฉลี่ยปานกลาง หมายถึง นักเรียนที่มีระดับผลการเรียน 2.00 ถึง 2.99
3. นักเรียนที่มีระดับผลการเรียนเฉลี่ยสูง หมายถึง นักเรียนที่มีระดับผลการเรียน 3.00 ถึง 4.00

ขั้นที่ 2 ทดลองกับกลุ่มเล็ก (small group testing) โดยนำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องมวยไทยโบราณลพบุรี ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว จากข้อมูลที่ได้

จากการทดลองขั้นที่ 1 ทดลองกับนักเรียนที่ไม่เคยเรียนเนื้อหาใหม่มาก่อน นักเรียนที่ทดลองเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านชีวิทยา อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ปีการศึกษา 2561 จำนวน 9 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) จากกลุ่มนักเรียนที่มีระดับผลการเรียนเฉลี่ยสูง ปานกลางและต่ำ ระดับละ 3 คน โดยขั้นตอนและวิธีดำเนินการเหมือนการทดลองกับนักเรียนขั้นที่ 1 แล้วนำปัญหาและข้อบกพร่องไป ปรับปรุงแก้ไขต่อไป

ขั้นที่ 3 ทดลองกับกลุ่มใหญ่ (field testing) นำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เสริมการเรียนรู้เรื่องมวยไทย โบราณลพบุรี ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วจากข้อมูลที่ได้จากการทดลองขั้นที่ 2 ทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนท่าม่วงวิทยา อำเภوتاม่วง จังหวัดลพบุรี ปีการศึกษา 2561 จำนวน 30 คน เพื่อหาประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องมวยไทย โบราณลพบุรี ตามเกณฑ์ 80/80

ตอนที่ 2 การสร้างแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องมวยไทย โบราณลพบุรี

การสร้างแบบฝึกหัดท้ายบท

1. ศึกษาตำราเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวัดผลและประเมินผล จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการสร้างแบบฝึกหัดและเทคนิคการเขียนข้อสอบ

2. สร้างแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนตามเนื้อหาและจุดประสงค์ที่กำหนดไว้เป็นแบบฝึกหัด จำนวน 20 ข้อ

3. นำแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนที่สร้างขึ้นไปตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับจุดประสงค์ที่ ต้อง ก ร วั ด (index of Item – objective congruence หรือ IOC) จ า ก ก า ร พิจ า ร ณา

ของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน แต่ละท่านพิจารณาถึงความเห็นว่าคุณสมบัติข้อสอบแต่ละข้อวัดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องการวัดหรือไม่ ผลปรากฏว่าค่า IOC มีค่าระหว่าง 0.67 - 1.00 ซึ่งมีค่าสูงกว่า 0.50 ขึ้นไป ตามเกณฑ์ถือว่านำไปใช้ได้

การสร้างแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจทางการเรียน

1. ศึกษาตำราและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวัดผลและประเมินผล การสร้างแบบทดสอบและเทคนิคการเขียนข้อสอบ และศึกษาเนื้อหาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องมวยไทยโบราณลพบุรี และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้เป็นข้อสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

2. นำแบบทดสอบตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้ ดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับจุดประสงค์ที่ ต อ ง ก ร วั ด (index of item objective Congruence หรือ IOC) จ า ก ก า ร พิจ า ร ณา ของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน แต่ละท่านพิจารณาถึงความเห็นว่าคุณสมบัติข้อสอบแต่ละข้อวัดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องการวัดหรือไม่ ผลปรากฏว่าค่า IOC มีค่า ระหว่าง -1.00 ถึง 1.00 ซึ่งมีค่าสูงกว่า 0.50 ขึ้นไป ตามเกณฑ์ ถือว่านำไปใช้ได้

3. นำแบบทดสอบที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนท่าม่วงวิทยา อำเภوتاม่วง จังหวัดลพบุรี ปีการศึกษา 2561 จำนวน 30 คน เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์แบบทดสอบที่สร้างขึ้น

4. นำแบบทดสอบที่ได้มาวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เพื่อคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย ตามเกณฑ์ความเหมาะสมของค่าความยากง่ายจะต้องไม่ยากหรือง่ายจนเกินไป

ค่า p จะมีค่าระหว่าง 0 ถึง 1.00 แต่เกณฑ์ความเหมาะสมมีค่า p ตั้งแต่ 0.20 ถึง 0.80 สำหรับค่าอำนาจจำแนก r จะมีค่าระหว่าง -1.00 ถึง 1.00 แต่เกณฑ์เหมาะสม มีค่า r ไม่ต่ำกว่า 0.20

5. นำแบบทดสอบที่ผ่านการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกแล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาความเที่ยงของแบบทดสอบ โดยวิธี KR -20 ของคูเดอร์ – ริชาร์ดสัน (Kuder – Richardson) ได้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับสมบูรณ์

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เสริมการเรียนรู้ เรื่อง มวยไทยโบราณลพบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี ผู้วิจัยได้ดำเนินการหาประสิทธิภาพ เพื่อต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทั้งในระหว่างการใช้ (E_1) และหลังสิ้นสุดการใช้ (E_2)

และเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจการเรียนรู้ในเรื่อง มวยไทยโบราณลพบุรี ภายหลังเรียนด้วยหนังสือเรียนอิเล็กทรอนิกส์เสริมการเรียนรู้จบแล้ว ได้ดำเนินการออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของหนังสือเรียนอิเล็กทรอนิกส์เสริมการเรียนรู้ เรื่อง มวยไทยโบราณลพบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่าประสิทธิภาพรวมของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง มวยไทยโบราณลพบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็น 86.12/89.92 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 ที่กำหนดไว้ และเป็นไปตามสมมุติฐานของการวิจัย ดังนั้น หนังสือเรียนอิเล็กทรอนิกส์เสริมการเรียนรู้เรื่อง มวยไทยโบราณลพบุรีที่สร้างขึ้น จึงมีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้ได้ ดังแสดงในภาพ



ภาพที่ 1 หน้าปกหนังสือเรียนอิเล็กทรอนิกส์

สารบัญ			
รายละเอียดทั่วไป	ก	ห้องงโยธา	12
สาระสำคัญ	ข	ขุนอักษะอังก	13
จุดประสงค์การเรียนรู้	ค	หัดคอเอวอัน	14
แบบทดสอบก่อนเรียน		เอววิเศษยา	15
		ขุนอักษะพาน	16
ประเมินผลในโรงเรียน		พระรามน้าวศร	17
ประเมินผลในโรงเรียน	1	การงเหวอหง	18
เอกสารแนบไทยโบราณ	6	จิรณวันแสนัน	19
เอกสารแนบ	11	พจนานวนยอน	20

ภาพที่ 2 หน้าสารบัญหนังสือเรียนอิเล็กทรอนิกส์

คำอธิบาย	แบบทดสอบก่อนเรียน
คลิกที่ตัวอักษรหน้าข้อที่ถูกต้องที่สุด	
1. คำว่า "ศิลปะและวัฒนธรรม" เป็นสิ่งแสดงออกอันเป็นมรดกของทุกชาติ ชาติใดมีศิลปะและวัฒนธรรมมากซึ่งได้นุรักษ์มาเนิ่นนานย่อมแสดงว่าประเทศนั้นเป็นอย่างไร	
ก. มีเอกราชของชาติ	
ข. มีวัฒนธรรมที่ทันสมัย	
ค. มีค่านิยมและเจตคติที่ดี	
ง. มีประวัติศาสตร์มายาวนาน	
	ถัดไป

ภาพที่ 3 แสดงตัวอย่างแบบทดสอบก่อนเรียนหนังสือเรียนอิเล็กทรอนิกส์



ภาพที่ 4 แสดงตัวอย่างเนื้อหาบทเรียนหนังสือเรียนอิเล็กทรอนิกส์

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจทางการเรียนภายหลังด้วยหนังสือเรียนอิเล็กทรอนิกส์เสริมการเรียนรู้ เรื่องมวยไทยโบราณลพบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน เท่ากับ 9.87 คะแนน และเฉลี่ยหลังเรียน เท่ากับ 19.83 คะแนน ดังนั้น นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยเท่ากับ 9.96 นั่นคือ ภายหลังการใช้หนังสือเรียนอิเล็กทรอนิกส์เสริมการเรียนรู้ เรื่อง มวยไทยโบราณลพบุรี แล้วนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจสูงขึ้นโดยในภาพรวมมีคะแนนพัฒนาการคิดเป็นร้อยละ 41.12

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของหนังสือเรียนอิเล็กทรอนิกส์เสริมการเรียนรู้ เรื่องมวยไทยโบราณลพบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี มีค่าเท่ากับ 86.12/89.92 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80

2. การเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจทางการเรียนวิชามวยไทย เรื่องมวยไทยโบราณลพบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน คิดเป็นคะแนนพัฒนาการ ร้อยละ 41.12

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย โดยใช้หนังสือเรียนอิเล็กทรอนิกส์เสริมการเรียนรู้ เรื่องมวยไทยโบราณลพบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี และแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ดังนี้

1. ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของหนังสือเรียนอิเล็กทรอนิกส์เสริมการเรียนรู้ เรื่อง มวยไทยโบราณลพบุรี แล้ว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเท่ากับ 86.12/89.92 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเป็นสื่อการเรียนรู้ที่นักเรียนแต่ละคนสามารถใช้ได้อย่างอิสระได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน เนื่องจากรูปแบบของหนังสือเสริมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นตามหลักเกณฑ์ในการสร้างหนังสือเรียนอิเล็กทรอนิกส์เสริมการเรียนรู้ ได้รับการตรวจสอบแก้ไขจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่างๆ เช่น ด้านเนื้อหาและการนำเสนอ ด้านภาพเสียงและการใช้ภาษา ด้านการออกแบบจอภาพ ด้านการจัดการในบทเรียน และผู้วิจัยได้นำหลักการสร้างหนังสือเรียนอิเล็กทรอนิกส์เสริมการเรียนรู้ โดยเลือกเนื้อเรื่องที่สำคัญ มีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้นักเรียนศึกษาหาความรู้เข้าใจง่าย ได้ข้อเท็จจริงในเนื้อหาสาระมีองค์ประกอบที่ทำให้หนังสือเรียนอิเล็กทรอนิกส์มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทรงศักดิ์ ธีระวงศนันท์ (2555, บทคัดย่อ) ได้พัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง แม่ไม้มวยไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียน ชุมชน บ้าน หลวง จังหวัด พะเยา จากผลการวิจัยพบว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.00/85.83 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เพราะว่าหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้ผ่านการตรวจสอบ ความตรงเชิงเนื้อหา การออกแบบ จากคณะผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาอย่างเป็นลำดับขั้นตอน จนได้สื่อที่มีประสิทธิภาพ

ดังนั้น ผลการวิจัยในครั้งนี้สรุปได้ว่าหนังสือเรียนอิเล็กทรอนิกส์เสริมการเรียนรู้ เรื่องมวยไทยโบราณลพบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี ซึ่งสร้างตามเกณฑ์

มาตรฐานมีประสิทธิภาพ 86.12/89.92 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. ผลการวิจัยเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจทางการเรียนของการใช้หนังสือเรียนอิเล็กทรอนิกส์เสริมการเรียนรู้ เรื่องมวยไทยโบราณลพบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี พบว่าคะแนนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียน เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะหนังสือเรียนอิเล็กทรอนิกส์เสริมการเรียนรู้ เรื่องมวยไทยโบราณลพบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี ได้ผ่านขั้นตอนการสร้างที่มีระบบและได้รับการตรวจสอบประเมินจากผู้เชี่ยวชาญในด้านต่างๆ ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะแนวทางและวิธีการนำเสนอให้เหมาะสม จึงทำให้มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด และสามารถนำไปใช้เป็นหนังสือเรียนอิเล็กทรอนิกส์เสริมการเรียนรู้ เรื่องมวยไทยโบราณลพบุรีแล้ว เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ให้กับผู้อ่านได้ตามจุดหมาย ตลอดจนเป็นการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ กระตุ้นและปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีให้เห็นคุณค่าของศิลปะแม่ไม้มวยไทย ในสิ่งที่ควรอนุรักษ์และส่งเสริมนายมวยไทยที่สืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษ เพื่อความภาคภูมิใจ และ หวัง แหน ให้ คง อยู่ เป็นเอกลักษณ์ของไทยตลอดไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธวัชชัย ส่องสว่าง (2551, บทคัดย่อ) การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่อง แม่ไม้มวยไทย 15 แม่ไม้มวยไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า หนังสือส่งเสริมการอ่านมีประสิทธิภาพ 82.33/81.23 เป็นไปตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 ที่กำหนดไว้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของการใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนคะแนนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ .05 และสวี่เนย์ (Sweeney, 1998, Abstract) ได้ทำการวิจัยการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ด้วยกลุ่มที่เรียนปกติ กับกลุ่มที่มีการเรียนเสริมด้วยคอมพิวเตอร์ ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มที่เรียนด้วยคอมพิวเตอร์จะมีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้นกว่ากลุ่มที่ไม่ได้เรียนเสริมด้วยคอมพิวเตอร์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการที่มีการใช้คอมพิวเตอร์เข้ามาช่วย ในการเรียนจะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้เพิ่มขึ้น จากการเรียนแบบปกติ

ดังนั้น ผลการวิจัยในครั้งนี้สรุปได้ว่า หนังสือเรียนอิเล็กทรอนิกส์เสริมการเรียนรู้ เรื่องมวยไทยโบราณลพบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สามารถใช้เป็นสื่อเสริมการเรียนรู้ ด้านความรู้ความเข้าใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้ที่สนใจหรือครูผู้สอนวิชามวยไทย ควรนำผลการวิจัยนี้ไปประยุกต์ใช้ในการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เสริมการเรียนรู้ เรื่องมวยไทยโบราณลพบุรีในเนื้อหาอื่น เพราะสามารถใช้เป็นสื่อเสริมการเรียนรู้ ด้านความรู้ความเข้าใจได้เป็นอย่างดี

2. ผู้ที่สนใจหรือครูผู้สอนที่มีหน้าที่ในการฝึกอบรมหรือจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชามวยไทยให้กับนักเรียน ควรนำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เสริมการเรียนรู้เรื่องมวยไทยโบราณลพบุรีนี้ไปใช้ เพื่อฝึกนิสัยให้เด็กรักการศึกษาค้นคว้า ตลอดจนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการสร้างหนังสือเสริมการเรียนรู้ในเนื้อหาอื่นๆ เกี่ยวกับมวยไทยสำหรับเด็ก

เพื่อฝึกนิสัยให้เด็กรักการศึกษาค้นคว้าตลอดจนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

2. ครอบงำด้านมวยไทย การร่ำร่ำไห้ครวญทักพะพันฐานมวยไทยสายอื่นๆ ที่สำคัญมาจัดสร้าง

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เสริมการเรียนรู้ นอกจากเด็กจะรักการศึกษาค้นคว้าแล้ว ยังเป็นการอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมและศิลปกรรมไว้สืบไป

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร : สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

จรัสเดช อุลิต และคณะ. (2556). **การจัดการความรู้มวยไทย 5 สาย**. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพมหานคร: กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม.

ชนทัต มงคลศิลป์. (2550). **มวยลพบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชามวยไทยศึกษา วิทยาลัยมวยไทยศึกษาและการแพทย์แผนไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.

ณพชนก สุวรรณมณี. (2557). **การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ ตามหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนตึกบุกพังงาวิทยายน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา วิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ทรงศักดิ์ ชีระวงศนันท์. (2555). **การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องแม่ไม้มวยไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนชุมชนบ้านหลวง จังหวัดพะเยา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชามวยไทยศึกษา วิทยาลัยมวยไทยศึกษาและการแพทย์แผนไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.

ธวัชชัย ส่องสว่าง. (2551). **การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง แม่ไม้มวยไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชามวยไทยศึกษา วิทยาลัยมวยไทยศึกษาและการแพทย์แผนไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.

โพธิ์สวัสดิ์ แสงสว่าง. (2557). **มวยไทยโบราณ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชามวยไทยศึกษา วิทยาลัยมวยไทยศึกษาและการแพทย์แผนไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.

วารุณี คงวิมล. (2559). **การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-Book) เรื่อง การใช้โปรแกรม PHOTOSHOP เพื่อผลิตสื่อการสอน สำหรับครูระดับประถมศึกษา**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

Sweeney, Latanya. (1998). **Power learning using computer as teaching machines**. ค้นเมื่อ พฤษภาคม 28, 2561, จาก <http://privacy.cs.cmu.edu./cpius/study.html>,

การศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

Feasibility Study of establishing a Faculty of Law, Kanchanaburi Rajabhat University

ศศิวิมล ช่วยดำรงค์

สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

Sasivimol Choudumrong

A Bachelor of Law, Faculty of Humanities and Social Sciences, Kanchanaburi Rajabhat University

บทคัดย่อ

การศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

การศึกษานี้ ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่ประกอบด้วยตัวแทนจากบุคลากรในหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องด้านกฎหมาย และผู้มีส่วนได้เสียกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต คือ ตัวแทนจากสภานายความ ตัวแทนจากสภาวิชาการ ตัวแทนจากสภามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ตัวแทนจากอาจารย์ประจำหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต ตัวแทนจากอาจารย์พิเศษหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต ตัวแทนจากนักวิชาการด้านนิติศาสตร์ในองค์กรของรัฐ และตัวแทนจากประชาชนซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแล้วจึงนำไปทำการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์โดยสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) โดยใช้วิธีเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งผลการวิจัยพบว่าไม่มีความเป็นไปได้ในการจัดตั้งคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี จากหลักการ TELOSH ทั้ง 6 ด้านประกอบด้วย ด้านเทคโนโลยีและระบบ ด้านงบประมาณ ด้านกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ด้านการบริหารจัดการ ด้านระยะเวลา และด้านบุคลากร

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่ต้องการจัดตั้งคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี สามารถทราบถึงองค์ประกอบที่ไม่มีความเป็นไปได้ในการจัดตั้งเป็นคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ตามหลักการ TELOSH และจะต้องเตรียมตัวอย่างใดเมื่อต้องการจะตั้งเป็นคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

คำสำคัญ : การศึกษาความเป็นไปได้, การจัดตั้ง, คณะนิติศาสตร์

ABSTRACT

The study aimed to study the feasibility of establishing the Faculty of Law, Kanchanaburi Rajabhat University. The sample consisted of representatives from government or private organizations involved in the law, the stakeholders with the teaching and learning law:

representatives from the Lawyers' Council, representatives from Academic Council, representatives from Kanchanaburi Rajabhat University, representative lecturers from Bachelor of Laws Program in Laws, representative guest Lecturers from Bachelor of Laws Program in Laws, representatives of legal scholars in state organizations, and representatives of the people related in Bachelor of Laws Program in Laws. The instrument used in the study was a questionnaire developed by the researcher, the data collected from in-depth interviews. Key informants were collected by using the selected method. Specifically (purposive sampling), it could be concluded that there was no possibility in the establishment of the Faculty of Law, Kanchanaburi Rajabhat University based on TELOSH Principles including six sides: Technology and System, Economic, Legal, operation, schedule and Human.

Related people who want to establish Faculty of Law, Kanchanaburi Rajabhat University are able to learn the components that are not possible to establish Faculty of Law, Kanchanaburi Rajabhat University based on TELOSH Principles and how to prepare to establish Faculty of Law, Kanchanaburi Rajabhat University.

Keywords: Feasibility Study, Establishment, Faculty of Law

บทนำ

มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี ถือเป็นแหล่งเรียนรู้และเป็นหลักทางวิชาการของท้องถิ่น ซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ปัจจุบันกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมในทุกๆ ด้านไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม หรือการเมือง ก่อให้เกิดผลกระทบทั้งเชิงบวกและเชิงลบ ในสาขาวิชาชีพต่างๆ ทั้งในหน่วยงานภาครัฐและเอกชน รวมทั้งส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น แต่ไม่ว่าสังคมจะเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใดสิ่งหนึ่งที่ไม่อาจปฏิเสธได้ คือ กฎหมายมีความสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้านของมนุษย์ นักนิติศาสตร์จึงเป็นวิชาชีพที่มีความจำเป็นเสมอ การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต จึงได้รับความสนใจจากนักเรียน นักศึกษาตลอดมา

ดังนั้น การศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี เพื่อตอบสนองความเปลี่ยนแปลงดังกล่าว โดยการกำหนดหลักสูตรที่ให้ความสำคัญในกฎหมายชาติพันธุ์ และสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นปัญหาอย่างมากในจังหวัดกาญจนบุรี และเป็นการสนองต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจท่องเที่ยวของจังหวัด อีกทั้งเน้นในส่วนของกฎหมายมหาชนสำหรับการปฏิบัติงานในหน่วยงานท้องถิ่น ประกอบกับในแต่ละปีมีนักเรียนที่จบการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายจำนวนมาก ในจังหวัดกาญจนบุรีและจังหวัดใกล้เคียงอย่างจังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดราชบุรี และจังหวัดนครปฐม ส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาและไม่ต้องการเดินทางไปไกลจากท้องถิ่นเดิม ด้วยเหตุผล

เรื่องค่าใช้จ่ายและความห่างไกลครอบครัว ในขณะที่ปัจจุบัน จังหวัดกาญจนบุรี แม้มีสถาบันระดับอุดมศึกษารองรับถึง 3 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี มหาวิทยาลัยมหิดล และมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น แต่มีสถาบันเดียวที่เป็นมหาวิทยาลัยของรัฐและมีหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

อย่างไรก็ตาม หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต ในมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ยังคงมีข้อจำกัดในด้านบริหารจัดการศึกษา ภาควิชาและความเป็นเอกภาพในด้านการบริหารจัดการ ทั้งด้านงบประมาณและบุคลากร เนื่องจากเป็นสาขาวิชาหนึ่งในคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์และการเปิดเป็นสาขานิติศาสตร์ซึ่งไม่ใช่คณะนิติศาสตร์นั้นไม่สามารถสนองต่อความต้องการของนักเรียนในพื้นที่ ทำให้นักเรียนในท้องถิ่นมีการย้ายหรือไปศึกษาต่อที่สถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดอื่นที่มีความพร้อมมากกว่าและตรงกับความต้องการของผู้เรียน ดังนั้น หากมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี มีการขยายเป็นคณะนิติศาสตร์แทนสาขาวิชานิติศาสตร์ในสังกัดคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จะสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนในท้องถิ่น ที่ได้เรียนในสถาบันที่มีศักยภาพมากขึ้น สามารถสร้างความทัดเทียมความเสมอภาคทางการศึกษากับจังหวัดอื่นๆ ในพื้นที่ใกล้เคียง

อีกทั้งสอดคล้องกับหนังสือที่สท. 011/6303 ลงวันที่ 23 กันยายน 2558 จากสภานายความในพระบรมราชูปถัมภ์ เรื่อง การพิจารณารับรองหลักสูตร ตามที่มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ขอให้สำนักฝึกอบรมวิชาว่าความ แห่งสภานายความพิจารณารับรองหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต เพื่อให้สำเร็จการศึกษานิติศาสตรบัณฑิต เข้าเป็นผู้รับ

การอบรมวิชาว่าความ แห่งสภานายความ ตามข้อบังคับสภานายความ พ.ศ. 2529 ข้อ 5 (2) ซึ่งคณะกรรมการสภานายความ ได้พิจารณาเรื่องแล้ว และมีมติในการประชุมครั้งที่ 8/2558 เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2558 มีมติเห็นชอบอนุมัติรับรองหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต และมาตรฐานการศึกษาผู้สอบไล่ได้ปริญญาตรีทางนิติศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ตามข้อบังคับสภานายความว่าด้วยการฝึกอบรมวิชาว่าความ พ.ศ. 2529 ข้อ 5 (2) โดยการอนุมัติรับรองหลักสูตรดังกล่าว สภานายความ มีเงื่อนไข และ เงื่อนไข เวลา กำหนดไว้ คือ ถ้ามหาวิทยาลัยไม่สามารถจัดตั้งเป็นคณะนิติศาสตร์ได้ภายใน 3 ปี ให้ถือว่า การอนุมัตินี้ยกเลิกและถ้าในระหว่าง 3 ปีนี้ มีมาตรฐานในการสอนถูกตรวจสอบโดยสภานายความหรือมีข้อเท็จจริงที่ปรากฏเพิ่มเติมว่าไม่ได้มาตรฐาน สภานายความขอสงวนสิทธิ์ที่จะถอนอนุมัตินี้ได้ และต่อมาผลจากการประชุมคณะกรรมการสภานายความ ได้ให้การเห็นชอบให้มีการจัดตั้งเป็นคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี เพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานของการสอบใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทนายความจากสภานายความ รวมทั้งให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรของเนติบัณฑิตยสภา ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการศึกษาต่อในระดับเนติบัณฑิตของนักศึกษาต่อไป

ดังนั้น จากปัญหาข้างต้น จึงทำการศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งคณะนิติศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี เพื่อที่จะเป็นโอกาสในการขยายหน่วยงานและแก้ปัญหาด้านศักยภาพให้มีความเข้มแข็งสอดคล้องกับสภาพสังคมมากขึ้น ตลอดจนเพื่อให้มีการจัดการศึกษาที่ดีแก่คนในท้องถิ่น ประกอบกับเพื่อแก้ไขและลดข้อจำกัดให้มหาวิทยาลัยที่เกิดขึ้นใหม่ได้ สามารถจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับ

ความต้องการของคนในพื้นที่ รวมทั้งลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางของผู้เรียนหากมีโอกาสได้เรียนในพื้นที่ตลอดจนสร้างความอบอุ่นในครอบครัวให้เข้มแข็ง มีความผูกพันอันดีอีกด้วย

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหาในการศึกษาถึงความเป็นไปได้ในการจัดตั้งคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ในแง่ของการศึกษาความเป็นไปได้ตามหลักการ TELOSH ประกอบด้วย T (Technology and System Feasibility) ด้านเทคโนโลยีและระบบ, E (Economic Feasibility) ด้านงบประมาณ, L (Legal Feasibility) ด้านกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ, O (Operation Feasibility) ด้านการบริหารจัดการ, S (Schedule Feasibility) ด้านระยะเวลา และ H (Human Feasibility) ด้านบุคลากร

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ บุคลากรในหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องด้านกฎหมาย และผู้มีส่วนได้เสียกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต

กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยตัวแทนจากบุคลากรในหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องด้านกฎหมาย และผู้มีส่วนได้เสียกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต คือ ตัวแทนจากสภามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ตัวแทนจากสภามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ตัวแทนจากสภามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ตัวแทนจากอาจารย์ประจำหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต ตัวแทนจากอาจารย์พิเศษหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต ตัวแทน

จากนักวิชาการด้านนิติศาสตร์ในองค์กรของรัฐ และตัวแทนจากประชาชน

3. ขอบเขตด้านเวลาที่ศึกษา โดยทำการศึกษาเป็นระยะเวลา 12 เดือนตั้งแต่ มกราคม – ธันวาคม 2560

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่องการศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ประกอบด้วยเนื้อหาที่เกี่ยวกับข้อมูลและวิธีการรวบรวมข้อมูล รวมทั้งวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลนำไปสู่ความเข้าใจของเนื้อหาได้แท้จริง และเพื่อให้ได้คำตอบตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ของการวิจัยคือ

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1.1 การศึกษาข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Research) ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา บทความวารสารวิชาการ สืบค้นข้อมูลจากสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ (Internet) และงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้ในแง่มุมต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 พระราชบัญญัติการบริหารส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2550 กฎกระทรวงจัดตั้งส่วนราชการในมหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อทำการวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลปฐมภูมิต่อไป เพื่อใช้ในการศึกษาความเป็นไปได้ (Feasibility study questionnaire) เป็นข้อคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการจัดตั้งคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีในแง่ของการศึกษา

ความเป็นไปได้ตามหลักการ TELOSH และตามมาตรฐานการจัดตั้งหน่วยงานภายในสถาบันอุดมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาให้เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษาเรื่องหลักเกณฑ์การจัดตั้งส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2555

1.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ (Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์โดยใช้วิธีการจดบันทึกการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) และการบันทึกเสียงไว้ แล้วนำมาวิเคราะห์ พร้อมทั้งแยกแยะจับประเด็น อีกทั้งตัดคำพูดบางคำที่ไม่เหมาะสม และไม่เกี่ยวข้องกับการวิจัยออกไป เพื่อให้ข้อมูลนั้นเป็นไปตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยสนาม (Field Research Methodology) ทำวิธีการที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลในการทำวิจัยเพื่อศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย บันทึกเสียงสนทนาจากเครื่องอัดเสียงและถอดบทสนทนาของผู้ถูกสัมภาษณ์ และการเลือกวิธี Discourse Analysis มาใช้วิเคราะห์ข้อมูล เป็นวิธีที่เหมาะสมอย่างยิ่งในการให้ข้อมูลในเชิงลึกเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน การจัดการศึกษาด้านนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีและความเป็นไปได้ในการจัดตั้งคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ช่วยให้

คลายข้อสงสัย และสามารถตั้งคำถามในระหว่างการสนทนาเพื่อเก็บข้อมูลได้ ซึ่งจะนำไปสู่การรับรู้แนวคิดและมุมมองผู้ให้ข้อมูล อีกทั้งเป็นวิธีที่ช่วยให้ผู้วิจัยเข้าใจภาษา มุมมอง และทัศนคติของผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีต่อวัตถุประสงค์ของงานวิจัยในครั้งนี้

2.2 ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยเอกสาร (Document Research) ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาจากแนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา บทความ วารสารวิชาการ สืบค้นข้อมูลจากสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ (Internet) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 พระราชบัญญัติการบริหารส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2550 กฎกระทรวงจัดตั้งส่วนราชการในมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2548 และประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษาเรื่อง หลักเกณฑ์การจัดตั้งส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2555 มาสังเคราะห์แล้วเขียนบรรยายในเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

การศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ได้นำข้อเท็จจริงจากสภาพปัจจุบันของสาขาวิชานิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี มาประกอบ ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงสภาพปัจจุบันของสาขาวิชานิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

ประเด็น	สภาพปัจจุบันของสาขาวิชานิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
ก่อตั้ง	สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2552
ปรัชญา	นักนิติศาสตร์ที่มีคุณภาพ ยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ และก้าวหน้าพลวัตของสังคม
ชื่อปริญญาและสาขาวิชา	ชื่อเต็ม : นิติศาสตรบัณฑิต (น.บ.) ชื่อเต็ม : Bachelor of Laws (LL.B.)
จำนวนหน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 139 หน่วยกิต
รูปแบบของหลักสูตร	รูปแบบ : หลักสูตรระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี ภาษาที่ใช้ : จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทย การรับเข้าศึกษา : รับนักศึกษาไทย และนักศึกษาชาวต่างประเทศที่สามารถใช้ภาษาไทยได้เป็นอย่างดี ความร่วมมือกับสถาบันอื่น : ไม่มี การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา : ให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว คือนิติศาสตรบัณฑิต
สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร	- เป็นหลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. 2557 ปรับปรุงจากหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2549 - เริ่มใช้ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 เป็นต้นไป - คณะกรรมการประจำคณะให้ความเห็นชอบหลักสูตรนี้ในการประชุมครั้งที่ 2/2556 เมื่อวันที่ 25 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2556 - สภาวิชาการให้ความเห็นชอบหลักสูตรนี้ในการประชุมครั้งที่ 1/2557 เมื่อวันที่ 22 เดือนมกราคม พ.ศ. 2557 - สภามหาวิทยาลัยอนุมัติหลักสูตรในการประชุมครั้งที่ 2/2557 เมื่อวันที่ 15 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2557
อาจารย์ประจำหลักสูตร	อาจารย์ประจำ 5 ท่าน
สถานที่จัดการเรียนการสอน	ห้องศาลจำลอง ห้องสมุดและอาคารเรียนของมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

ตารางที่ 1 แสดงสภาพปัจจุบันของสาขาวิชานิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี (ต่อ)

ประเด็น	สภาพปัจจุบันของสาขาวิชานิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
ระบบการจัดการศึกษา	- ระบบการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาภาคปกติการจัดการศึกษาเป็นแบบทวิภาค จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทยหลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี ให้มีจำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 139 หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 6 ภาค การศึกษาปกติ และไม่เกิน 8 ปีการศึกษา - การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน มีภาคการจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน
จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา สาขาวิชานิติศาสตร์	ตั้งแต่ก่อตั้งสาขาวิชานิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี มีจำนวน 57 คน แยกเป็น พ.ศ. 2552 จำนวน 9 คน พ.ศ. 2553 จำนวน 11 คน พ.ศ. 2554 จำนวน 8 คน พ.ศ. 2555 จำนวน 7 คน พ.ศ. 2556 จำนวน 8 คน พ.ศ. 2557 จำนวน 4 คน พ.ศ. 2558 จำนวน 7 คน

จากตารางแสดงสภาพปัจจุบันของสาขาวิชา
นิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ได้ผลของการศึกษา

ความเป็นไปได้ในการจัดตั้งคณะนิติศาสตร์ ตาม
หลักการ TELOSH ทั้ง 6 ด้าน จากกลุ่มตัวอย่างตาม
ตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลความเป็นไปได้ในการจัดตั้งคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ตามหลักการ TELOSH

ประเด็น	ความเป็นไปได้อันเนื่องจากการจัดตั้งคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
เทคโนโลยีและระบบ	ยังไม่มีความเป็นไปได้เนื่องจาก - ขาดแคลนเทคโนโลยีและระบบที่เป็นของคณะนิติศาสตร์เอง - ขาดแคลนบุคลากรที่จะดูแลเทคโนโลยีและระบบที่เป็นของคณะนิติศาสตร์ - จะต้องซื้อโปรแกรมและระบบมาปรับใช้ - สามารถพัฒนาได้ในอนาคต แต่ต้องค่อยๆ ปรับ
งบประมาณ	ยังไม่มีความเป็นไปได้เนื่องจาก - งบประมาณยังไม่เพียงพอ จากสาเหตุจำนวนนักศึกษาน้อย - ผู้บริหารอาจต้องดูจุดคุ้มทุนในการตั้งเป็นคณะนิติศาสตร์ - งบประมาณจะเป็นตัวกำหนดความเป็นไปได้ในการตั้งเป็นคณะนิติศาสตร์ - หากผู้บริหารมหาวิทยาลัยให้ความร่วมมือในการตั้งเป็นคณะนิติศาสตร์ งบประมาณอาจจะเปลี่ยนแปลงในทางที่เป็นไปได้
กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ	ยังไม่มีความเป็นไปได้เนื่องจาก - ต้องแก้กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ เพื่อให้มีความเป็นไปได้ในการจัดตั้งคณะนิติศาสตร์ - ดัดหลักกฎหมาย จากประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษาเรื่อง หลักเกณฑ์การจัดตั้งส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2555 ในข้อ 8 และข้อ 9 คือแหล่งที่มาของรายได้และระบบการบริหารจัดการงบประมาณและทรัพย์สิน เพราะมีจำนวนผู้เรียนน้อย งบประมาณจึงผันแปรน้อยตามไปด้วย - ความเป็นได้ด้านกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ให้คำตอบได้ไม่ชัด เนื่องจากว่าถ้ากฎหมายที่มีอยู่ปัจจุบันบังคับอย่างไรก็ต้องเป็นไปตามนั้น

ตารางที่ 2 แสดงผลความเป็นไปได้ในการจัดตั้งคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ตามหลักการ TELOSH (ต่อ)

ประเด็น	ความเป็นไปได้ด้านการจัดตั้งคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
การบริหารจัดการ	ยังไม่มีความเป็นไปได้เนื่องจาก - การบริหารจัดการในปัจจุบัน มีปัญหาในเรื่อง งบประมาณ จำนวนนักศึกษาที่จะต้องสอดคล้องกัน และการขาดแคลนฝ่ายสนับสนุน - การจัดตั้งคณะนิติศาสตร์ต้องสรรหาอัตราเพิ่ม เพราะหากจะจัดตั้งเป็นคณะคงมีการึกมากขึ้น การสรรหาบุคลากรเพิ่มจึงเป็นการบริหารจัดการที่จำเป็นอย่างยิ่ง - ถ้าผู้บริหารระดับสูงของมหาวิทยาลัยให้การสนับสนุนในการดำเนินการจัดตั้งคณะนิติศาสตร์ แนนอนที่สุดการบริหารจัดการที่ดีและมีประสิทธิภาพจะตามมา
ระยะเวลา	ยังไม่มีความเป็นไปได้เนื่องจาก - ปัจจุบันที่ยังขาดความพร้อมและความเป็นไปได้ในหลายๆ ด้านจึงไม่สามารถกำหนดระยะเวลาในการจัดตั้งคณะนิติศาสตร์ได้ - คงไม่แน่ว่าจะเกิดขึ้นได้ในเวลาภายใน 3 ปีนี้ เพราะอัตราคงอยู่ของนักศึกษาปัจจุบันมีอัตราน้อย - ไม่สามารถเป็นไปได้อย่างในระยะเวลา 3 ปี เวลาที่เหมาะสมควรจะประมาณ 5 ปีขึ้นไป เพราะต้องอาศัยเวลาในการเพิ่มจำนวนนักศึกษา และใช้เวลาในการให้นักศึกษาที่จบไปสร้างชื่อเสียงให้กับหลักสูตร - ระยะเวลาในการจัดตั้งคณะ อาจจะใช้เวลาค่อนข้างนาน เนื่องจากมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีอาจจะมีข้อจำกัดในหลายๆ ด้าน เช่น งบประมาณ จำนวนนักศึกษาที่ค่อนข้างจำกัดและลดลงตลอดเวลา
บุคลากร	ยังไม่มีความเป็นไปได้เนื่องจาก - บุคลากรจะต้องประกอบด้วยสายอาจารย์ซึ่งทำงานในสายงานสอนและงานบริหารสายสนับสนุน เช่น ฝ่ายธุรการ ฝ่ายพัสดุ ฝ่ายการเงิน ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา ฝ่ายสารสนเทศ - บุคลากรด้านกฎหมายในมหาวิทยาลัย และหน่วยงานใกล้เคียงหรือนักกฎหมายในจังหวัดกาญจนบุรี ค่อนข้างเยอะและมีปริมาณเพียงพอ หากได้รับการสนับสนุนที่ดีพอจากมหาวิทยาลัย

รวมทั้งได้ข้อเสนอแนะและความคิดเห็น จากกลุ่มตัวอย่าง เช่น

(1) ควรมีการปรับปรุงองค์กร ในเรื่องการบริหาร จัดการใหม่ เพื่อสร้างภาพลักษณ์ขององค์กรใหม่ ทำให้ บุคคลภายนอกสนใจ และอยากเข้ามาเรียนในองค์กรนี้ ปัญหาสำคัญที่ต้องเร่งสร้างชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ ของหลักสูตรให้มีความน่าเชื่อถือมากขึ้น เพื่อเพิ่ม จำนวนผู้สนใจเข้ามาศึกษาต่อ จึงจะมีความเป็นไปได้ ในการจัดตั้งคณะนิติศาสตร์

(2) หากมีความเป็นไปได้ในการจัดตั้งคณะ นิติศาสตร์ การมีสาขาวิชานิติศาสตร์เพียงสาขาเดียว ก็เพียงพอและเหมาะสมแล้วเพราะในมหาวิทยาลัยอื่น ของรัฐที่มีชื่อเสียงก็ไม่ได้มีสาขาในคณะนิติศาสตร์

(3) ต้องมีการกำหนดแผนที่ชัดเจนเพื่อเรียง ลำดับขั้นตอนการศึกษาและทำงาน รวมทั้งการแบ่ง ภาระความรับผิดชอบให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยใน ขั้นแรกอาจทำเป็นโครงการจัดตั้งคณะนิติศาสตร์ก่อน

(4) ศาสตร์ด้านนิติศาสตร์ เป็นศาสตร์ที่มีความ เข้มข้นด้านเนื้อหา ผู้ที่สนใจเรียนในศาสตร์นี้ ต้องมีความสนใจเป็นอย่างยิ่ง ต้องขยัน ต้องตั้งใจ และเอาใจใส่ เพราะต้องต่อสู้กันเองในการเรียน อีกทั้งการสอบวัดความรู้ และผลการเรียนตลอดภาค การศึกษามาจากการสอบปลายภาคเพียงครั้งเดียว ทำให้ผู้เรียนที่เข้ามาศึกษาต้องใช้ความขยันหมั่นเพียร เป็นอย่างมาก แต่จากสภาพปัจจุบัน พบว่า นักศึกษา ที่ตัดสินใจเลือกที่มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี คือ กลุ่มนักศึกษาที่ไม่มีทางเลือกมากนัก กล่าวคือ เป็นกลุ่มนักศึกษาที่ผลการเรียนไม่ดี สอบเข้า มหาวิทยาลัยอื่นไม่ได้ ทางบ้านมีฐานะยากจน นักศึกษาบางคนต้องทำงานระหว่างนี้ คุณภาพ ของนักศึกษาเหล่านี้อาจไม่เหมาะสมต่อการเรียน ศาสตร์ที่หนักอย่างนิติศาสตร์ ทำให้สาขาวิชา

นิติศาสตร์ประสบปัญหานักศึกษาลาออกกลางคัน จำนวนนักศึกษาคงอยู่จึงเป็นอัตราน้อย เพื่อแก้ปัญหา ดังกล่าว จึงควรต้องอาศัยนักศึกษาที่คงอยู่ เมื่อจบ เป็นบัณฑิตไปสร้างชื่อเสียงให้กับหลักสูตรซึ่งวิธีการนี้ ต้องใช้เวลาพอสมควร

(5) ควรจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติม เพื่อเป็น เงินคงค้างคณะในการสนับสนุนสำหรับการที่มี นักศึกษาตกค้าง หากมีกรณีต้องเปิดหลักสูตร ควรจัดสรรทุนการศึกษา เพื่อเป็นแรงจูงใจให้คนมา เรียนมากขึ้น ควรจ้างอาจารย์พิเศษที่มีชื่อเสียงมา สอน เพื่อเพิ่มศักยภาพในการเรียนการสอนให้เข้มข้น ขึ้น ควรสนับสนุนศิษย์เก่าที่มีความสามารถ ให้ทุน เรียนต่อและกลับมาเป็นอาจารย์ เพื่อเป็นการสร้าง แรงผลักดันให้กับศิษย์ปัจจุบัน

(6) ควรจัดตั้งคณะทำงานศึกษากระบวนการ จัดตั้งคณะ และหน่วยงานภายในของสถาบัน ให้ละเอียดรอบคอบควรศึกษาความเป็นไปได้ ด้านต่างๆ เช่น จำนวนนักศึกษาในสาขาวิชา นิติศาสตร์ หรือคณะนิติศาสตร์ ว่าอนาคตมีแนวโน้ม ไปในทิศทางใดควรศึกษาการเปลี่ยนแปลงของโลก ปัจจุบัน เมืองไทย 4.0 เพราะมีการเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็วตามโลกาภิวัตน์ จำนวนคนตกงาน ความนิยมในการเรียนในคณะนิติศาสตร์เพิ่มขึ้นหรือ ลดลง

(7) การจัดตั้งเป็นคณะนิติศาสตร์ได้ขึ้นอยู่กับ ผู้บริหารระดับสูงเป็นสำคัญ ในการจะผลักดันหรือไม่ เพราะหากฝ่ายบริหารให้ความเห็นชอบ การจัดตั้ง เป็นคณะนิติศาสตร์ จึงเป็นเรื่องไม่ยาก

(8) การที่จะเปลี่ยนจากสาขาวิชานิติศาสตร์ เป็นคณะนิติศาสตร์ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรศึกษาความ แตกต่างระหว่างสาขาวิชานิติศาสตร์และคณะ นิติศาสตร์ให้ชัดเจนก่อน หากความแตกต่างไม่มีผล

กับนักศึกษาที่ยังไม่มีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลง เพราะการเปลี่ยนจะยิ่งใหญ่เมื่อเทียบกับผลลัพธ์ ที่สุดท้ายที่ได้มา เป็นต้น

สรุปผลการวิจัย

การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นไปได้ ในการจัดตั้งคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ กาญจนบุรีตามหลักการ TELOSH ประกอบด้วย T (Technology and System Feasibility) ด้านเทคโนโลยี และระบบ, E (Economic Feasibility) ด้านงบประมาณ, L (Legal Feasibility) ด้านกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ, O (Operation Feasibility) ด้านการบริหาร จัดการ, S (Schedule Feasibility) ด้านระยะเวลา, H (Human Feasibility) ด้านบุคลากร และตาม กฎหมายที่เกี่ยวข้อง คือ พระราชบัญญัติการบริหาร ส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2550 กฎกระทรวงจัดตั้งส่วนราชการในมหาวิทยาลัยราชภัฏ กาญจนบุรี กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2548 และ ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษาเรื่อง หลักเกณฑ์ การจัดตั้งส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2555 โดยสรุปผล ดังนี้

1. ความเป็นไปได้ด้านเทคโนโลยีและระบบ (Technology and System Feasibility) ในการ จัดตั้งคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ในปัจจุบันยังไม่มีความเป็นไปได้ เนื่องจากเป็นการใช้ ร่วมกันกับคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ซึ่งเมื่อ จะตั้งเป็นคณะนิติศาสตร์จะต้องมีการพัฒนาปรับปรุง ให้เกิดความพร้อมของเทคโนโลยีและระบบ แต่สามารถค่อยๆ พัฒนาเทคโนโลยีและระบบ ของตัวเองขึ้นมาในอนาคต ยกเว้นอีกทางหนึ่งที่จะทำ ให้เทคโนโลยีและระบบไม่เป็นสาเหตุที่จะจัดตั้ง คณะนิติศาสตร์ เพียงมีบุคลากรที่มีความรู้

ความสามารถเชื่อมโยงเทคโนโลยีและระบบร่วมจาก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ หรือส่วนกลาง จากมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี แล้วปรับเปลี่ยน เฉพาะส่วนที่มีความเกี่ยวข้องกับคณะนิติศาสตร์ มาดูแลเอง

2. ความเป็นไปได้ด้านงบประมาณ (Economic Feasibility) ใน การ จัด ตั้ง คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ในปัจจุบันยังไม่มีความเป็นไปได้ เนื่องจากปัจจุบัน งบประมาณของสาขาวิชานิติศาสตร์ มีอยู่อย่างจำกัด โดยมาจากการจัดสรรของมหาวิทยาลัยราชภัฏ กาญจนบุรีและค่าเทอมของนักศึกษา ซึ่งสาขาวิชา นิติศาสตร์ มีจำนวนนักศึกษาน้อย โดยการจะจัดตั้ง เป็นคณะนิติศาสตร์ได้จะต้องใช้งบประมาณที่มากขึ้น การหาวิธีการเพิ่มงบประมาณก็ต้องมีส่วนมาจากการ เพิ่มขึ้นของจำนวนนักศึกษาเป็นหลัก เพื่อให้เกิด ความสอดคล้องในการนำงบประมาณมาทำงาน บริหารคณะนิติศาสตร์

3. ความเป็นไปได้ด้านกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ (Legal Feasibility) ใน การ จัด ตั้ง คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีใน ปัจจุบันยังไม่มีความเป็นไปได้ เนื่องจากยังขาด ความพร้อมในบางคุณลักษณะของกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ซึ่งอาจจะต้องมีการปรับเปลี่ยน กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ให้สอดคล้องจากการเป็นสาขาวิชา นิติศาสตร์เป็นคณะนิติศาสตร์ เมื่อมีกำหนดการจัดตั้ง เป็นคณะนิติศาสตร์แล้วจะต้องศึกษากฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ทั้งหมดที่มีความเกี่ยวข้อง

4. ความเป็นไปได้ด้านการบริหารจัดการ (Operation Feasibility) ใน การ จัด ตั้ง คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ในปัจจุบันยังไม่มีความเป็นไปได้ เนื่องจากสาเหตุ

ทางด้านงบประมาณ บุคลากร และจำนวนนักศึกษา การเปลี่ยนแปลงจากสาขานิติศาสตร์เป็น คณะนิติศาสตร์เป็นเรื่องสำคัญ จะต้องได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่าย รวมถึงผู้บริหารจากมหาวิทยาลัย ราชภัฏกาญจนบุรี หากจะทำให้เกิดความเป็นไปได้ ในการตั้งเป็นคณะนิติศาสตร์จะต้องเริ่มจากการทำให้เกิดความพร้อมในการบริหารจัดการจากองค์ประกอบ ทุกๆ ด้าน เช่น งบประมาณ บุคลากร และจำนวน นักศึกษารวมถึงการแบ่งภาระหน้าที่ความรับผิดชอบ ในการบริหารจัดการจึงจะทำให้การบริหารจัดการ คณะนิติศาสตร์เกิดขึ้นได้

5. ความเป็นไปได้ด้านระยะเวลา (Schedule Feasibility) ในการจัดตั้งคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ในปัจจุบันยังไม่มี ความเป็นไปได้ เนื่องจากปัจจุบันสาขาวิชานิติศาสตร์ ไม่ได้มีการจัดเตรียมหรือเตรียมความพร้อมในการ จัดตั้งเป็นคณะนิติศาสตร์ หากจะตั้งเป็น คณะนิติศาสตร์ได้อาจจะต้องใช้ระยะเวลาในการ เตรียมตัว เตรียมความพร้อมอย่างน้อย 3-5 ปี โดย ระหว่างการเตรียมตัวนั้นจะต้องค่อยๆ ปรับตัวและ จัดการแก้ไขปรับปรุงในด้านที่ยังขาดหรือไม่พร้อม ควบคู่ไปกับการเตรียมตัว

6. ความเป็นไปได้ด้านบุคลากร (Human Feasibility) ในการจัดตั้งคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ในปัจจุบันยังไม่มี ความเป็นไปได้ เนื่องจากปัจจุบันบุคลากรสาขาวิชา นิติศาสตร์มีเพียงอาจารย์ประจำหลักสูตร 5 ท่าน เท่านั้นที่เหลือเป็นบุคลากรของคณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ทั้งหมดซึ่งไม่มีความเพียงพอสำหรับการตั้งเป็นคณะนิติศาสตร์ การจะตั้งเป็น คณะนิติศาสตร์นั้น จะต้องเตรียมความพร้อมในด้าน บุคลากรในหลายด้าน เช่น ฝ่ายบริหาร ฝ่ายวิชาการ

และฝ่ายสนับสนุน เพื่อให้เพียงพอต่อการทำงาน บริหารจัดการคณะนิติศาสตร์ และตรงตามคุณสมบัติ เบื้องต้นที่คณะฯต้องมี

ความเป็นไปได้จากหลักการ TELOSH ทั้ง 6 ด้านข้างต้นมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของรัฐ พันธ์ กาญจนรังสรรค์ (2557) ศึกษาเรื่อง “การพัฒนา ต้นแบบและกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัยกีฬาในประเทศไทย” รวมทั้งมีความสอดคล้องและครอบคลุม กับหลักกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดตั้ง ส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2555 ข้อ 3 ทั้ง 11 ประเด็น คือ (1) เหตุผล ความจำเป็น (2) พันธกิจ (3) วัตถุประสงค์ จะต้องสอดคล้องกับ เหตุผลความจำเป็น (4) การจัดองค์กร (5) ระบบ การบริหารงานบุคคล (6) เป้าหมายผลผลิต (7) การควบคุมมาตรฐานและคุณภาพในการ ดำเนินงาน (8) แหล่งที่มาของรายได้ (9) ระบบการ บริหารจัดการงบประมาณและทรัพย์สิน (10) การ กำกับตรวจสอบ (11) แผนการดำเนินงาน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้สำหรับ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏกาญจนบุรี คือ ควรมีการนำผลจากงานวิจัย ในครั้งนี้ไปใช้ประกอบการศึกษาความเป็นไปได้ในการ จัดตั้งคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี อย่างละเอียดรอบคอบ จะเป็นประโยชน์และช่วยลด ระยะเวลาในการศึกษา เนื่องจากงานวิจัยได้รวบรวม สาเหตุที่เป็นไปไม่ได้ในการจัดตั้งคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี หากสามารถแก้ไข ตามเหตุผลต่างๆ ที่ได้ศึกษาวิจัยมาแล้ว อาจจะทำให้ การจัดตั้งคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ กาญจนบุรีเกิดขึ้นได้

การจัดตั้งคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
กาญจนบุรีเกิดขึ้นได้

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป คือ
ควรมีการพัฒนาเครื่องมือไปศึกษาโดยวิธีวิจัย
เชิงปริมาณโดยวัดค่าทางสถิติ เปรียบเทียบผลที่ได้
สอดคล้องหรือแตกต่างอย่างไรของปัจจัยทั้ง 6 ด้าน
ที่ศึกษาความเป็นไปได้ตามหลักการ TELOSH ในด้าน
T (Technology and System Feasibility) ด้านเทคโนโลยี

และระบบ, E (Economic Feasibility) ด้านงบประมาณ,
L (Legal Feasibility) ด้านกฎหมาย ระเบียบ
ข้อบังคับ, O (Operation Feasibility) ด้านการบริหาร
จัดการ, S (Schedule Feasibility) ด้านระยะเวลา
และ H (Human Feasibility) ด้านบุคลากร
ในการศึกษาเชิงปริมาณจะทำให้สามารถรวบรวมปัจจัย
หลายๆ ด้าน เพื่อสร้างเครื่องมือที่มีความซับซ้อน
ของปัจจัยเหล่านั้นได้ดียิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กลุ่มงานคณะกรรมการการศึกษา สำนักงานกรรมการ 3 สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2557).

กฎหมายด้านการศึกษาและที่เกี่ยวข้อง. กรุงเทพมหานคร : ผู้แต่ง

คณะกรรมการจัดตั้งคณะสาธารณสุขศาสตร์. (2558). โครงการจัดตั้งคณะสาธารณสุขศาสตร์มหาวิทยาลัย

ราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. ปทุมธานี : ผู้แต่ง

พงษ์พิสัย วรรณราช. (2548). สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ.2546.

ค้นเมื่อ เมษายน 22, 2561 , จาก <http://www.krisdika.go.th>

รัฐพันธ์ กาญจนรังสรรค์ อรุณีหงษ์ศิริวัฒน์และ พันธุ์ศักดิ์ พลสารมัย. (2557). ความเป็นไปได้ในการจัดตั้ง
มหาวิทยาลัยกีฬาในประเทศไทย. วิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา ,12 (2), 70-80

รัฐพันธ์ กาญจนรังสรรค์. (2557). การพัฒนาต้นแบบและกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัยกีฬาในประเทศไทย.

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วารสารครุศาสตร์, 43 (4) ,79-93

สภามหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (2556). แผนการจัดตั้งหน่วยงานใหม่ พ.ศ.2557-2560 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

มหาสารคาม : ผู้แต่ง

ข้อกำหนดการเขียนต้นฉบับใน “วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี”

คำแนะนำการเขียนต้นฉบับ

“วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี” กำหนดออกเป็น ราย 6 เดือน (มกราคม-มิถุนายน และกรกฎาคม-ธันวาคม) วัตถุประสงค์เพื่อเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่บทความทางวิชาการ ได้แก่ บทความวิจัย (research article) บทความวิชาการปริทรรศน์ (review article) บทความวิจัยสื่อสารอย่างสั้น (short communication) และบทความวิชาการ ให้แก่ครู อาจารย์ นักวิชาการ นักวิจัย และนักศึกษาทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย เพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ และแนวคิดระหว่างนักวิจัย นักวิชาการ และผู้สนใจ

ผลงานทางวิชาการจะต้องไม่เคยลงพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์อื่น

กำหนดการรับพิจารณาบทความ

- กำหนดระยะเวลาส่งต้นฉบับ
 - ฉบับที่ 1 ส่งบทความระหว่างเดือนมกราคม-เมษายน
 - ฉบับที่ 2 ส่งบทความระหว่างเดือนกรกฎาคม-กันยายน
- บทความ **เปิดรับจากบุคคลภายใน และบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี** โดยผู้สมัครต้องชำระค่าธรรมเนียมในการลงวารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี บทความละ 2,000 บาท
- มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี จะรับพิจารณาบทความต่อเมื่อผู้สมัครได้ชำระค่าธรรมเนียมในการลงวารสารวิชาการ ให้แก่มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี เป็นที่เรียบร้อยแล้วเท่านั้น
- ในกรณีที่ผู้ทรงคุณวุฒิได้พิจารณาบทความแล้ว แต่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด เจ้าของบทความต้องรับผิดชอบในการจ่ายค่าตอบแทนผู้ทรงคุณวุฒิ เงินค่าธรรมเนียมในการสมัครลงวารสารวิชาการฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี จะไม่คืนให้แก่ผู้สมัคร

หมายเหตุ การโอนเงิน ให้โอนเข้าบัญชีธนาคารกรุงไทย สาขากาญจนบุรี ชื่อบัญชี “วารสารวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี” เลขที่ 713-0-63225-9 พร้อมส่งหลักฐานการโอนเงินไปยัง สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี 70 หมู่ที่ 4 ตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี 71190 หรือทางโทรสารหมายเลข 0 3453 4030 และโทรสอบถามที่หมายเลข 0 3453 4030

การเตรียมต้นฉบับ (ท่านสามารถดาวน์โหลดรูปแบบการเขียนบทความได้ที่ www.kru.ac.th/journal/)

มหาวิทยาลัยได้กำหนดรูปแบบการเขียนบทความที่จะลงวารสารวิชาการของมหาวิทยาลัย ดังนี้

1. การจัดเค้าโครงหน้ากระดาษ ขนาด A4 จำนวนไม่เกิน 10 หน้า
2. กรอบของข้อความหน้ากระดาษ ระยะของหน้ากระดาษในแต่ละหน้ากำหนดดังนี้
 - ระยะขอบบน 1.25 นิ้ว , ระยะขอบล่าง 1.0 นิ้ว
 - ระยะขอบซ้าย 1.25 นิ้ว , ระยะขอบขวา 1.0 นิ้ว
3. การใช้แบบตัวอักษรและการจัดหน้า มีรายละเอียดดังนี้
 - 3.1 ตัวอักษรใช้แบบ TH Sarabun PSK เท่านั้นตลอดทั้งบทความ
 - 3.2 หมายเลขหน้า อยู่ด้านขวาล่าง
 - 3.3 การย่อหน้า ส่วนปก (บทคัดย่อ, Abstract) ย่อ 7 ตัวอักษร พิมพ์ตัวที่ 8 ส่วนเนื้อหา ย่อ 4 ตัวอักษร พิมพ์ตัวที่ 5
4. รายละเอียดต่าง ๆ ของบทความกำหนดดังนี้
 - 4.1 ชื่อเรื่อง (Title)
 - ภาษาไทย กำหนดขีดขอบซ้าย ขนาด 18 พอยต์, ตัวหนา
 - ภาษาอังกฤษ (ตัวพิมพ์ใหญ่) กำหนดขีดขอบซ้าย ขนาด 18 พอยต์, ตัวหนา
 - 4.2 ชื่อผู้พิมพ์ (Author)
 - ชื่อผู้พิมพ์ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ กำหนดขีดขอบซ้าย, ขนาด 14 พอยต์, ตัวธรรมดา
 - ชื่อหน่วยงานของผู้พิมพ์ทุกลำดับ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ กำหนดขีดขอบซ้าย, ขนาด 14 พอยต์, ตัวธรรมดา

เช่น นักศึกษาระดับ.....สาขา.....มหาวิทยาลัย.....หรือ

อาจารย์.....สาขา.....มหาวิทยาลัย.....
 - 4.3 บทคัดย่อ (Abstract)
 - 1) บทคัดย่อ และ Abstract กำหนดวางไว้ขีดซ้าย, ขนาด 14 พอยต์, ตัวหนา
 - 2) เนื้อความของบทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (Abstract) บรรทัดแรกจัดย่อหน้า โดยเว้นระยะจากขอบซ้าย 0.50 นิ้ว ขนาด 14 พอยต์, ตัวธรรมดา และบรรทัดต่อไปกำหนดขีดซ้าย
 - 4.4 คำสำคัญ (Keyword) ระบุภาษาไทย ขนาดตัวอักษร 14 พอยต์, ตัวหนา ขีดขอบซ้าย เลือกใช้คำที่มีความหมายเกี่ยวข้องกับบทความ

5. เนื้อหา

5.1 รายงานการวิจัย ส่วนของเนื้อหาทั้งหมด ควรประกอบด้วยหัวข้อดังต่อไปนี้

- 1) บทนำ
- 2) วัตถุประสงค์
- 3) ขอบเขตของการวิจัย
- 4) วิธีดำเนินการวิจัย
 - การเก็บรวบรวมข้อมูล
 - การวิเคราะห์ข้อมูล
- 5) ผลการวิจัย
- 6) สรุปและอภิปรายผล
- 7) ข้อเสนอแนะ
- 8) เอกสารอ้างอิง

5.2 บทความวิชาการ ควรประกอบด้วยหัวข้อดังต่อไปนี้

- 1) บทนำ
- 2) สารประเด็นต่าง ๆ
- 3) สรุปผลและอภิปรายผล
- 4) เอกสารอ้างอิง

ชื่อหัวข้อ กำหนดขีดซ้าย ขนาด 14 พอยต์, ตัวหนา

ส่วนของเนื้อความ กำหนดขีดซ้าย ขนาด 14 พอยต์, ตัวธรรมดา แบ่งเป็น 2 คอลัมน์ (ระยะห่างระหว่างคอลัมน์ 0.75 ซม. หรือ 0.3 นิ้ว)

6. ภาพประกอบ เช่น ภาพถ่าย แผนภูมิ ตารางภาพจะต้องชัดเจน (ถ้าเป็นตารางใหญ่พิมพ์แบบเต็มขอบ) แสดงเนื้อหาสำคัญของเรื่อง ภาพถ่ายควรเป็นภาพขาว – ดำ มีคำอธิบายภาพประกอบ
7. เอกสารอ้างอิง/References
เรียงลำดับชื่อผู้แต่งจาก ก-ฮ ตามลำดับ (ในกรณีที่เอกสารอ้างอิงเป็นภาษาไทย) แล้วตามด้วยนามสกุลผู้แต่งจาก A-Z (ในกรณีที่เอกสารอ้างอิงเป็นภาษาอังกฤษ)

หมายเหตุ นักศึกษาที่ส่งบทความวิจัยที่เป็นวิทยานิพนธ์ หรือวารสารนิพนธ์ จะต้องมีการรับรองจากประธาน หรือกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์หลักให้พิจารณาลงพิมพ์เผยแพร่

การส่งต้นฉบับ

โปรดสมัครส่งบทความเพื่อการพิจารณาลงตีพิมพ์เผยแพร่ใน “วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี” ในระบบ <https://www.kru.ac.th/journal/> พร้อมทั้งจัดส่งสำเนาไฟล์ต้นฉบับบันทึกลงในซีดี 1 แผ่น พร้อมพิมพ์ต้นฉบับแนบมา 1 ชุด และใบสำคัญการโอนเงินค่าธรรมเนียมในการลงวารสารวิชาการ ส่งมาตามที่อยู่ด้านล่างนี้

กองบรรณาธิการวารสารวิชาการ

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

เลขที่ 70 หมู่ 4 ตำบลหนองบัว อำเภอเมือง

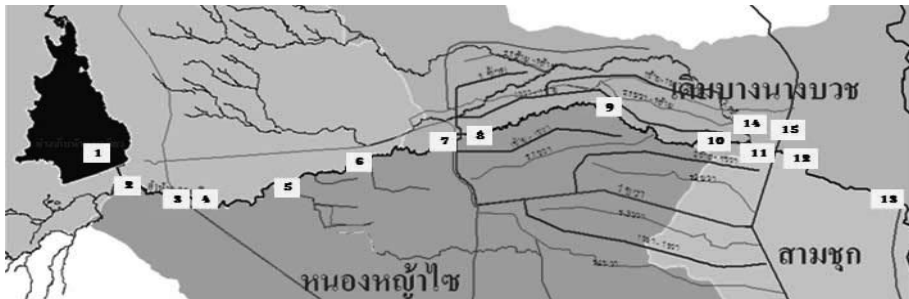
จังหวัดกาญจนบุรี 71190

(โทรศัพท์ 034 534 030, 0-3453-4059-60 ต่อ 211 , 213 โทรสาร 034 534 030)

ออนไลน์ : www.kru.ac.th/journal/

อีเมลล์ : krujournal@hotmail.com

ผลงานของท่านจะได้รับการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชา ถ้ามีส่วนที่ต้องปรับปรุงแก้ไข กองบรรณาธิการจะแจ้งให้ท่านทราบเพื่อการปรับปรุงแก้ไข เมื่อผู้เขียนได้แก้ไขความถูกต้องของบทความตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วบทความจะต้องผ่านการตรวจสอบความถูกต้องจากกองบรรณาธิการแล้วเท่านั้นจึงจะนำมาตีพิมพ์ในวารสาร หลังการจัดพิมพ์แล้วเสร็จ ท่านจะได้รับวารสารจำนวน 1 ฉบับ

[illegible][illegible][illegible]

ภาพที่ 1 แสดงจุดเก็บตัวอย่างน้ำของลำห้วยกระเสียว

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความประจำฉบับ

1	รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา	บุญส่ง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
2	รองศาสตราจารย์ ดร.ฉัตรนภา	พรหมมา	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
3	รองศาสตราจารย์ ดร.ทิวดี	มณีโชติ	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
4	รองศาสตราจารย์ ดร.นพพร	จันทร์นำชู	มหาวิทยาลัยศิลปากร (พระราชวังสนามจันทร์)
5	รองศาสตราจารย์ ดร.นรินทร์	สังข์รักษา	มหาวิทยาลัยศิลปากร
6	รองศาสตราจารย์ ดร.วณิ	ชัยวัฒนสิน	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (กำแพงแสน)
7	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงษ์ศักดิ์	รวมชมรัตน์	มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
8	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พินิดา	จงสุขสมสกุล	มหาวิทยาลัยนเรศวร
9	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วินิดา	ตรีสวัสดิ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
10	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จำเริญ	คังคะศรี	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
11	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิลุบล	ทองชัย	มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
12	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รังรอง	งามศิริ	มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
13	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธง	บุญเรือง	มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
14	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิราวัฒน์	ชมระกา	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
15	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อานนท์	วันลา	มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
16	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณฑา	จำปาเหลือ	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
17	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรณียพล	วิวรรธมมงคล	มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
18	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชนินทร์	มณีดำ	มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
19	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สกิต	จำเริญ	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
20	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ โชคดี	นพวรรณ	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
21	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปราชญ์	ปรัชญาพันธ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
22	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มานพ	ประธรรมสาร	มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
23	ดร.สรศักดิ์	กิตยานันท์	มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

Journal of Kanchanaburi Rajabhat University

ความเป็นมา

วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี เป็นวารสารทางวิชาการ เริ่มออกฉบับแรกเมื่อปี พ.ศ. 2555 โดยอยู่ในความดูแลของบัณฑิตวิทยาลัย ต่อมาปี พ.ศ. 2556 ได้โอนมาให้สถาบันวิจัยและพัฒนา เป็นผู้ดำเนินงาน จนกระทั่งวารสารมีอายุครบ 3 ปี จึงส่งเข้ารับการประเมินคุณภาพวารสาร รอบที่ 3 (พ.ศ. 2558-2562) ผลการประเมินคุณภาพวารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ได้รับการรับรองคุณภาพจัดอยู่ในฐานดัชนีวารสารไทย เป็นวารสารระดับชาติ กลุ่มที่ 2 ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีอายุ 5 ปี จนถึง ปี พ.ศ. 2562

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่และส่งเสริมการนำผลการวิจัยทางด้านวิทยาศาสตร์ และด้านเทคโนโลยีและด้านสังคมศาสตร์ ไปใช้ในการพัฒนาสังคมและประเทศ
2. เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมบทความทางวิชาการที่น่าสนใจและมีคุณค่าทางด้านวิทยาศาสตร์ และด้านเทคโนโลยี และด้านสังคมศาสตร์
3. เพื่อเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ทางวิชาการระหว่าง นักวิจัย นักวิชาการ คณาจารย์ และบุคลากรทั่วไป

นโยบาย

บทความที่เสนอตีพิมพ์ต้องเป็นบทความที่มีคุณค่าทางวิชาการเป็นบทความที่เสนอถึงความคิดหรือหลักการใหม่ที่เป็นไปได้และมีทฤษฎีประกอบสนับสนุนอย่างเพียงพอ หรือเป็นบทความทางวิชาการที่น่าสนใจมีประโยชน์ต่อนักศึกษาและนักวิจัย โดยผู้เขียนเป็นผู้รวบรวมและเรียบเรียงเอง

กำหนดการเผยแพร่

ปีละ 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน และฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม

การเผยแพร่

มอบให้ห้องสมุดสถาบันการศึกษาและหน่วยงานของรัฐ และทางเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

สถานที่ติดต่อ

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
70 ม. 4 ถ.กาญจนบุรี-ไทรโยค ต.หนองบัว อ.เมือง จ.กาญจนบุรี 71190
โทร. 0-3453-4030, 0-3453-4059-60 ต่อ 211, 213 โทรสาร 0-3453-4030
สมัครออนไลน์ที่ <http://kru.ac.th/journal/>

บทความที่ลงตีพิมพ์ในวารสารเป็นความคิดเห็นของผู้เขียน กองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป

จัดพิมพ์โดย ร้านราชการ 39/6 ซอยโรงน้ำแข็ง ถ.แสงชูโต ต.บ้านใต้ อ.เมือง จ.กาญจนบุรี 71000
RAJAKAN 081-941-2356

วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

Journal of Kanchanaburi Rajabhat University

ปีที่ 8 ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน 2562 ISSN 2286-7589

บทความวิชาการ

กลุ่มไอดอล MUM48 กับการขับเคลื่อนความเสมอภาคทางเพศในประเทศไทย.....	5
ประกายกาวิล ศรีจินดา สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ และพิมพ์ภัทร ชัยชนะ	
การพัฒนาทักษะการใช้สมาร์ตโฟนเพื่อการผลิตงานข่าวของนักสื่อสารชุมชน.....	16
กรกฎ จำเนียร	

บทความวิจัย

สภาพและปัญหาการจัดการกิจกรรมพลศึกษา “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”	
ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1	25
อุทัย คงแจ่ม และเพียว เนตรประชา	
การบริหารจัดการโดยใช้เทคโนโลยีและเครือข่ายสังคมที่ทันสมัยเพื่อให้บริการประชาชนของโรงพยาบาล	
รัฐในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดการบริหารจัดการที่ยั่งยืน.....	40
วิจิตร ประสพโกศกร และวิรัช วิรัชนิภาวรรณ	
ผลการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับประชาชน โดยสถาบันเศรษฐกิจพอเพียง	
มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนนครินทร์	52
สายฝน เล็กขุนทด	
สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล.....	67
กิตติศักดิ์ พ่วงช่อ	
การวิเคราะห์อุดมการณ์ในแบบเรียนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนไทย: กรณีศึกษาแบบเรียน Direct.....	77
มิ่งขวัญ ว่องสันตติวานิช เสน่ห์ ทองรินทร์ และทอม ฮอย	
พฤติกรรมกรรมการเลือกที่พักแรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยในอำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี.....	91
สุลวีวรรณ ปราณิธรรม นิษา จารุสิริชัย และเอกราช เหมาะประมาณ	
ปัจจัยการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมระบบเกษตรนาแปลงใหญ่ของเกษตรกรในจังหวัดกาญจนบุรี.....	107
พงศ์ศิริภาพ ทองศิริวิสุรเกตุ	
ความรับผิดชอบต่องานเกี่ยวกับอุบัติเหตุที่เกิดจากอากาศยาน.....	120
จุฑามาศ นันทโพธิเดช เกียรติศักดิ์ โชติจรัสเกียรติ์ จีระศักดิ์ ดิษฐพลพันธ์ ธิติ เตชะไพโรจน์ พลอยไพลิน ต่อสหัสกุลเจริญ	
และเนติวรรณ ดวงศรี	
เปรียบเทียบความคาดหวังและคุณภาพบัณฑิตตามการรับรู้ของผู้ใช้บัณฑิต.....	132
วิสุทธิ์ โนจิตต์ พิมพ์ใจ ทวีพัชร สิริภาพ โตเสม พิมพ์พรณ รัตนโกมล จิตติมา การบุตรและจันทิมา นวมะวัฒน์	
การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เสริมการเรียนรู้ เรื่องมวยไทยโบราณลพบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	
สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี	146
ศราวุธ ศรียา	
การศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.....	157
ศศิวิมล ช่วยดำรงค์	